

SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA LOKALITY ČERTOVKA

SOUHRNNÁ DESKRIPTIVNÍ ZPRÁVA

Autor: PhDr. Stanislav Hampel

ppm factum research, s.r.o.

Praha, září 2016

Název projektu: Socioekonomická analýza

Název dílčí etapové zprávy: *Situace a postoje rezidentů a rekreantů v lokalitě Čertovka. Průběžná dílčí deskriptivní zpráva z kvantitativního šetření*

ŘEŠITEL:

ppm factum research, s.r.o.

Autoři: PhDr. Stanislav Hampl (hlavní autor)

Mgr. Barbora Úlehlová

Mgr. Jiří Š. Cieslar

Daniel Hůle

RNDr. Šárka Daňková

Schválil				
Funkce	Instituce	Jméno	Datum	Podpis
Osoba poskytovatele zodpovědná za technické řešení	ppm factum research s.r.o.	PhDr. Stanislav Hampl		
Osoba objednatele zodpovědná za technické řešení	SÚRAO	Mgr. Lucie Steinerová		

Obsah

1	Metodika	8
2	Výsledky analýzy	9
2.1	Stručná charakteristika lokality	9
2.1.1	Zasažená populace	11
2.2	Populační vývoj	13
2.2.1	Počet obyvatel	13
2.2.2	Věková struktura	16
2.2.3	Narození a zemřelí	17
2.2.4	Potrasy	21
2.2.5	Sňatky a rozvody	21
2.2.6	Migrace	22
2.3	Socioekonomická struktura obyvatel	24
2.3.1	Rodinný stav	24
2.3.2	Vzdělanostní struktura	24
2.3.3	Struktura domácností a obyvatel dle místa narození	26
2.4	Bydlení	28
2.4.1	Domovní a bytový fond	28
2.4.2	Rekreační nemovitosti	33
2.4.3	Ceny nemovitostí	35
2.5	Veřejná doprava	37
2.6	Možnosti nákupů a služeb	38
2.7	Školství	39
2.7.1	Celkový přehled	39
2.7.2	Mateřské školy	40
2.7.3	Základní školy	40
2.8	Zdravotnictví	42
2.9	Sociální služby	44
2.10	Kultura, sport, občanský život	45
2.11	Hodnocení života v obci, spokojenost občanů	47
2.12	Ekonomika	51

2.12.1	Ekonomická aktivita	51
2.12.2	Ekonomické subjekty.....	52
2.12.3	Vyjíždka a dojíždka za prací	54
2.12.4	Nezaměstnanost	55
2.13	Hospodaření obcí.....	57
2.14	Komunální volby.....	66
2.15	Obyvatelé a úložiště	70
2.15.1	Geologický průzkum – postoje a znalosti.....	70
2.15.2	Pozitivní očekávání a obavy v souvislosti s hlubinným úložištěm	72
2.15.3	Zájem o problematiku HÚ a postoje k jeho budování.....	75
2.15.4	Postoje občanů k úložišti – pohled samosprávy a podnikatelů	77
2.16	Obce a úložiště	80
2.16.1	Postoje občanů k příspěvkům obcí v souvislosti s geologickým průzkumem ...	80
2.16.2	Postoj samosprávy k HÚ	82

Seznam použitých zkratk:

SÚRAO	Správa úložišť radioaktivních odpadů
PAPI	Pen-And-Paper-Interviews
JE	jaderná elektrárna
ČSÚ	Český statistický úřad
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ORP	obec s rozšířenou působností
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
MHD	městská hromadná doprava
MŠ	mateřská škola
ZŠ	základní škola
OÚ	obecní úřad
DPS	dům s pečovatelskou službou
TJ	tělovýchovná jednota
SDH	Sdružení dobrovolných hasičů
ROP	Regionální operační program
EU	Evropská unie
HÚ	hlubinné úložiště
RAO	radioaktivní odpady
PR	Public Relations

Abstrakt

Tato souhrnná deskriptivní zpráva z desk research a z kvantitativního a kvalitativního dotazníkového terénního šetření v lokalitě Čertovka, zvažované pro vybudování hlubinného úložiště radioaktivních odpadů, přináší základní údaje o demografické struktuře a vývoji obyvatelstva, o socioekonomických charakteristikách, o obývaných nemovitostech, o hodnocení každodenního a občanského života v obcích a o postojích ke geologickému průzkumu a k případnému vybudování hlubinného úložiště.

Klíčová slova

kvantitativní šetření, kvalitativní šetření, desk research, lokalita, obyvatelé/rezidenti, rekreatanti/chalupáři, starostové, podnikatelé, postoje

Abstract

This summary descriptive report from the desk research, quantitative and qualitative questionnaire field survey in the Čertovka site considered for the construction of deep geological repository of radioactive waste provides basic data on demographic structure and development, socio-economic characteristics, inhabited real estates, assessing everyday and civic life in municipalities, and attitudes to geological investigation and eventual construction of deep geological repository.

Keywords

quantitative survey, qualitative survey, desk research, locality, inhabitants/residents, cottage-keepers, mayors, entrepreneurs, attitudes

Úvod

Tato zpráva byla zpracována v rámci projektu SÚRAO „Socioekonomická analýza“, který zahrnuje zejména:

- i. Sběr dat – zajištění jejich dostupnosti a kvality
- ii. Tvorba map - výsledky zahrnují specializované mapy zpracované na základě analytických prací, terénního šetření a následné syntézy
- iii. Komparativní perspektiva dat – porovnání se sedmi dříve vytipovanými lokalitami
- iv. Deskriptivní reporty z jednotlivých lokalit
- v. Návrh opatření

Zkoumané oblasti zahrnují:

- Populace, charakteristika obyvatel: věk, pohlaví, vzdělání, sociální postavení, pracovní zařazení, počet členů v domácnosti, finanční příjmy, porodnost, rozvodovost, nemocnost, úmrtnost apod.
- Migrace: starousedlíci a nově přistěhovaní, stěhování za vzděláním/za prací apod., úbytek počtu obyvatel apod.
- Trh práce, zaměstnanost: rozdělení dle sektorů, počet zaměstnaných v domácnosti, dojíždění za prací, místní zaměstnavatelé apod.
- Sociální politika: péče o nezaměstnané, sociální služby apod.
- Infrastruktura, vybavenost obce: kanalizace, vodovod, plyn, dopravní obslužnost, stav pozemních komunikací, vzdělávací instituce, zdravotnická zařízení, nabídka služeb apod.
- Reality: ceny nemovitostí, nová výstavba apod.
- Turistický potenciál oblasti: vybavenost, body zájmu, estetická hodnota krajiny apod.
- Společenský život: činnost spolků, kulturní zázemí apod.

Cílem tohoto dílčího projektu „Socioekonomická analýza“ je popsat sociologické aspekty jednotlivých lokalit a porovnat jejich stav v rámci okolí i průměru České republiky.

Cílem této zprávy je poskytnout souhrnné deskriptivní informace o lokalitě z kvantitativního terénního šetření rezidentů a rekreantů, z kvalitativního terénního šetření starostů dotčených obcí a podnikatelů – zaměstnavatelů v lokalitě a ze statistické a demografické analýzy (desk research).

1 Metodika

Souhrnná zpráva za lokalitu obsahuje výsledky a zjištění získaná třemi metodami sběru dat.

Desk research	Analýza statistických dat z různých zdrojů, především z Českého statistického úřadu, zejména ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011, dále z resortů MPSV a MŠMT; výzkum probíhal v období od října 2015 do března 2016.
Kvantitativní dotazníkové šetření	Šetření bylo provedeno na reprezentativním výběrovém souboru obyvatel (rezidentů) lokality ve věku od 15 let (410 respondentů, vybraných kvótním postupem) a doplňkově na souboru chatařů a chalupářů (rekreatantů), kteří užívají v lokalitě rekreační nemovitost (29 respondentů), osobním dotazováním tazatelů (PAPI) ppm factum research v termínu od 9. 4. do 5. 6. 2016.
Kvalitativní šetření	Šetření bylo provedeno technikou hloubkových rozhovorů (in-depth interviews) se starosty všech dotčených obcí (Lubenec, Blatno, Žihle a Tis u Blatna) a s pěti podnikateli a zástupci firem z dané oblasti a jejího nejbližšího okolí v době od 19. 4. do 24. 5. 2016

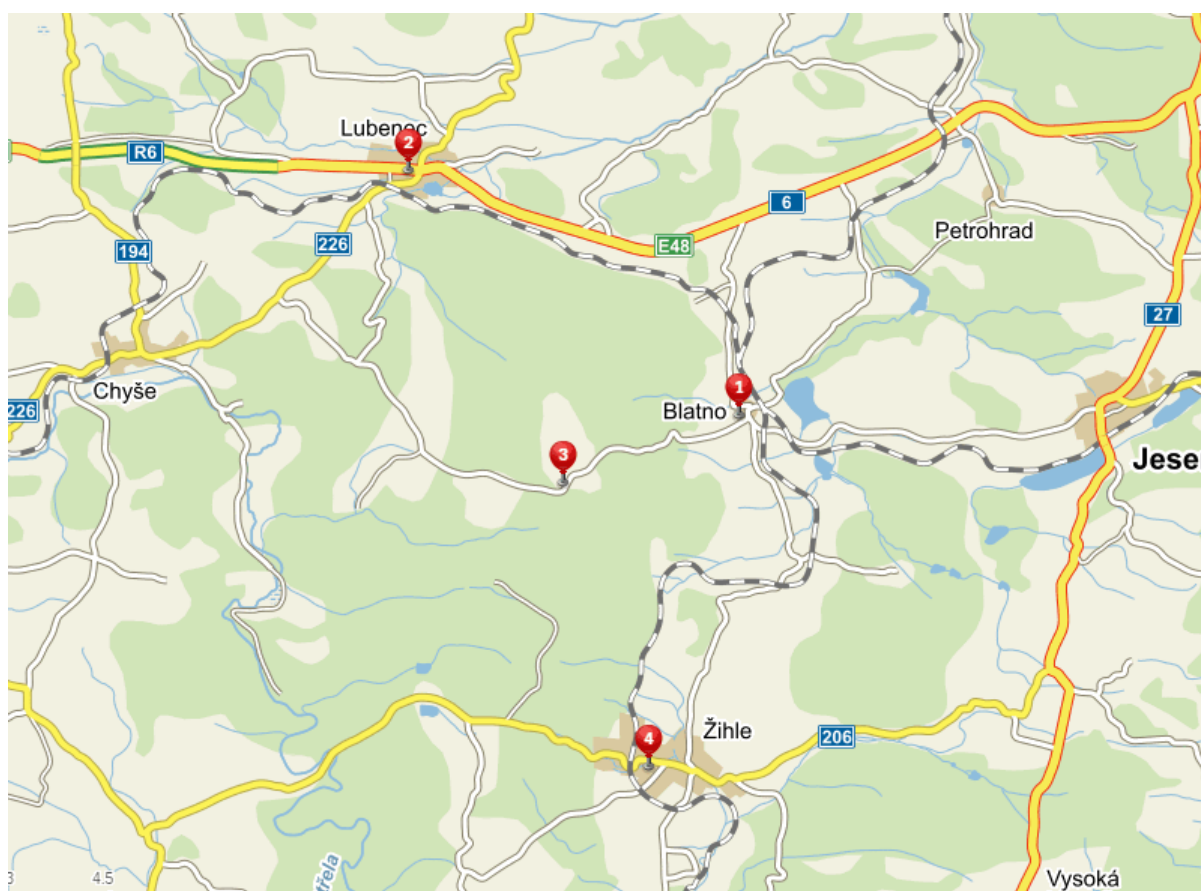
2 Výsledky analýzy

2.1 Stručná charakteristika lokality

Lokalita Čertovka je třetí nejpočetnější lokalitou, ze všech zvažovaných, co do počtu obyvatel žijících v dotčených obcích. Nejpočetnější lokalita má 3655 obyvatel, Čertovka 3424. Celkově se lokalita skládá ze čtyř obcí (Blatno, Lubenec, Tis u Blatna a Žihle), které se nacházejí na území dvou obcí s rozšířenou působností (Podbořany a Kralovice) a dvou krajů (Plzeňský a Ústecký). Další dva kraje jsou přitom vzdáleny jen několik málo kilometrů (Středočeský cca 2 km, Karlovarský cca 4 km). Kromě administrativní hranice se lokalita nachází i na pomyslné hranici dvou krajů specifickým výskytem velkého množství deprivovaných lokalit.

Obecně lze říci, že lokalita je tvořena menším počtem spíše větších obcí. Největší Lubenec má 1415 obyvatel, následuje Žihle s 1391 obyvateli, Blatno s 516 a nejmenší Tis u Blatna se 102 obyvateli.

Mapa 1: Území zvažované lokality Čertovka

Zdroj: Mapy.cz

Poznámka: Značka 3 je Tis u Blatna

Obce a jejich části

Blatno	Lubenec	Tis u Blatna	Žihle
Blatno	Dolní Záhoří	Balková	Hluboká
Malměřice	Drahonice	Kračín	Kalec
	Horní Záhoří	Tis u Blatna	Nový Dvůr
	Ležky		Odlezy
	Libkovice		Přehořov
	Libyně		Žihle
	Lubenec		
	Přibenice		
	Řepany		
	Vítkovice		

Obec Lubenec zároveň leží na trase velmi frekventované tzv. Karlovarské silnice (Praha – Karlovy Vary) a celá lokalita v úseku 3 km s touto silnicí sousedí. Kromě Tisu u Blatna je centrum lokality jen řídce osídleno.

Kvalitativní šetření, provedené metodou hloubkových rozhovorů se starosty všech obcí (Lubenec, Blatno, Tis u Blatna, Žihle) i s většími zaměstnavateli v lokalitě, svědčí o důrazu na význam přírody v lokalitě – jde o kopcovitou krajinu se zajímavými útvary ze žuly v blízkosti obcí Blatno, Tis a Žihle (Přírodní památka U Báby – U lomu, obsahující mj. známé viklany) sloužící často k rekreačním účelům (chataři, chalupáři), stejně tak je považována za ráj myslivců. Ke klasické turistické oblasti má nejbližše Žihle a okolí nacházející se nedaleko Rabštejna a údolí řeky Střely. Žihelští se mohou chlubit Modrou stuhou za rok 2014, tedy oceněním pro vesnice s bohatým společenským životem v Plzeňském kraji.

Celé území je považováno za zemědělskou oblast, více průmyslové jsou historicky spíše oblasti v Karlovarském kraji nebo blíže k jeho hranicím (Kryry, Lubenec), ovšem v současnosti i zde průmyslu výrazně ubylo.

Charakteristické pro všechny obce je, že se nacházejí „na konci kraje“. Hranice okresů v krajích se v minulosti měnily, tudíž každá obec má jiné „spádové město“ pro různé účely. Podnikatelé i zastupitelé obcí se někdy cítí poněkud ostraněni, mají dojem, že na jejich potřeby často není brán zřetel.

Příroda je tedy považována za hlavní přednost této oblasti, s ní jsou spojeny určité zisky z turistiky, hojnost zvěře pro myslivce a dobré podmínky pro zemědělskou činnost (rostlinná i živočišná výroba). Starosta Lubence popisuje jako výhodu této obce dosažitelnost všech základních služeb pro občany – školy, obchody i zdravotní služby, podobná situace s občanskou vybaveností je i v Žihli.

Jako problém či nedostatek lokality je vnímán především nedostatek pracovních míst. Například v Lubenci v době po roce 1989 ukončily svoji činnost všechny velké továrny (Lutos, výroba porcelánu). S nedostatkem zaměstnaneckých míst v lokalitě je spojeno dojíždění za prací desítky kilometrů daleko.

Především v Lubenci uvádějí jako problém dopravní obslužnost směr Karlovy Vary (vzdálenost 40 km) – Praha (vzdálenost 90 km). Lubenec leží přímo na Karlovarské silnici, avšak soukromá autobusová doprava, která na této trase téměř vytlačila původní dopravce, v obci nestaví. Karlovarská silnice je navíc vnímána jako zdroj nadměrné hluchosti, celkově snižuje kvalitu života v obci.

Jednotlivě bylo zmíněno, že problémem je nedostatek financí do rozpočtu obcí vzhledem k množství investic, které by bylo potřeba vykonat (především opravy a modernizace obecního majetku a infrastruktury).

Někteří respondenti vnímají situaci regionu jako celkově neradostnou, především v Ústeckém kraji, směrem ke Karlovarskému. K relativně vysoké nezaměstnanosti je potřeba připočítat málo rodících se dětí a mladých lidí obecně a nejasnou budoucnost lokality.

2.1.1 Zasažená populace

Za účelem zohlednění širšího kontextu zasaženého území byla zasažená populace modelována ve 3 pásmech, která jsou určena kumulativně vzdáleností od zvažovaného umístění hlubinného úložiště a jsou odstupňována po 5 km (5, 10 a 15).

Lokalita Čertovka patří k nejhřidčeji obydleným oblastem. V prvním pásmu se vyskytuje druhý nejnížší počet obcí (3). Oproti tomu se v lokalitě Horka, která je opačným pólem v četnosti sídel, vyskytuje v prvním pásmu 14 obcí. Stejná situace je i v případě počtu obyvatel, kde Čertovka také dosahuje druhého nejnížšího počtu (2033). V prvním pásmu lokality Horka žije přes 4 tisíce lidí.

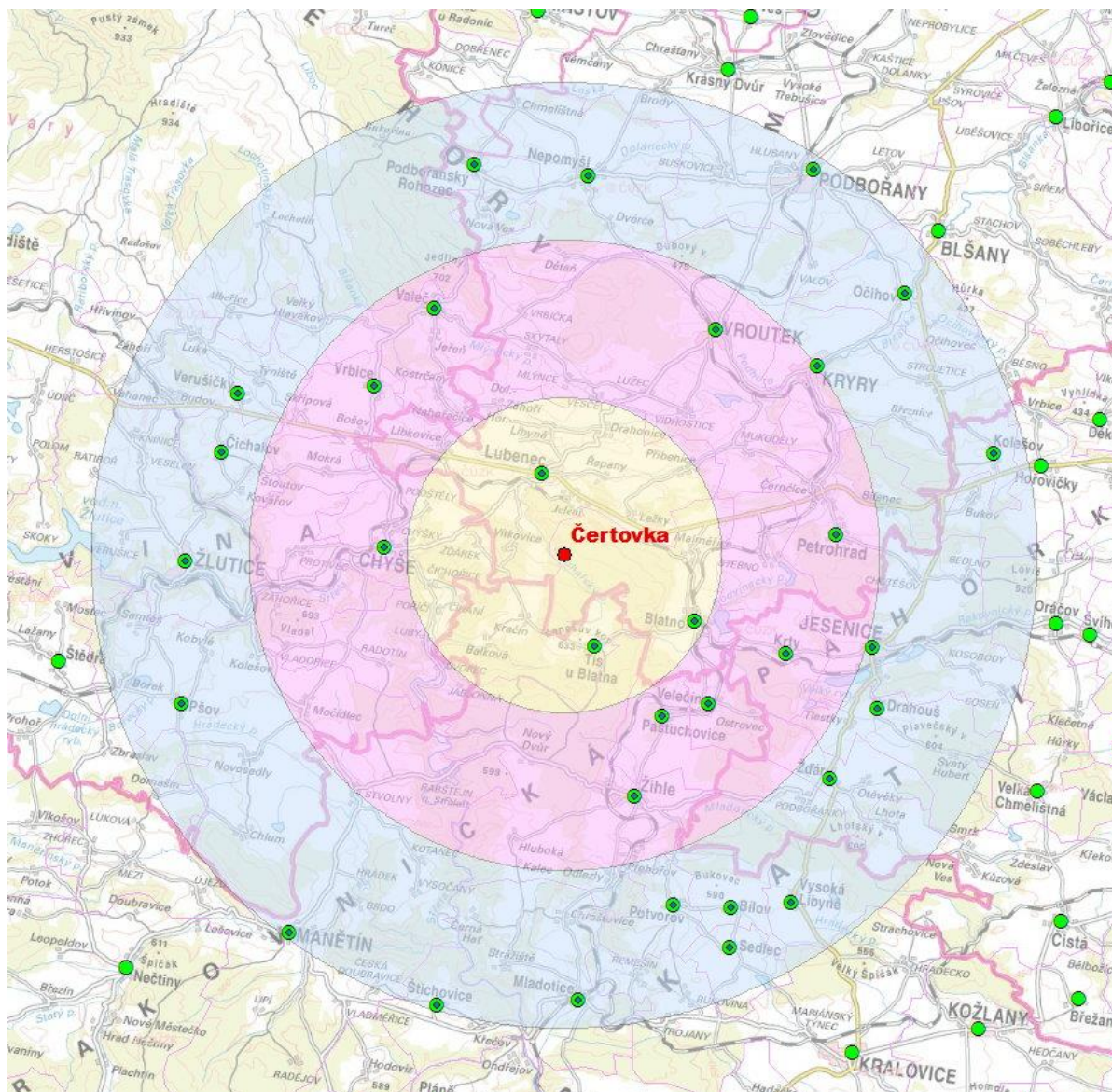
Tabulka 1: Modelová zasažená populace dle vzdálenosti od HÚ RAO

	Vzdálenost od středu lokality	Obce v pásmu	Obyvatelé v pásmu	Průměrný počet obyvatel na obec
Pásmo 1	5 km	3	2033	678
Pásmo 2	10 km	12	7312	609
Pásmo 3	15 km	32	24863	777

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Ve druhém pásmu žije v Čertovce vůbec nejnížší počet lidí, přibližně třetina oproti lokalitě Horka. Stejně tak se v tomto pásmu vyskytuje v Čertovce nejnížší počet obcí, což může být ovlivněno skutečností, že se lokalita nachází v blízkosti vojenského újezdu. Z průměrného počtu obyvatel na obec lze pozorovat jistou podobnost velikosti obcí ve všech třech pásmech. To je patrně způsobeno tím, že se v žádném pásmu nevyskytuje nějaké větší město.

Mapa 2: Vizualizace modelových zón dosahu

Mapový podklad © Český úřad zeměměřický a katastrální, www.cuzk.cz.¹

¹ Všechny mapy v dokumentu, kromě mapy 1, využívají mapový podklad ČÚZK

2.2 Populační vývoj

2.2.1 Počet obyvatel

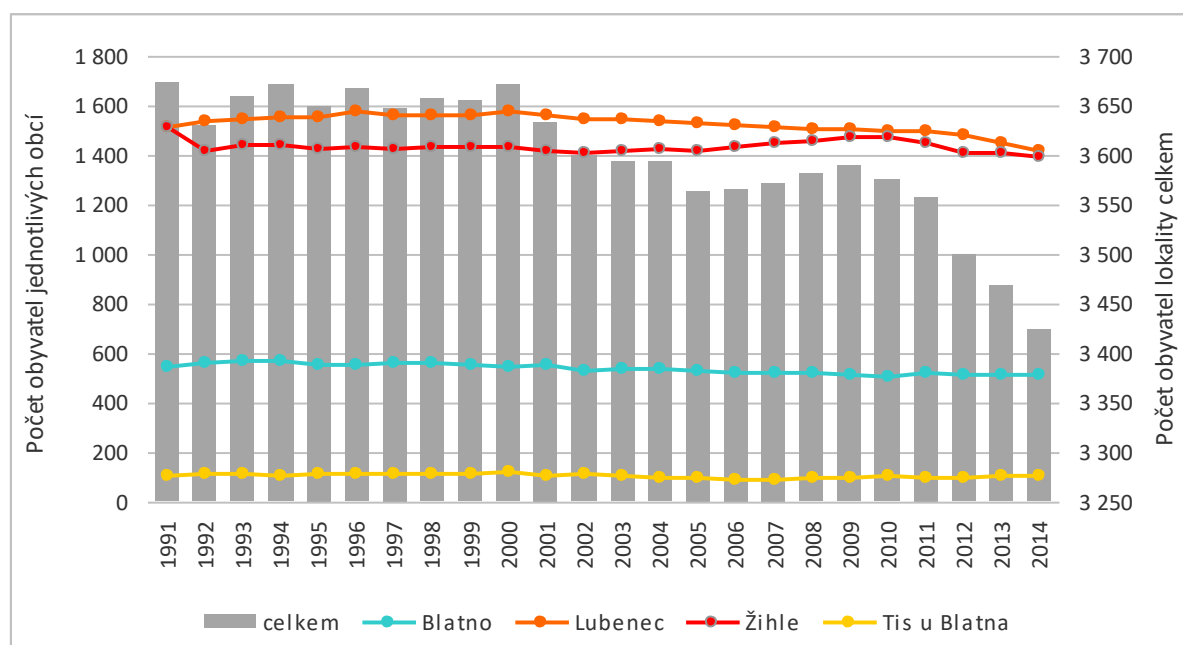
Lokalita Čertovka, skládající se z obcí Blatno, Lubenec, Žihle a Tis u Blatna, dosáhla koncem roku 2014 počtu 3 424 obyvatel. Nejlidnatější jsou obce Lubenec a Žihle, kde se v každé z nich počet obyvatel pohyboval okolo 1 400 osob.

Tab. 2: Počet obyvatel jednotlivých obcí lokality Čertovka v roce 2014 (31. 12. 2014)

	Blatno	Lubenec	Žihle	Tis u Blatna	Celkem
Počet obyvatel	516	1 415	1 391	102	3 424

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Graf 1: Počet obyvatel jednotlivých obcí lokality (ke 31.12. daného roku)

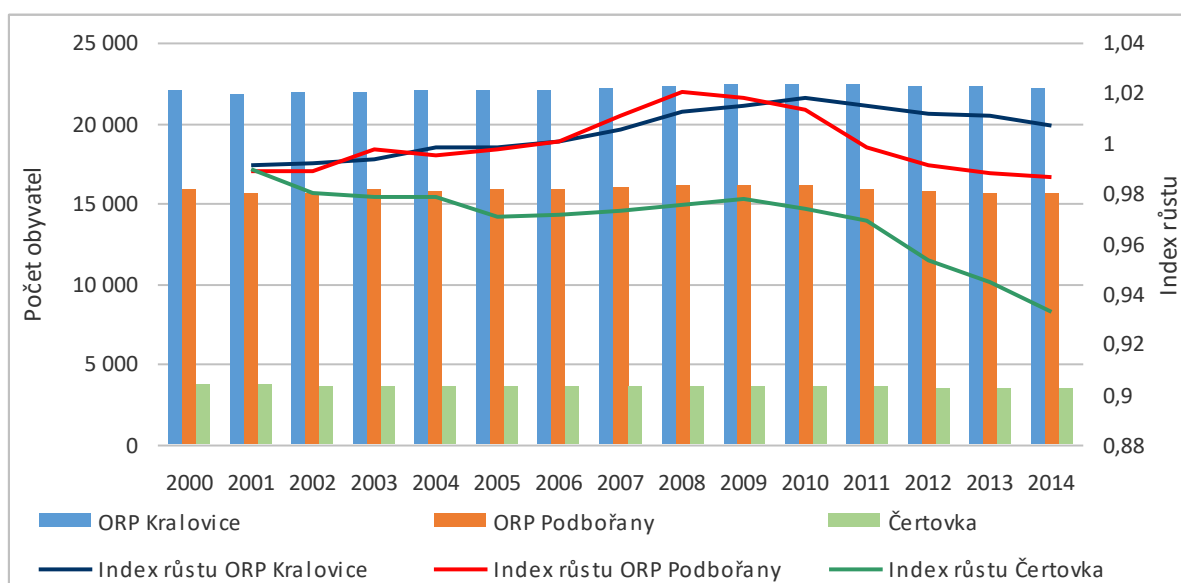

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Z hlediska vývoje počtu obyvatel lokality od roku 1991 byl rozhodující přelom století. V posledním desetiletí 20. století počet obyvatel víceméně kolísal, přičemž se jednalo o výkyvy v řádu desítek osob, celkový počet obyvatel však v tomto období nikdy neklesl pod 3 600 osob. Výraznější pokles zaznamenáváme až po roce 2002, resp. 2009, kdy se celkový počet obyvatel snížil až na současné minimum 3 424 osob. Od roku 1991 tedy v lokalitě Čertovka ubylo 250 osob. Nejvýraznější úbytek přitom zaznamenáváme v obci Žihle, a to od roku 1991 o více než 8 % osob.

Obce sledované lokality spadají do dvou ORP, a to do ORP Podbořany (15 662 osob v roce 2014; Ústecký kraj) a ORP Kralovice (22 178 osob v roce 2014; Plzeňský kraj). Počet obyvatel obou ORP od počátku 21. století nejprve narůstal, a to až na maximum v roce 2008 v případě ORP Podbořany, resp. na maximum v roce 2010 v případě ORP Kralovice, poté v obou případech poklesl. V ORP Podbořany byl pokles výraznější, až pod výchozí hodnotu.

Graf 2: Počet obyvatel a Index růstu počtu obyvatel (rok 2000=1, každý následující rok je vztažen vždy k roku 2000), lokalita Čertovka a ORP Kralovice a ORP Podbořany

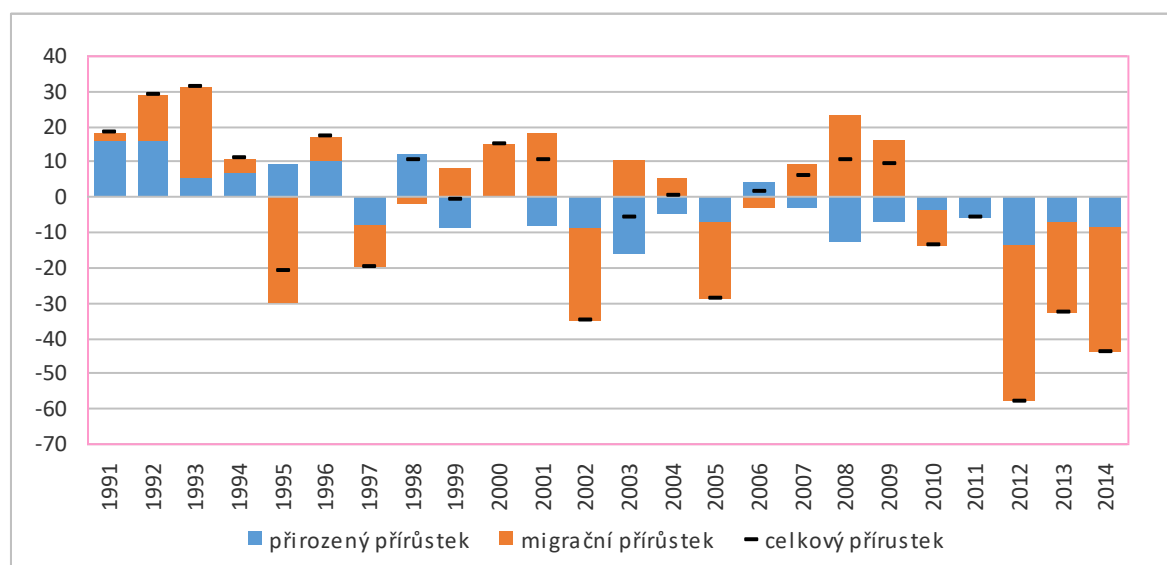
Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

V lokalitě Čertovka se od roku 1991 střídají kladné a záporné migrační i přirozené přírůstky, s převahou těch kladných v první polovině sledovaného období a naopak záporných ve druhé polovině období. Ve většině let přitom měla migrace na celkový přírůstek, resp. úbytek počtu obyvatel výraznější vliv než přirozená měna, a to především ve druhé polovině sledovaného období. V absolutním vyjádření pak lze konstatovat, že přirozený přírůstek/úbytek počtu obyvatel se po celé sledované období pohyboval v rozmezí 0 až 16 osob, migrační saldo v rozmezí 0 až 44 osob a celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel pak v rozmezí 0 až 58 osob.

Tab. 3: Změny počtu obyvatel v lokalitě Čertovka

	1991	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
počet obyvatel	3 674	3 651	3 672	3 565	3 566	3 572	3 582	3 591	3 577	3 559	3 501	3 468	3 424
přirozený přírůstek	16	9	0	-7	4	-3	-13	-7	-4	-6	-14	-7	-9
migrační saldo	2	-30	15	-22	-3	9	23	16	-10	0	-44	-26	-35
celkový přírůstek	18	-21	15	-29	1	6	10	9	-14	-6	-58	-33	-44
na 1000 obyvatel													
přirozený přírůstek	4,4	2,5	0,0	-2,0	1,1	-0,8	-3,6	-1,9	-1,1	-1,7	-4,0	-2,0	-2,6
migrační saldo	0,5	-8,2	4,1	-6,2	-0,8	2,5	6,4	4,5	-2,8	0,0	-12,6	-7,5	-10,2
celkový přírůstek	4,9	-5,8	4,1	-8,1	0,3	1,7	2,8	2,5	-3,9	-1,7	-16,6	-9,5	-12,9

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Graf 3: Vývoj populačního přírůstku / úbytku v lokalitě Čertovka (absolutní počty)

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

V ORP Kralovice po celé období mezi lety 2000 a 2014 převažoval počet zemřelých nad počtem narozených a po většinu z těchto let převažoval počet přistěhovalých nad počtem vystěhovalých. Migrace měla přitom na celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel povětšinou výraznější vliv než přirozená měna. Celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel ORP Kralovice tak vykazoval mezi lety 2002 až 2010 kladné hodnoty (v rozmezí 6 až 147 osob), mezi lety 2011 až 2014 naopak hodnoty záporné (v rozmezí 9 až 96 osob). Podobně tomu, avšak s většími výkyvy, bylo i v ORP Podbořany, kde po většinu let 2000 až 2014 převažoval přirozený úbytek počtu obyvatel nad přirozeným přírůstkem a migrační saldo naopak bylo po

většinu let kladné. Celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel nicméně víceméně kolísal mezi kladnými hodnotami (s maximem 160 osob) a zápornými hodnotami (s maximem -106 osob).

2.2.2 Věková struktura

Podíl obyvatel v produktivním věku byl v roce 2014 v lokalitě Čertovka 67,9 %, což je hodnota zhruba odpovídající hodnotě v celém Ústeckém kraji, v kraji Plzeňském je podíl obyvatel této věkové skupiny o cca 1 p. b. nižší. Podprůměrně zastoupená je zde dětská složka populace, která dosáhla v roce 2014 hodnoty pouze 13,2 %, vyšší zastoupení zde má naopak podíl nejstarších obyvatel, který je bezmála 19 %. Zatímco v Ústeckém a Plzeňském kraji klesl podíl dětí ve věku 0-14 let od roku 2001 o necelý 1 p.b., v lokalitě Čertovka představoval tento pokles více než 4,5 p.b. Podíl seniorů se zde naopak od roku 2001 o 6,3 p.b. zvýšil.

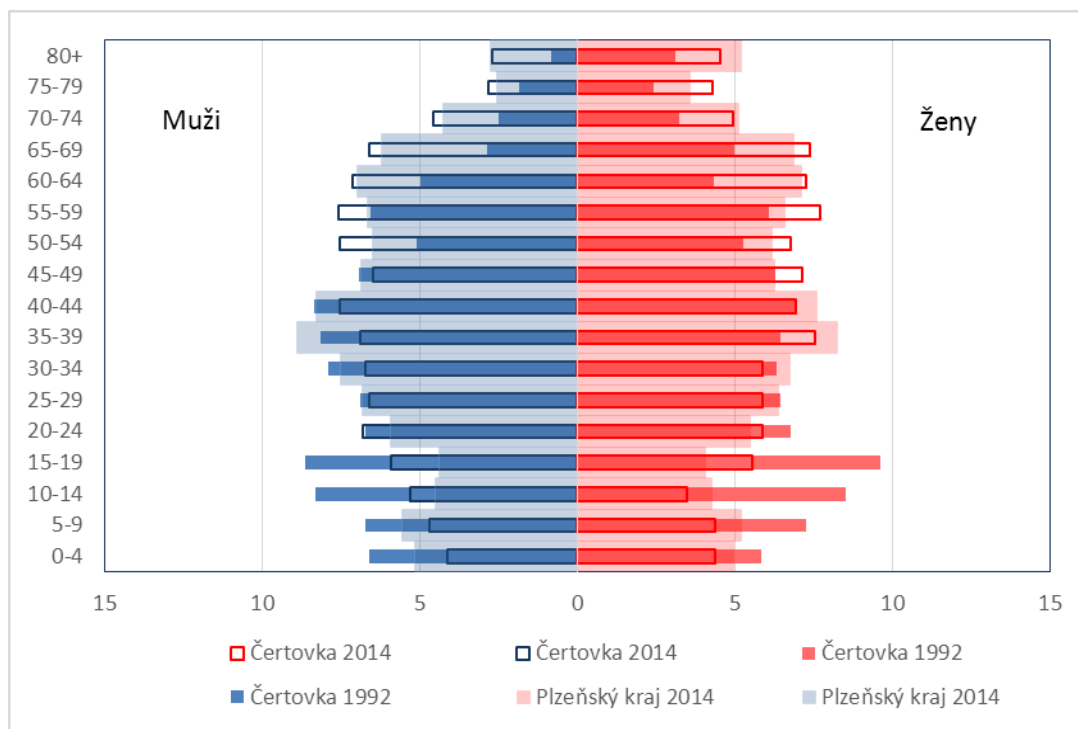
Tab. 4: Charakteristiky věkové struktury v lokalitě Čertovka a příslušných krajích

	Čertovka celkem				Ústecký kraj				Plzeňský kraj			
	Počet obyvatel ve věku			Index stáří	Počet obyvatel ve věku			Index stáří	Počet obyvatel ve věku			Index stáří
	0-14	15-64	65+		0-14	15-64	65+		0-14	15-64	65+	
2001	647	2528	460	71,1	136459	582808	100183	73,4	84914	385792	78894	92,9
2004	600	2509	485	80,8	130843	589719	101571	77,6	80199	389337	80082	99,9
2011	499	2479	581	116,4	127990	577193	122843	96,0	81913	394320	95476	116,6
2014	451	2325	648	143,7	129480	553949	140543	108,5	85258	384309	105556	123,8
	Podíl obyvatel ve věku (%)			IEZ*	Podíl obyvatel ve věku (%)			IEZ*	Podíl obyvatel ve věku (%)			IEZ*
	0-14	15-64	65+		0-14	15-64	65+		0-14	15-64	65+	
2001	17,80	69,55	12,65	43,8	16,65	71,12	12,23	40,6	15,45	70,20	14,35	42,5
2004	16,69	69,81	13,49	43,2	15,92	71,73	12,35	39,4	14,59	70,84	14,57	41,2
2011	14,02	69,65	16,32	43,6	15,46	69,71	14,84	43,5	14,33	68,97	16,70	45,0
2014	13,17	67,90	18,93	47,3	15,71	67,23	17,06	48,7	14,82	66,82	18,35	49,7

*IEZ = Index ekonomického zatížení, počet osob ve věku 0-14 a 65+ na 100 osob ve věku 16-64 let

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Populace lokality Čertovka se tedy vyznačuje starší věkovou strukturou než populace srovnávaných krajů, což je velmi dobře patrné i z indexu stáří, ukazatele vyjadřujícího podíl seniorů ve věku 65 a více let připadajících na 100 dětí do 15 let. Ten dosáhl v Čertovce hodnoty 143,7, zatímco v kraji Plzeňském 123,3 a v kraji Ústeckém dokonce jen 108,5 osob. Index ekonomického zatížení (počet osob ve věku 0-14 a 65+ na 100 osob ve věku 16-64 let) je zde naopak díky nízkému podílu dětí v populaci mírně nižší než ve srovnávaných krajích (47,3).

Graf 4: Věková struktura lokality Čertovka (1992, 2014) a Plzeňského kraje (2014), v %

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

2.2.3 Narození a zemřelí

Přirozená měna lokality Čertovka vykazuje určité meziroční výkyvy. Počet narozených se po sledované období let 1991 a 2014 pohyboval od 25 do 56 narozených dětí ročně. Maximum narozených, dosažené v roce 1991, tedy bylo více než dvojnásobné než uvedené minimum z roku 2007. Nemalé meziroční výkyvy zaznamenáváme i u počtu zemřelých, kde bylo maxima 47 osob dosaženo v roce 2008 a minima 21 osob v roce 1992. V roce 2014 se narodilo 27 dětí a zemřelo celkem 36 osob. V souhrnu se v letech 1991-2014 narodilo 846 a zemřelo 892 osob, přirozenou měnou se tedy počet obyvatel o 46 snížil.

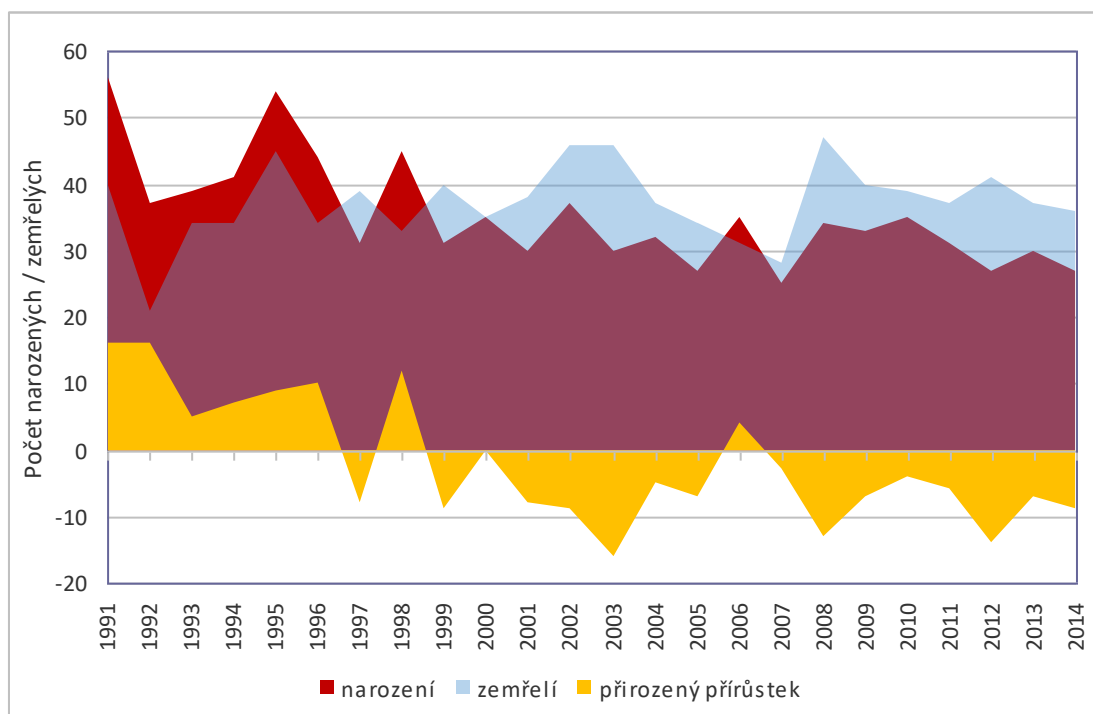
Tab. 5: Charakteristiky přirozené měny v lokalitě Čertovka

	1991	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
počet narozených	56	54	35	27	35	25	34	33	35	31	27	30	27
počet zemřelých	40	45	35	34	31	28	47	40	39	37	41	37	36
přirozený přírůstek	16	9	0	-7	4	-3	-13	-7	-4	-6	-14	-7	-9

	na 1000 obyvatel												
počet narozených	15,3	14,7	9,6	7,5	9,8	7,0	9,5	9,2	9,8	8,7	7,6	8,6	7,8
počet zemřelých	10,9	12,3	9,6	9,5	8,7	7,8	13,1	11,2	10,9	10,4	11,6	10,6	10,4
přirozený přírůstek	4,4	2,5	0,0	-2,0	1,1	-0,8	-3,6	-2,0	-1,1	-1,7	-4,0	-2,0	-2,6

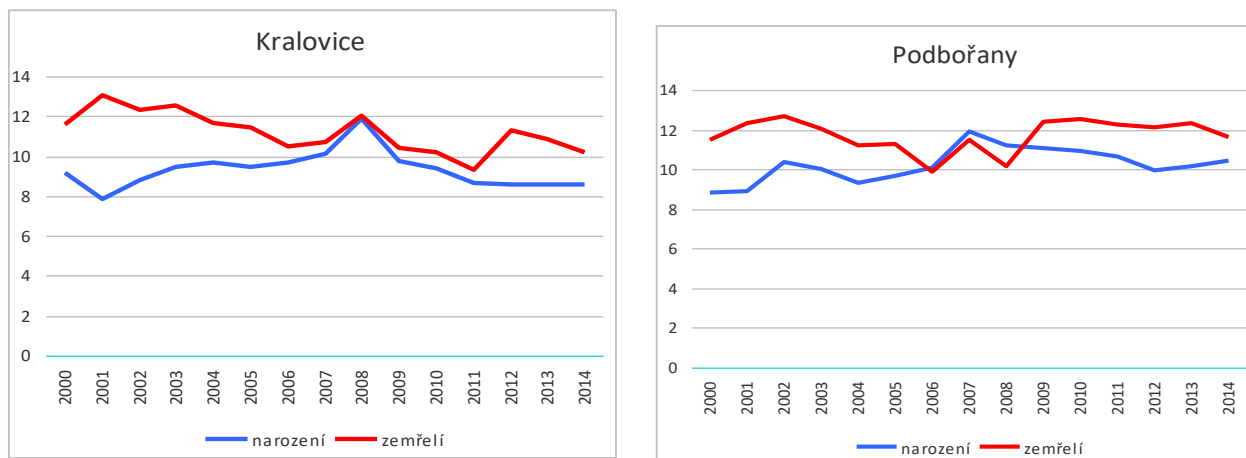
Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Graf 5: Charakteristiky přirozené měny v lokalitě Čertovka (absolutní počty)

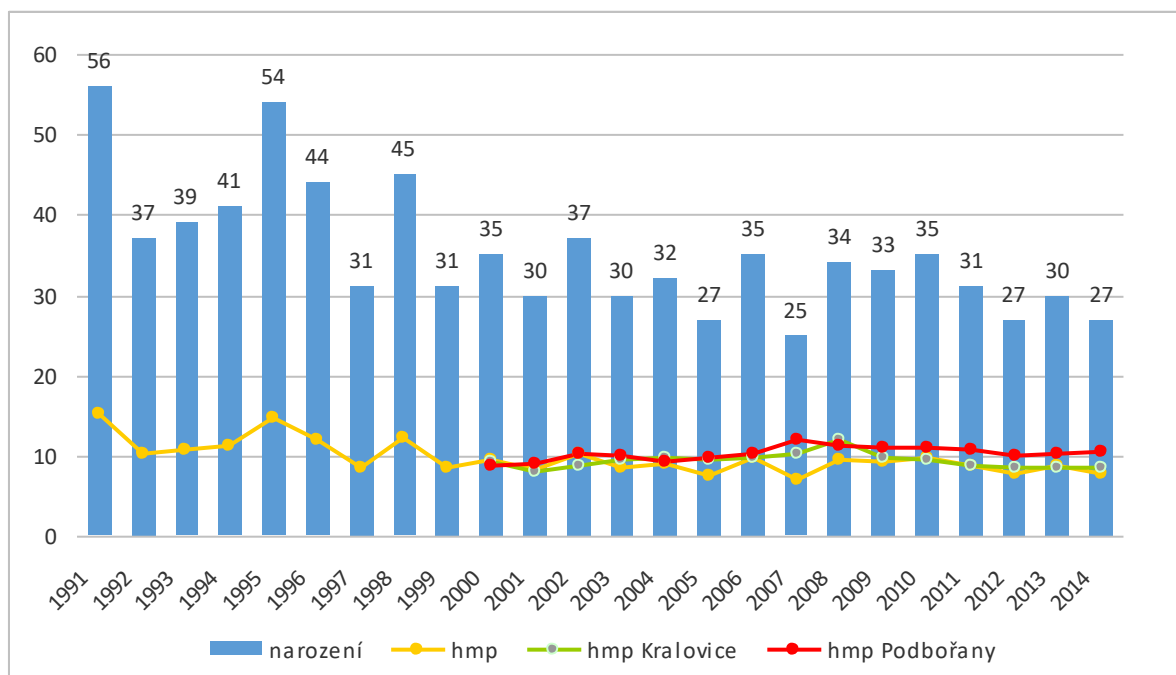
Zdroj: ČSÚ

Značným výkyvům podléhají i ukazatele hrubé míry porodnosti a hrubé míry úmrtnosti, nelze tedy usuzovat na jednoznačný vývojový trend. Za ORP Kralovice lze oproti tomu konstatovat, že hrubá míra úmrtnosti je po celé období od roku 2000 až do současnosti vyšší než hrubá míra porodnosti. V ORP Podbořany byla hrubá míra úmrtnosti vyšší než hrubá míra porodnosti po téměř celé období, vyjma let 2006 až 2008, kdy byla naopak vyšší hrubá míra porodnosti.

Graf 6: Charakteristiky přirozené měny v ORP Kralovice a Podbořany (na 1000 obyvatel)

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

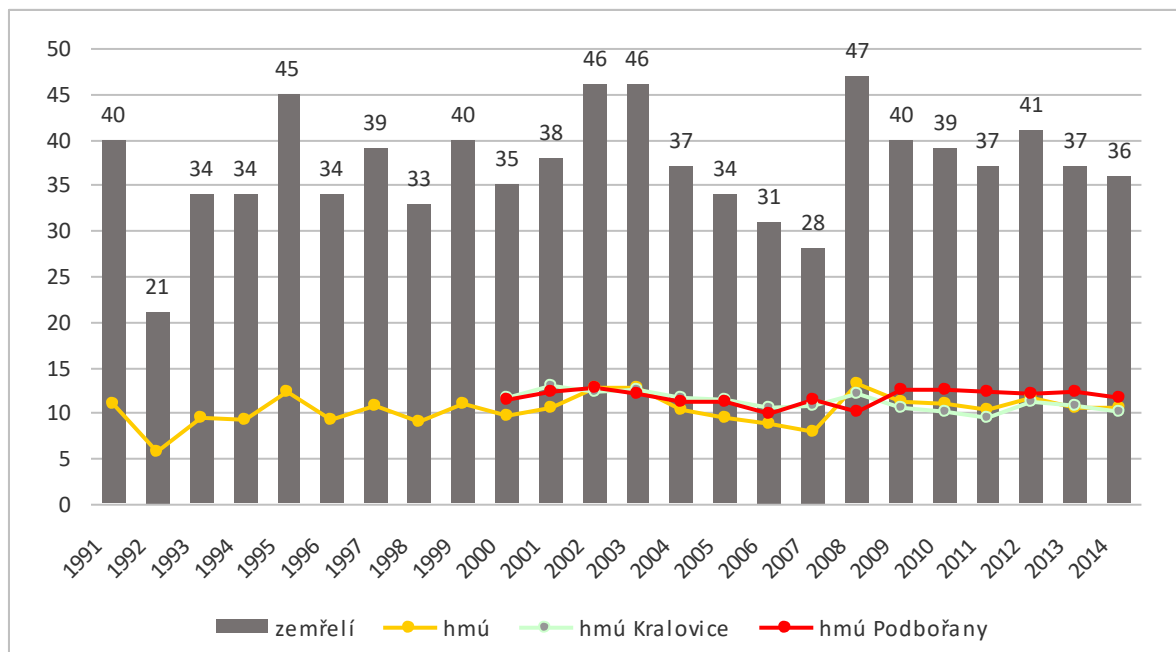
Hrubá míra porodnosti je zejména posledních 5 let v ORP Podbořany vyšší než v ORP Kralovice. Průměrná hodnota tohoto ukazatele činila za období 2010 až 2014 v ORP Podbořany 10,4 narozených na 1000 obyvatel oproti 8,7 v ORP Kralovice. V lokalitě Čertovka je průměrná hodnota hrubé míry porodnosti za posledních 5 let nejnižší, pouze 8,5 narozených na 1000 obyvatel.

Graf 7: Charakteristiky porodnosti lokality Čertovka a příslušných ORP

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Hrubá míra úmrtnosti se v lokalitě Čertovka pohybuje mezi hodnotami obou srovnávaných ORP, průměr za posledních 5 let dosáhl v Čertovce hodnoty 10,8 zemřelých na 1000 obyvatel, v ORP Kralovice to bylo 10,4 a v ORP Podbořany 12,2 úmrtí na 1000 obyvatel.

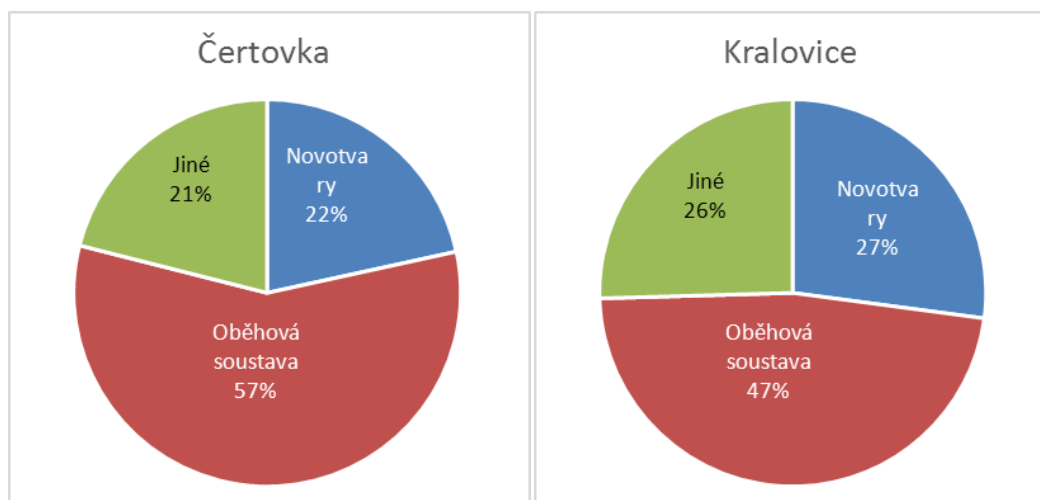
Graf 8: Charakteristiky úmrtnosti lokality Čertovka a příslušných ORP

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Nejčastější příčinou úmrtí obyvatel lokality Čertovka jsou nemoci oběhové soustavy, na které umírá 57 % osob. Novotvary jsou příčinou úmrtí ve 22 % případů. Podobně je tomu i v ORP Podbořany, kde na nemoci oběhové soustavy umírá 55 % osob a na novotvary 24 % osob. V ORP Kralovice je oproti tomu podíl zemřelých na nemoci oběhové soustavy nižší (48 %) a podíl zemřelých na novotvary naopak vyšší (27 %) než ve srovnávaných lokalitách.

Graf 9: Zemřelí podle základních skupin příčin smrti, 2010-2014

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

2.2.4 Potraty

Počet potratů v lokalitě Čertovka meziročně značně kolísá, minima 6 potratů bylo dosaženo v roce 2006, maxima 36 potratů naopak v roce 1992. Hrubá míra potratovosti byla v průměru za posledních 5 let 4,3 potratů na 1000 obyvatel. V ORP Kralovice byl průměr posledních 5 let 3,4 a v ORP Podbořany 4,8 potratů na 1000 obyvatel.

Tab. 6: Charakteristiky potratovosti lokality Čertovka a příslušných ORP

	1992	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet potratů (abs.) Čertovka	36	27	14	18	6	20	18	11	13	22	19	15	7
Potraty na 1000 obyv. ORP Kralovice			4,3	4,0	4,9	3,8	3,5	3,9	3,4	3,6	3,4	3,3	3,3
Potraty na 1000 obyv. ORP Podbořany			5,3	3,5	2,2	4,3	4,3	4,6	5,1	5,6	4,4	4,4	4,4

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

2.2.5 Sňatky a rozvody

Podobně i počet sňatků a rozvodů ve sledované lokalitě meziročně značně kolísá. Počet sňatků byl téměř po celé sledované období (vyjma let 1997, 1998 a 2006) vyšší než počet rozvodů. Minimum 6 manželství bylo uzavřeno v roce 2001, maximum 26 v roce 1991. Nejméně rozvodů bylo uskutečněno v roce 2010 – pouze 4, naopak nejvíce – 17 – v roce 1998. Hrubá míra sňatečnosti v ORP Kralovice činila v posledních 5 letech v průměru 4,3 sňatků na 1000 obyvatel, hrubá míra rozvodovosti 2,5 rozvodu na 1000 obyvatel. V ORP Podbořany to bylo 4,2 sňatku na 1000 obyvatel a 2,2 rozvodu na 1000 obyvatel.

Tab. 7: Charakteristiky sňatečnosti a rozvodovosti lokality Čertovka a příslušných ORP

	1991	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet sňatků (abs.) Čertovka	26	19	12	14	9	16	10	23	15	19	18	21	14
Počet rozvodů (abs.) Čertovka	6	5	6	7	14	11	10	10	4	11	8	10	6
Sňatky na 1000 ob. ORP Kralovice			5,2	4,5	5,2	4,1	4,4	3,9	4,5	4,5	4,5	4,0	4,2
Rozvody na 1000 ob. ORP Kralovice			2,7	2,4	3,1	2,9	2,1	2,5	2,9	2,6	2,5	2,6	2,1
Sňatky na 1000 ob. ORP Podbořany			5,6	5,0	5,2	6,4	4,3	4,9	4,4	4,7	3,2	5,0	3,6
Rozvody na 1000 ob. ORP Podbořany			2,9	3,0	2,9	2,7	2,5	2,6	1,5	2,2	1,6	2,8	3,0

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

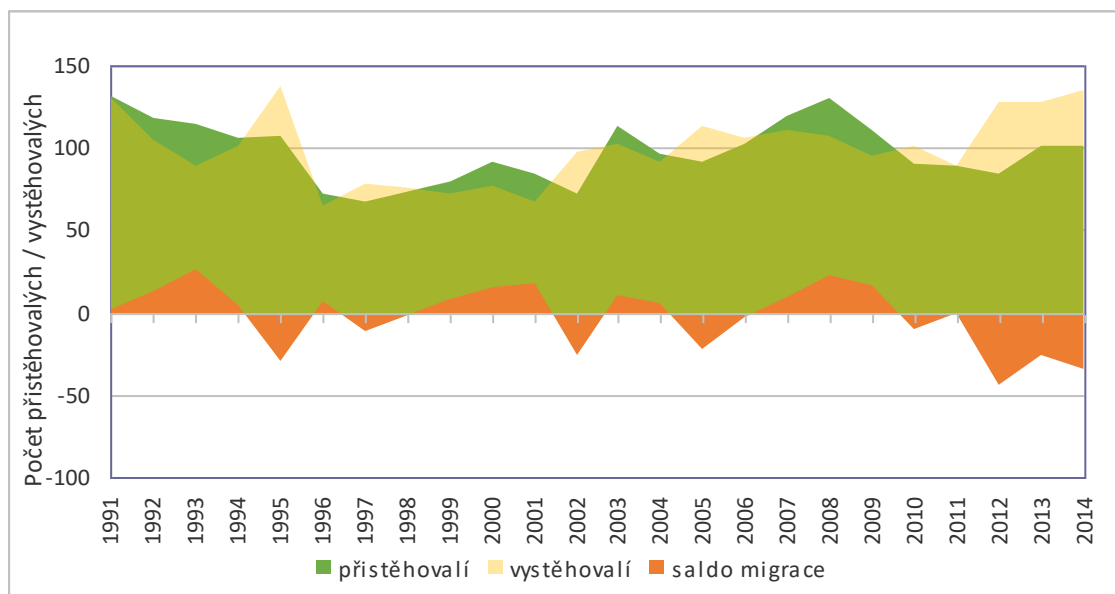
2.2.6 Migrace

Počet přistěhovalých do lokality kolísá mezi hodnotami 67 (rok 1997) a 132 osob (rok 1991), počet vystěhovalých kolísá mezi počtem 65 (rok 1996) a 138 osob (rok 1995). Posledních 5 let populace Čertovky vlivem migrace ubývá, celkem se sem v součtu přistěhovalo 467 osob a vystěhovalo 582 obyvatel, saldo migrace tedy bylo -115 osob.

Tab. 8: Charakteristiky migrace v lokalitě Čertovka

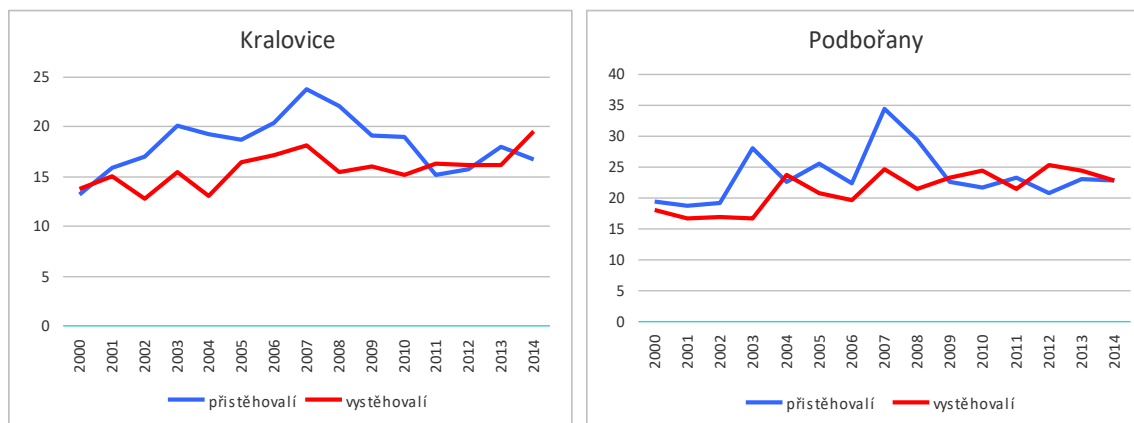
	1991	1995	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
přistěhovalí	132	108	92	92	103	120	130	111	91	89	84	102	101
vystěhovalí	130	138	77	114	106	111	107	95	101	89	128	128	136
migrační saldo	2	-30	15	-22	-3	9	23	16	-10	0	-44	-26	-35
	na 1000 obyvatel												
přistěhovalí	36,0	29,5	25,1	25,7	28,9	33,6	36,3	30,9	25,4	25,0	23,8	29,3	29,3
vystěhovalí	35,5	37,7	21,0	31,8	29,7	31,1	29,9	26,5	28,2	25,0	36,3	36,7	39,5
migrační saldo	0,5	-8,2	4,1	-6,1	-0,8	2,5	6,4	4,5	-2,8	0	-12,5	-7,5	-10,2

Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

Graf 10: Charakteristiky migrace v lokalitě Čertovka (absolutní počty)

Zdroj: ČSÚ

Jak již bylo zmíněno výše, v ORP Kralovice po většinu z let 2000 až 2014 převažoval počet přistěhovaných nad počtem vystěhovaných (vyjma let 2000, 2011, 2012 a 2014). V ORP Podbořany převažoval počet přistěhovaných rovněž po většinu let sledovaného období, vyjma let 2004, 2009, 2010, 2012 a 2013. Vyšší intenzitu migrace zaznamenáváme v ORP Podbořany.

Graf 11: Charakteristiky migrace v ORP Kralovice a Podbořany (na 1000 obyvatel)

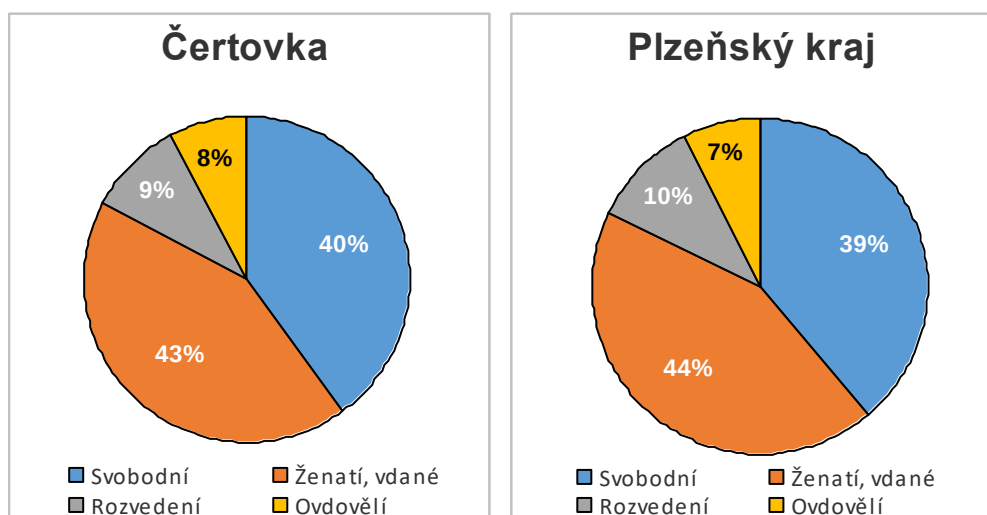
Zdroj: ČSÚ, vlastní výpočty

2.3 Socioekonomická struktura obyvatel

2.3.1 Rodinný stav

Pro analýzu rodinného stavu byla zvolena jako referenční jednotka kraj. V ostatních případech jsme jevy spíše porovnávali mezi lokalitami a příslušnými obcemi s rozšířenou působností, ale v tomto případě jsme se rozhodli pro vyšší stupeň, jelikož lokální rozdíly byly spíše nepatrné, pokud vůbec nějaké. Struktura dle rodinného stavu je totiž podstatně méně lokálně podmíněná.

Graf 12: Srovnání struktury rodinného stavu v lokalitě a v kraji dle SLDB 2011

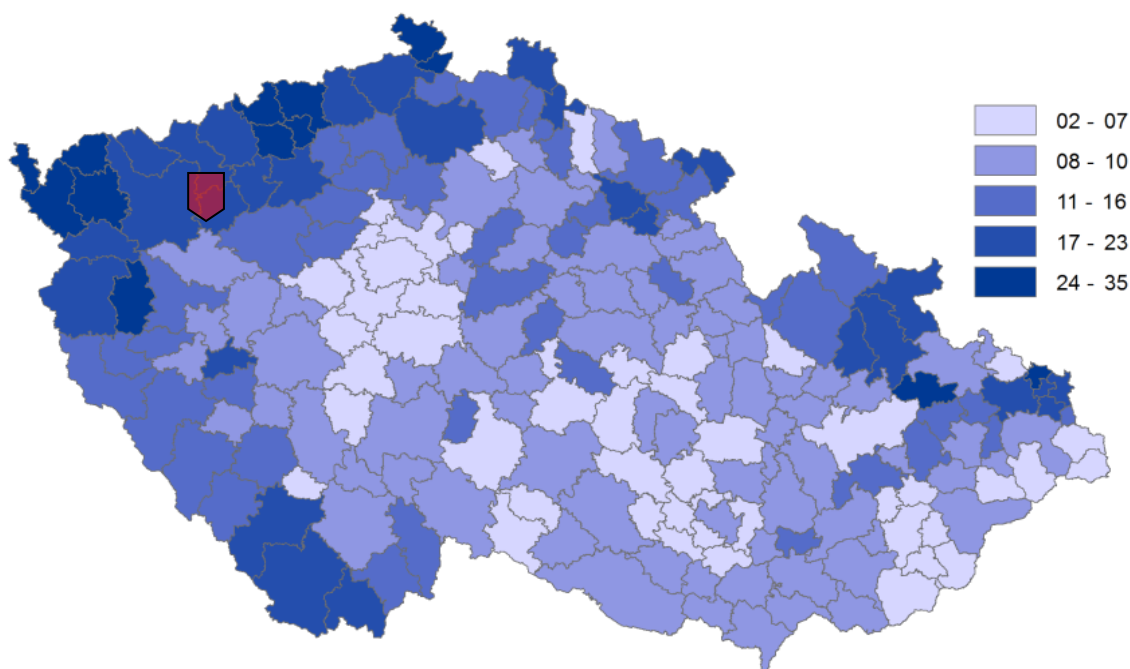
Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Ze srovnání struktur lokality a Plzeňského kraje je zřejmá významná podobnost obou struktur. Hodnoty všech kategorií se liší právě o jeden procentní bod, což je rozdíl, který lze jen velmi obtížně interpretovat. Mezi obyvateli lokality je více svobodných a ovdovělých a naopak méně sezených a rozvedených, ale ve všech případech to jsou zcela nepatrné rozdíly.

2.3.2 Vzdělanostní struktura

Z hlediska porovnání vzdělanosti jsme zvolili srovnání s příslušnými ORP a zároveň jsme použili dva analytické přístupy. První zohledňuje vzdělání matek aktuálně rozených dětí, abychom získali přehled, v jakém prostředí z hlediska vzdělanosti vyrůstá nová generace. Druhý pohled využívá standardní strukturu populace dle dosaženého vzdělání. V prvním případě vycházíme z dat o narozených, která jsou shromažďována průběžně prostřednictvím výkazů, a ve druhém případě vycházíme z dat získaných při SLDB 2011.

Mapa 3: Podíl dětí narozených matkám s nejvýše základním vzděláním v roce 2014

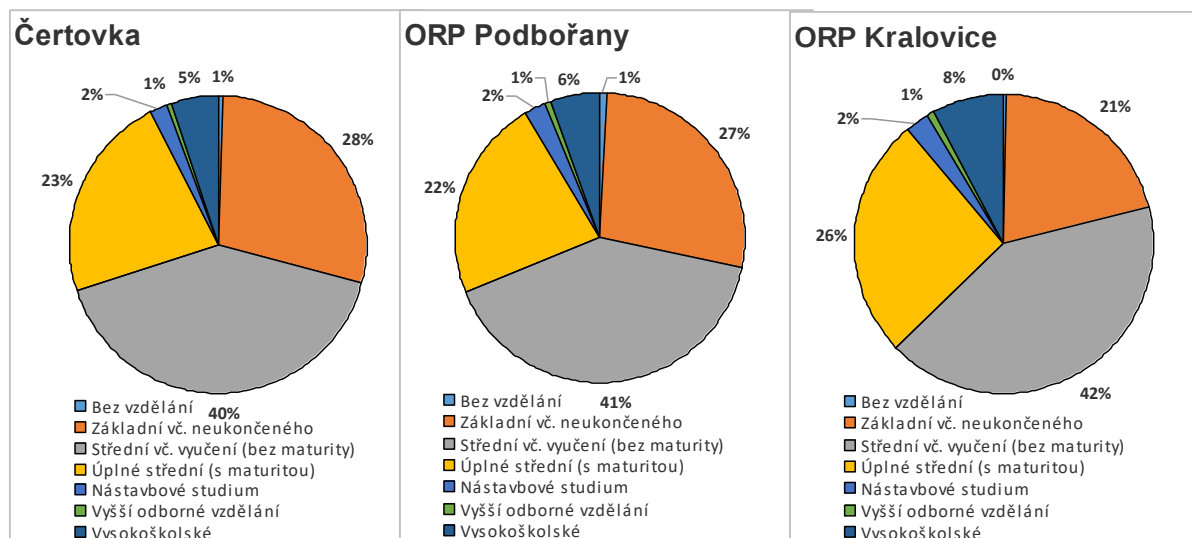
Zdroj: ČSÚ, údaje o narozených

Při pohledu na mapu znázorňující škálu podílu dětí narozených matkám s nejvýše základním vzděláním je patrné, že lokalita Čertovka se rozkládá na rozhraní dvou ORP nacházejících se v různých stupních příslušné škály, přičemž jde o rozdíl ve výši dvou kategorií škály. V případě ORP Kralovice se takových dětí rodí 10 % a v případě ORP Podbořany je tento podíl dokonce 19 %. Lokalita se navíc nachází v těsném sousedství ORP Karlovy Vary, kde se rodí 18 % dětí matkám s nejvýše ZŠ vzděláním, a ORP Rakovník, kde je tento podíl 12 %. Z tohoto srovnání je patrné, že lokalita se nachází nejen na hranicích administrativních celků, ale i území s velmi odlišnými charakteristikami v oblasti vzdělanosti rodin s dětmi.

Jednotlivé obce přitom dosahují následujících hodnot: Žihle 22 %, Blatno 29 %, Lubenec 18 %. Zde je však třeba si uvědomit, že ačkoli jde o pětileté průměry², i tak se jedná o velmi malý počet narozených dětí, a proto mohou být výsledné hodnoty zkresleny. Nicméně všechny obce dosahují blízké hodnoty, jaké nalezneme v celé ORP Podbořany.

Ze srovnání struktur populace dle vzdělání vyplývá značná podobnost mezi lokalitou Čertovka a ORP Podbořany, byť se území většinově nachází na území ORP Kralovice. I v lokalitě i v ORP Podbořany má výrazně větší podíl lidí nejvýše základní vzdělání (28 resp. 29 % ku 21 %), což se logicky odráží v nižším podílu osob s úplným středním či vysokoškolským vzděláním. V lokalitě i ORP Podbořany se vyskytuje více než 1 % lidí bez vzdělání. Celkově lze říci, že struktura dle vzdělání odpovídá zjištěním vycházejícím z dat o narozených.

² Zatímco v Mapě 3 jsou uvedeny hodnoty za rok 2014, srovnání na úrovni jednotlivých obcí jsme prováděli pomocí pětiletých souhrnů, jelikož ČSÚ na takto nízkou regionální úroveň data za jednotlivé roky neposkytuje kvůli ochraně osobních údajů.

Graf 13: Srovnání struktur populace dle vzdělání mezi lokalitou a ORP dle SLDB 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

2.3.3 Struktura domácností a obyvatel dle místa narození

Pro analýzu byly zvoleny, jakožto klíčový soubor, hospodařící domácnosti, jelikož v posledním sčítání (SLDB 2011) nebyla použita kategorie cenzové domácnosti. Při porovnání struktur domácností lokality Čertovka a relevantních ORP zjistíme, že lokalita se v některých položkách srovnání nachází mezi hodnotami jednotlivých ORP (úplné a neúplné rodiny). Z hlediska celorepublikového srovnání se svými hodnotami nejvíce průměru podobá ORP Podbořany. Nicméně i rozdíly mezi jednotlivými ORP nejsou příliš velké, a proto lze spíše jen konstatovat, že lokalita se svými hodnotami co do struktury domácností podobá charakteru obou ORP, na jejichž území se nachází.

Tabulka 9: Porovnání struktur domácností lokality a ORP dle SLDB 2011

Domácnosti	Čertovka		ORP Podbořany		ORP Kralovice	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
Hospodařící domácnosti celkem	1 382		6 356		8 774	
úplné rodiny celkem	737	53,3	3 185	50,1	4 726	53,9
úplná rodina bez závislých dětí	452	61,3	1 942	61,0	2 830	59,9
úplná rodina se závislými dětmi	285	38,7	1 243	39,0	1 896	40,1
neúplné rodiny celkem	180	13,0	861	13,5	1 082	12,3
vícečlenné nerodinné domácnosti	55	4,0	265	4,2	289	3,3
rodinné domácnosti tvořené 2 a více rodinami	25	1,8	97	1,6	171	1,9
domácnosti jednotlivců	385	27,9	1 948	30,6	2 506	28,6
v tom bydlící samostatně	339	88,1	1 714	88,0	2 199	87,7

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Z dalšího srovnání vyplývá, že v obcích tvořících lokalitu žije stejný podíl lidí, kteří se v obci narodili (36,9 %), jako v případě ORP Podbořany. Naopak hodnota v ORP Kralovice je o 7,5 procentního bodu vyšší, což je poměrně velký rozdíl. Celorepublikový průměr se pohybuje kolem 47 %, takže ORP Kralovice se této hodnotě blíží. Lze tedy konstatovat, že v lokalitě žije nadprůměrné množství lidí, kteří se tam přistěhovali, ale tato hodnota odpovídá i charakteristice území ORP Podbořany.

Tabulka 10: Podíl osob narozených v obci stávajícího obvyklého bydliště dle SLDB 2011

Rodinný stav	Čertovka		ORP Podbořany		ORP Kralovice	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
Obyvatelstvo celkem	3 568		15 947		21 911	
z toho narození v obci obvyklého bydliště	1 317	36,9	5 836	36,6	9 737	44,4

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

2.4 Bydlení

2.4.1 Domovní a bytový fond

V lokalitě Čertovka bylo podle posledního SLDB celkem 969 domů, přičemž 83 % z nich jsou domy obydlené a 17 % domy neobydlené, což je ve srovnání s ostatními zkoumanými lokalitami nejnižší podíl. Téměř 90 % z obydlených domů tvoří domy rodinné a pouze 10 % domy bytové. Čtyři pětiny obydlených domů vlastní fyzické osoby, 7,6 % domů je ve vlastnictví obcí a 7,7 % ve spoluvlastnickém podílu více vlastníků.

Tabulka 11: Domovní fond v lokalitě Čertovka

	domy		z toho domy:		počet osob v domech		
	abs.	v %*	rodinné	bytové	abs.	v %*	z toho v RD
domy celkem	969	-	870	82	3405	-	2048
obydlené domy	802	-	712	82	3405	-	2048
z počtu ob. domů vlastnictví:							
fyzická osoba	646	80,5	626	19	1960	57,6	1791
obec, stát	61	7,6	24	34	756	22,2	74
bytové družstvo	4	0,5	0	4	91	2,7	0
spoluvlastnictví vlastníků bytů	62	7,7	44	18	434	12,7	133
ob. domy s počtem bytů:							
1	631	78,7	627	0	1692	49,7	1678
2-3	101	12,6	85	14	444	13,0	370
4-11	52	6,5	0	51	681	20,0	0
12 a více	18	2,2	0	17	588	17,3	0
z počtu ob. domů materiál nosných zdí:							
kámen, cihly, tvárnice	663	82,7	605	54	2362	69,4	1764
stěnové panely	60	7,5	30	28	843	24,8	90
z počtu ob. domů technické vybavení domů:							
přípoj na kanalizační síť	392	48,9	337	50	2021	59,4	988
vodovod	720	89,8	633	80	3205	94,1	1856
plyn	240	29,9	179	58	1626	47,8	503
ústřední topení	662	82,5	608	49	2801	82,3	1811

Pozn.: *podíl z počtu obydlených domů

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Materiál nosných zdí naprosté většiny obydlených domů tvoří kámen, cihly či tvárnice, panelových domů je zde 7,5 %. Na vodovod je napojeno 89,8 % obydlených domů, 82,5 % má ústřední topení, 48,9 % je napojeno na kanalizační síť a 29,9 % domů má zaveden plyn.

Neobydlených domů je v Čertovce celkem 165; 55,8 % z těchto domů jsou rekreační objekty, v 5,5 % případů se jedná o přestavbu domu a 2,4 % jsou domy nezpůsobilé k bydlení. V Čertovce jsou dvě neobydlená ubytovací zařízení bez bytů. V lokalitě se nenachází žádný neobydlený bytový dům.

Tabulka 12: Domovní fond v lokalitě Čertovka - neobydlené domy

	domy		z toho domy	
	abs.	v %	rodinné	bytové
neobydlené domy s byty	165	-	158	0
z toho:				
využívané k rekreaci	92	55,8	92	0
přestavba domu	9	5,5	9	0
nezpůsobilé k bydlení	4	2,4	4	0
neobydlená ubytovací zařízení bez bytů	2	-	0	0
počet bytů v neobydlených domech	168	-	161	0

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Z hlediska bytového fondu je ve všech domech celkem 1574 bytů, přičemž 84 % z nich je obydlených. Na jeden obydlený byt připadá v průměru 2,6 osob. 58 % obydlených bytů je v rodinných domech a 39 % v bytových domech. Z 93,7 % se jedná o standardní byty a z 5 % o byty se sníženou kvalitou. 85,6 % všech obydlených bytů má úplné příslušenství, včetně ústředního topení.

Tabulka 13: Bytový fond v lokalitě Čertovka

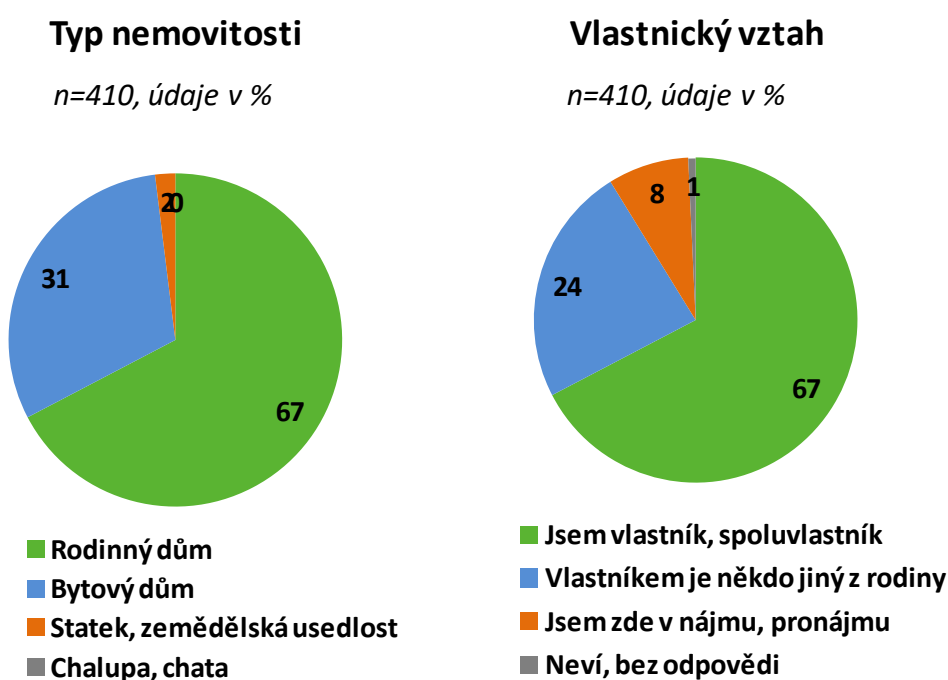
	byty		z toho byty	
	abs.	v %	v rodinných domech	v bytových domech
byty celkem	1574	-	960	555
obydlené byty	1323	-	765	512
z počtu obydlených bytů:				
standardní byty	1239	93,7	706	489
s ústředním topením a úplným příslušenstvím	1133	85,6	649	440
ostatní	106	8,0	57	49
byty se sníženou kvalitou	66	5,0	47	18

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Kvantitativní šetření obyvatel ukazuje, že dvě třetiny občanů v lokalitě Čertovka bydlí v rodinných domech, téměř třetina v bytových domech, dvě procenta lze charakterizovat jako statky nebo zemědělské usedlosti. Podrobnější analýza ukazuje, že v bytových domech bydlí častěji lidé mladší (do 29 let) a domácnosti s nižším příjmem (do 20 tis. Kč).

Z kvantitativního šetření dále vyplývá, že obyvatelé Čertovky jsou většinou – ze dvou třetin – vlastníky nebo spoluvlastníky bytu nebo domu, kde bydlí, dalších 24 % bydlí v nemovitostech, jež vlastní někdo jiný z rodiny. V nájmu bydlí 8 % obyvatel lokality – o něco častěji jde o lidi ve věku do 29 let a ty, kteří v obci bydlí nejvýše 10 let.

Graf 14: Typ nemovitosti a vlastnický vztah - rezidenti

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Z hlediska stáří bytového fondu vyplývá při porovnání lokality s oběma dotčenými ORP, že charakter lokality odpovídá struktuře bytového fondu v obou ORP. Výraznější rozdíly se vyskytují až na úrovni jednotlivých obcí. Nejvíce nejstarších bytů nalezneme v obci Tis u Blatna, kde více než 60 % veškerého bytového fondu bylo postaveno před rokem 1970. Nejmladší bytový fond naopak nalezneme v obci Žihle, kde 44 % všech bytů bylo postaveno v letech 1981 až 2000.

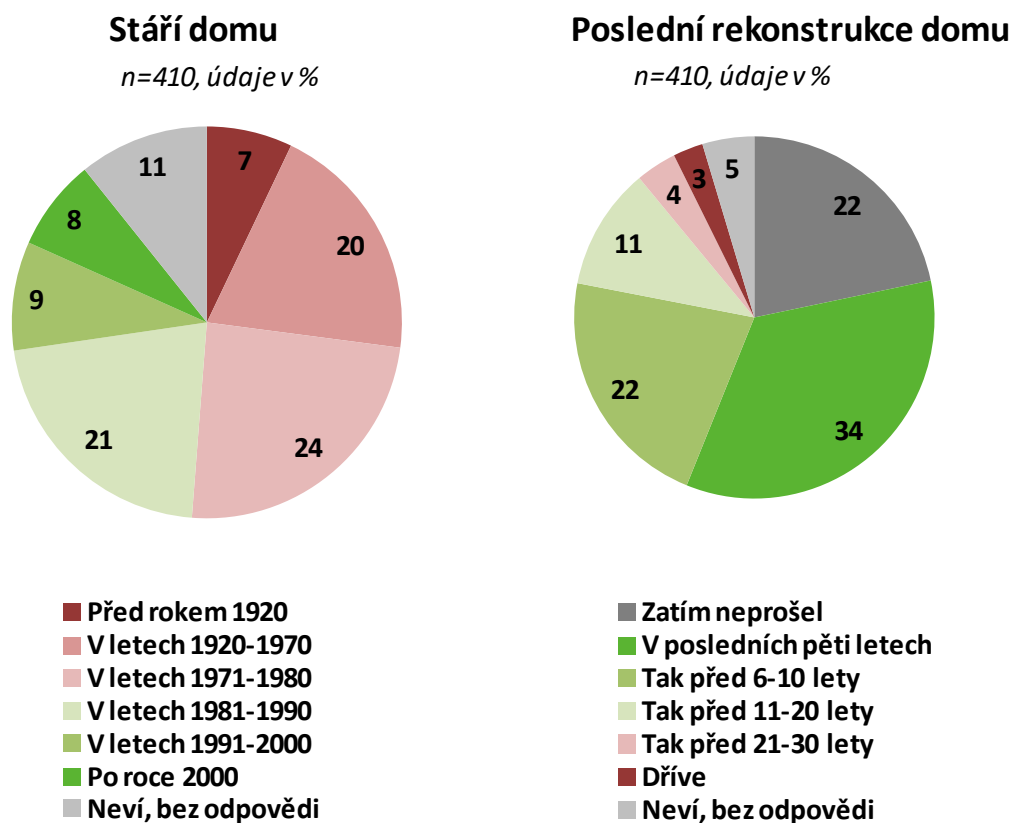
Průměrné stáří obydlených domů je 49 let v obcích Žihle a Lubenec, 58 let v obci Tis u Blatna a 60 let v Blatně (průměr za celou ČR je 49,8 let).

Tabulka 14: Bytový fond dle stáří

Období výstavby bytů	Čertovka		ORP Podbořany		ORP Kralovice	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
obydlené byty celkem	1 323		6 071		8 401	
1919 a dříve	106	8,0	727	12,0	887	10,6
1920 - 1970	437	33,0	2 068	34,1	3 048	36,3
1971 - 1980	299	22,6	1 195	19,7	1 759	20,9
1981 - 2000	412	31,1	1 533	25,3	1 929	23,0
2001 - 2011	60	4,5	365	6,0	632	7,5

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Kvantitativní terénní šetření rovněž potvrzuje, že domů postavených před rokem 1920, tedy zhruba řečeno více než stoletých, je v lokalitě Čertovka poměrně málo – jen 7 %. Mezi lety 1920-1970 bylo podle výpovědí respondentů postaveno 20 % domů, v následující dekádě pak vůbec největší podíl, prakticky čtvrtina. O málo méně, 21 %, pochází z doby mezi lety 1981 a 1990. Po roce 1990 bylo postaveno 17 % obytných domů, tedy asi každý šestý.

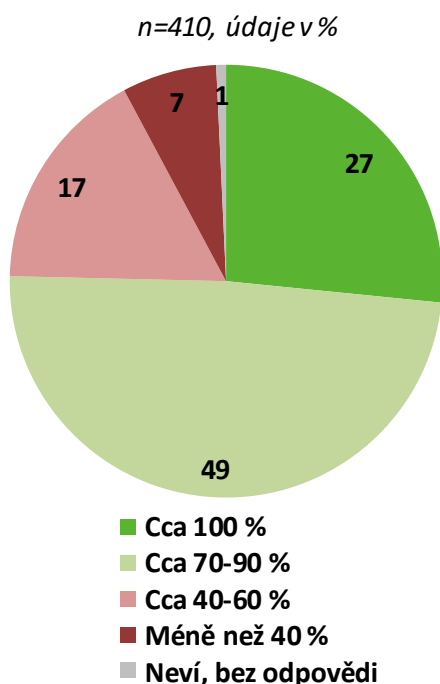
Graf 15: Stáří domu a jeho rekonstrukce - rezidenti

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Obyvatelé byli dotázáni na to, jak by ohodnotili technický stav svého domu či bytu. Přibližně čtvrtina ho vidí jako stoprocentní, prakticky polovina hodnotí stav svého domu jako 70-90%. Technický stav přibližně čtvrtiny trvale obývaných domů/bytů hodnotí jejich obyvatelé jako 40-60%, případně horší.

Nejlépe hodnotí stav obytných domů a bytů obyvatelé Žihle – bezmála polovina ho považuje za 100%, ostatní většinou za nejméně 70%.

Graf 16: Technický stav nemovitosti - rezidenti

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Kvantitativní šetření rovněž zjistilo, že rekonstrukcemi prošly obytné domy v Čertovce ponejvíce v posledních pěti letech (asi třetina), nebo před 6-10 lety. Téměř pětina byla naposledy rekonstruována před více než 10 lety.

Z pohledu na data o výstavbě nových bytů od roku 2001 neplatí, že by po roce 2004 došlo k nějakému útlumu výstavby nových bytů. Data jsou uvedena za všechny dotčené obce, jelikož i takto se jedná o velmi nízké hodnoty, nicméně tyto hodnoty nevykazují žádný zjevný trend. Například v roce 2012 došlo k výstavbě 15 nových bytů, což je druhý nejvyšší počet za posledních 14 let.

Tabulka 15: Výstavba nových bytů (rodinné i bytové domy)³

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
byty celkem	0	30	2	8	5	2	5	3	6	5	5	15	1	7

Zdroj: ČSÚ

³ Rok 2004 je zvýrazněn jako mezník, protože v tomto roce bylo původních 6 lokalit zařazeno do užšího výběru.

2.4.2 Rekreační nemovitosti

Podíváme-li se nyní na rekreační byty optikou jejich podílu z celkového počtu bytů a srovnáme-li tyto údaje s příslušnými ORP, pak lze říci, že lokalita má téměř stejný podíl jako ORP Podbořany. V ORP Kralovice je podíl bytů sloužících k rekreaci o téměř 3 procentní body vyšší.

Tabulka 16: Podíl bytů určených k rekreaci

Byty určené k rekreaci	Čertovka		ORP Podbořany		ORP Kralovice	
	abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %
byty celkem	1 574		7 431		10 293	
z toho slouží k rekreaci	85	5,4	376	5,1	838	8,1

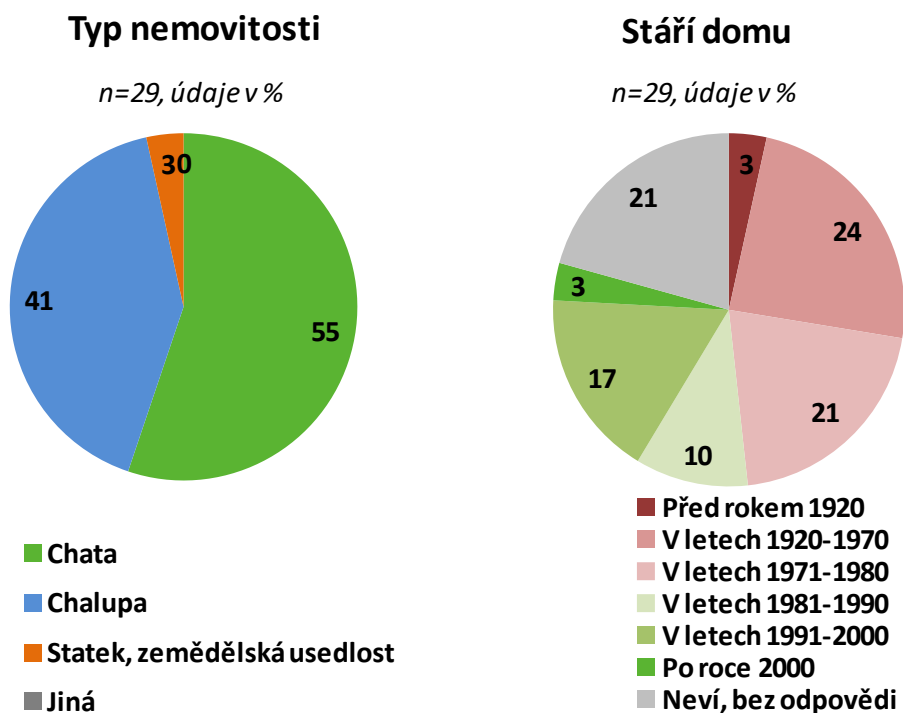
Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Z kvantitativního terénního šetření vyplývá, že dotázaní rekreatanti, tedy chataři a chalupáři, v lokalitě Čertovka jsou v naprosté většině vlastníky či spoluvlastníky svých rekreačních nemovitostí (66 %) nebo je vlastníkem někdo z jejich rodiny (35 %); nikdo nesdělil, že by si rekreační nemovitost pronajímal.

Málo přes polovinu rekreačních nemovitostí lze označit jako chatu (55 %), dalších 41 % jako chalupu a 3 % dotázaných rekreatantů svou nemovitost označilo jako statek či zemědělskou usedlost. Podíl chat je ze všech lokalit nejvyšší právě v Čertovce.

Poměrně dost respondentů (zhruba každý pátý) nevědělo, kdy byla jejich rekreační nemovitost postavena. Šlo o majitele jak chalup, tedy spíše starších objektů, tak chat. Rok postavení před r. 1970 uvedlo celkem 27 % respondentů, o něco více (31 %) užívá rekreační nemovitost postavenou v letech 1971-1990. Po roce 1990 pak bylo postaveno 20 % rekreačních nemovitostí respondentů.

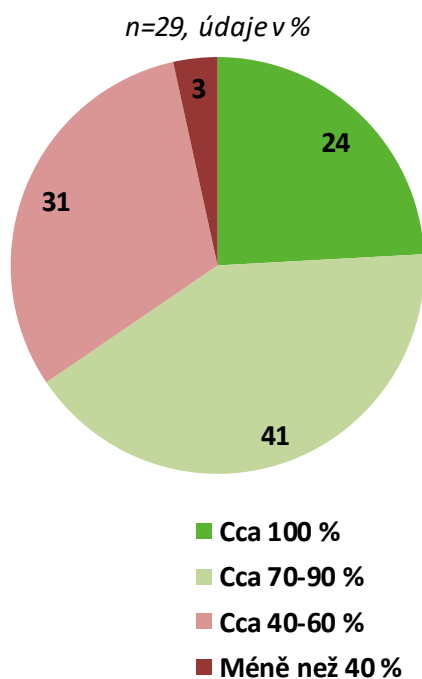
Graf 17: Typ nemovitosti a její stáří - rekreanti

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Rekreanti byli rovněž dotázáni na to, jak by ohodnotili technický stav své nemovitosti. Podobně jako v případě rezidentů, přibližně čtvrtina ho vidí jako stoprocentní.

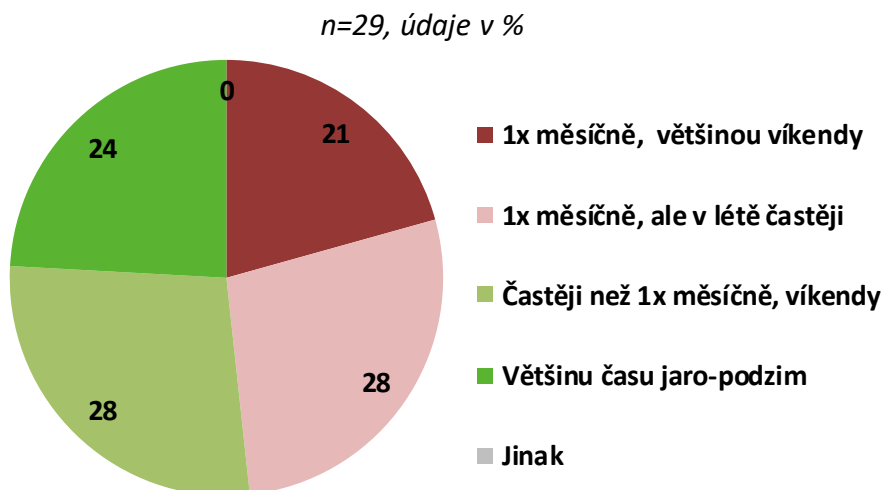
Graf 18: Technický stav nemovitosti - rekreanti

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Přibližně každý pátý z dotazovaných rekreatantů (21 %) jezdí na svou chatu či chalupu nejvýše jednou měsíčně, a to jen na víkendy. Podobný rytmus pobytů „přes rok“, ale více stráveného času v letní sezoně, uvádí 28 % a stejný podíl jezdí na chatu/chalupu většinou jen na víkendy, ale častěji než jednou měsíčně. Ti, kteří tráví v sezoně od jara do podzimu ve svém rekreačním bydlení většinu času, tvoří asi čtvrtinu (24 %) souboru.

Graf 19: Frekvence návštěv v lokalitě - rekreatanti

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

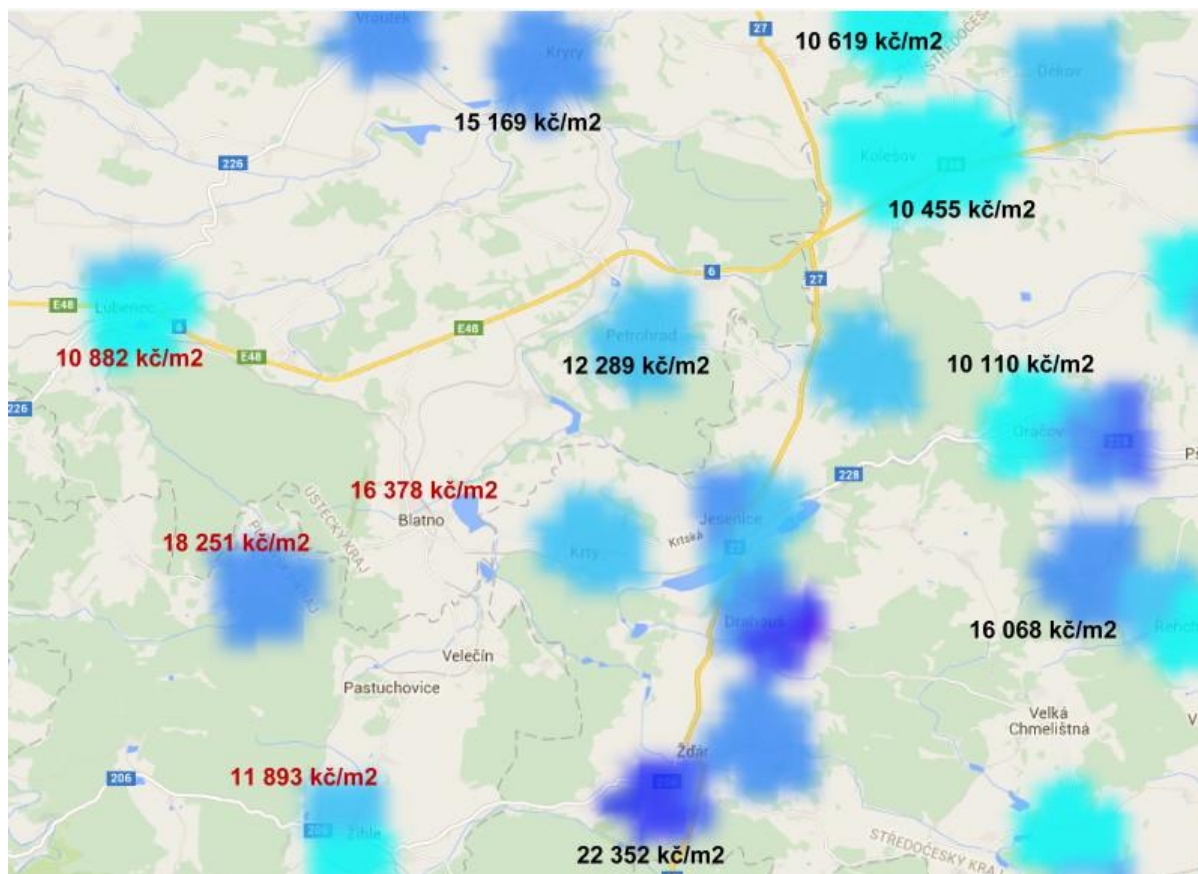
Zhruba dva ze tří respondentů-rekreatantů (69 %) uvádějí, že na svou chatu/chalupu jezdí méně než 20 let, dalších 24 % jezdí už více než 20 let a 7 % neuvedlo odpověď.

2.4.3 Ceny nemovitostí

K porovnání cen nemovitostí v obcích, které jsou součástí lokality, s okolními obcemi byla zvolena cenová mapa provozovaná Asociací realitních kanceláří ČR (www.cenovamapa.eu). Postupně jsme vyzkoušeli několik dalších nástrojů, ale tato mapa se ukázala jako nejvhodnější nástroj. Součástí portálu je i specifikace metodologie⁴. Mapa z kapacitních důvodů nezobrazuje historický vývoj cen, ale pouze aktuální hodnoty, které jsou aktualizovány na měsíční bázi. Proto uvádíme pouze srovnání aktuálních cen, nikoli vývoj cen. Cenu jsme určovali ve větším detailu, takže výsledná hodnota v mapě udává průměrnou cenu v okruhu jednoho kilometru. Cena přitom nerozlišuje stáří domu.

⁴ „Shromážděná data jsou zpracována statistickými modely, které znázorňují průměrné ceny za m² a cenové rozdíly jsou odlišeny barevnou škálou. Pro velká měřítka (přiblížení) jsou ve výpočtu průměrné ceny za m² zohledněny ceny obchodních případů do okolí jednoho kilometru a pro malá měřítka (přiblížení) jsou zohledněny ceny do okolí pěti kilometrů. Cena zobrazující se po kliknutí do mapy při velkém přiblížení je průměrná cena za m² v rámci čtverce o straně 500 metrů. Velikost čtverce se postupně pro malá měřítka zvětšuje. Jde o cenové hladiny, které dávají obraz o aktuálních cenových úrovních v daném segmentu trhu a v dané lokalitě. Znázorněné ceny nenahrazují odborné posudky, nevypovídají o přesné hodnotě na mapě nalezené nemovitosti.“

Mapa 4: Modelové porovnání cen nemovitostí v obcích dotčených lokalitou i obcí v širším okolí

Zdroj: www.cenovamapa.eu

Jednotlivé obce tvořící lokalitu Čertovka nabízejí, z hlediska ceny nemovitostí, poměrně širokou škálu. Nejnižší průměrnou cenu za metr čtvereční nalezneme v obci Lubenec (10 tis. Kč). Tato obec se nachází přímo na karlovarské silnici. Obdobnou cenu nalezneme ale u řady dalších obcí – ať těch, které leží také na karlovarské silnici, tak i dalších obcí. Zajímavé je, že jednu z nejvyšších průměrných cen (přes 18 tis. Kč) v širokém okolí nalezneme v obci Tis u Blatna. Tato obec se nachází v pomyslném středu lokality a v těsném sousedství zvažovaného HÚ. Z cenového rozpětí (11, 12, 16 a 18 tisíc Kč) nelze dovozovat potenciální vliv lokality na cenu nemovitostí, zvláště pak při porovnání s cenami okolních obcí.

2.5 Veřejná doprava

Na základě zjištění kvalitativního šetření lze konstatovat, že dopravní obslužnost ve větších obcích je hodnocena jako relativně uspokojivá, v Tisu u Blatna jako slabší. Trendem ovšem je používání především osobních automobilů, a to i v podobě příbuzenské a sousedské výpomoci. Z hromadné dopravy hrají hlavní roli autobusy, které jsou důležité především pro dopravu dětí do a ze škol.

Vzhledem k tomu, že lokalita Čertovka se nachází na území dvou krajů (Ústeckého a Plzeňského) a v těsném sousedství dalších dvou (Karlovarského a Středočeského), variuje značně směr dojíždění, a to v případě stejné obce i různých účelů cesty.

Nejlépe je hodnocena dopravní obslužnost **v Blatně**, kde se nachází železniční uzel křižujících se tratí směr Rakovník, Žatec, Plzeň a Bečov nad Teplou, autobusy zde zajišťuje poměrně dobře fungující Doprava Ústeckého kraje. Starosta Blatna vnímá v posledních letech výrazné zlepšení, co se týče počtu a frekvence autobusových spojení.

V Lubenci nejlépe funguje doprava směr Žatec a Podbořany, autobus tímto směrem jezdí zhruba každou hodinu. Autobusovou dopravu provozuje opět především Doprava Ústeckého kraje, v obci staví i vlaky ve směru Rakovník – Žlutice. Problematická je doprava do Prahy a Karlových Varů, k výraznému omezení autobusové dopravy na této trase došlo v posledních 5 letech. Do Prahy je možno se dostat buď přes Rakovník (vlak, autobus) nebo přes Žatec (autobus). Obec se na provozování dopravy nijak finančně nepodílí.

V Žihli je veřejná doprava dostatečná, autobusová (ČSAD Autobusy Plzeň, a.s.) i vlaková. Obec Žihle přispívá kraji 84 000 Kč ročně na dopravu. Nejvíce lidé jezdí směrem na Plzeň. Vzhledem k umístění obce u vlakové stanice nacházející se na hranici krajů, má zde obec v blízké době vybudovat přestupní terminál.

V malé obci **Tis u Blatna** je dopravní obslužnost značně omezena, jezdí zde autobus odvážející děti do a ze školy, dále jeden dopolední autobus a několik odpoledních, autobusy není příliš reálné využívat k cestám do zaměstnání, neboť chybí návaznost spojů, především autobusových a vlakových. Autobusem je z Tisu možno dojet do Lubence, Žihle a Blatna, hlavní je směr Lubenec. Provozovatelem spojů je ČSAD Autobusy Plzeň, a.s. Frekvence autobusů se v posledních letech měnila, nejprve spojů ubývalo, poté jich přibýlo až příliš, nyní jsou opět spíše minimalizovány.

Z kvantitativního šetření vyplynulo, že nejčastější cíle dojíždění do práce a do školy jsou v lokalitě následující:

Plzeň	20 %	Lubenec	3 %
Kralovice	9 %	Plasy	3 %
Podbořany	9 %	Blatno	2 %
Karlovy Vary	8 %	Chyše	2 %
Rakovník	7 %	Horní Bříza	2 %
Žatec	6 %	Rybnice	2 %
Praha	5 %	Chomutov	2 %
Rokycany	4 %	Louny	1 %
Kryry	3 %	Petrohrad	1 %

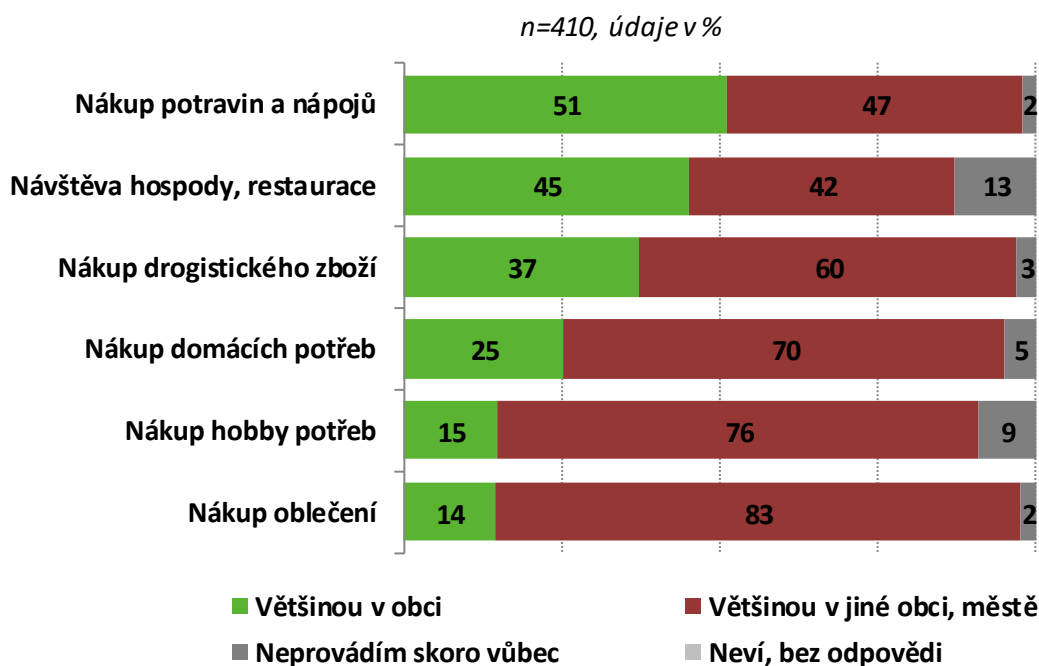
(*n=195 ekonomicky aktivních, kteří dojíždějí, a studentů*)

„Spádovost“ dojíždění do práce, event. střední či vysoké školy, je dána příslušností obce do ORP resp. kraje i polohou na silničních komunikacích: lidé z Lubence dojíždějí častěji do Podbořan a do Karlových Varů, lidé z Žihle do Plzně a do Kralovic. Zdaleka nejčastěji dojíždějící používají auto (81 %), veřejnou dopravu představuje hlavně autobus (16 %).

2.6 Možnosti nákupů a služeb

Kvantitativní šetření zjišťovalo, zda lidé v lokalitě mají možnost nákupů různých druhů zboží ve své obci nebo je musí pořizovat mimo svou obec. Výsledky ukazují, že nejčastěji lidé v lokalitě Čertovka nakupují v „domovské obci“ potraviny a nápoje – cca polovina obyvatel (51 %) většinou tyto věci nakupuje ve své obci. Necelá polovina (45 %) ve své obci většinou chodí do restaurace či hospody. Více než třetina (37 %) většinou v místě bydliště nakupuje drogistické zboží, čtvrtina (25 %) domácí potřeby. Nákupy oblečení nebo potřeb na údržbu domu či zahrady pořídí ve své obci cca každý sedmý, naprostá většina je pořizuje mimo obec.

Graf 20: Nákupy a služby

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Nejlepší nákupní možnosti vykazuje Lubenec. Jeho obyvatelé ve své obci nakupují do značné míry potraviny (70 %), drogistické zboží (60 %), ale nemalý podíl i domácí potřeby (48 %), potřeby pro zahradu a dům (34 %), oblečení (33 %), navštěvují hospodu/restauraci (54 %). Obyvatelé přibližně stejně velké Žihle pořídí „doma“ potraviny jen ze 42 %, drogistické zboží z 24 %, ostatní zboží už jen v zanedbatelném procentu; hospodu/restauraci ve své obci navštěvují ze 44 %. V menších obcích, Blatnu a Tisu u Blatna, nakoupí cca čtvrtina až třetina lidí „doma“ potraviny, ještě menší část drogistické zboží a pro ostatní věci už v naprosté většině musí jet jinam.

Obyvatelé, kteří většinou nenakupují ve své obci potraviny, byli dotázáni, ve které obci nebo městě tyto nákupy pořizují. Nejčastěji uváděná místa jsou následující:

Plzeň	22 %	Jesenice	6 %
Kralovice	18 %	Žatec	4 %
Rakovník	13 %	Lubenec	4 %
Podbořany	12 %	Rokycany	2 %
Karlovy Vary	8 %	Blatno	2 %

(n=191 obyvatel, kteří většinou nenakupují potraviny ve své obci)

Z Blatna jezdí lidé nakupovat do Rakovníka, Jesenice, Podbořan, z Lubence do Podbořan, K. Varů, Žatce, Rakovníka, z Tisu u Blatna do Lubence, Podbořan, Rakovníka, z Žihle do Plzně a Kralovic.

2.7 Školství

2.7.1 Celkový přehled

Vzdělávací instituce se nacházejí ve 3 obcích ze 4, přičemž mateřské školy jsou v celé lokalitě tři a základní školy dvě. Při pohledu na míru sociálního znevýhodnění měřeného podílem dětí narozených matkám s nejvýše základním vzděláním, pak v celé lokalitě se takových dětí rodí 21 %, přičemž v ORP Podbořany je tento podíl 19 % a v ORP Kralovice pouze 10 %. Z tohoto srovnání se tak jeví v oblasti sociálního znevýhodnění větší podobnost lokality s ORP Podbořany a tedy s Ústeckým krajem.

Základní školství má v oblasti dvě centra – Lubenec a Žihli. Do Lubence dojíždějí i děti z obcí mimo lokalitu Čertovka, do Žihle pak především žáci z Blatna. Mateřská škola je kromě těchto dvou obcí i v Blatně. Princip spádovosti v současnosti neexistuje, rodiče si sami vybírají, kam svoje dítě umístí. Velkou roli ovšem hraje možnost dopravy do školy. Vzhledem k tomu, že školy, především základní, bojují s nedostatečnou naplněností, snaží se žáky získat především zřízením školního autobusu i investicemi do úprav budov škol a jejich vybavení.

V Lubenci se nachází mateřská a základní škola, obě zřizované obcí. Mateřská škola je obsazena velmi dobře, na základní škole jsou volná místa, obec je tedy nabízí dětem z okolí (z Valče, kde je pouze první stupeň ZŠ, z Chyše, dále z Ležek, Libyně a Tisu u Blatna). K tomu účelu je obcí provozován školní autobus. Drtivá většina dětí z Lubence navštěvuje školu v místě, výjimečně jezdí do Vroutku nebo Podbořan.

Obec **Blatno** zřizuje pouze mateřskou školu, základní škola byla zrušena v roce 2006 z důvodu nedostatku žáků. Děti odsud jezdí především do ZŠ v Žihli (fungující obecní školní autobus), v Jesenici (historicky spádová obec, také zavedli obecní školní tranzit, ale později než Žihle), výjimečně chodí do školy v Lubenci.

V **Tisu u Blatna** byla základní škola zrušena v roce 1962. Děti dojíždějí do mateřské i základní školy nejčastěji do Lubence (autobusem ČSAD Plzeň), výjimečně do Jesenice. Zastupitelstvo Tisu uzavřelo smlouvu o docházení místních dětí do lubenecké základní školy, výměnou Lubenec poskytuje Tisu požární ochranu, pro kterou obec nemá podmínky a prostředky.

Obec **Žihle** zřizuje mateřskou a základní školu. Mateřská škola je plně obsazena, jedna za tříd má výjimku pro větší počet žáků. Základní škola je po investicích v poslední době moderně vybavena, avšak ne zcela obsazena (minimální počet žáků je stanoven na 153, v současnosti do školy dochází 144 žáků). Proto obec nabízí svoz žáků obecním autobusem i dětem z okolních obcí, dojíždí jich více než jedna třetina, především z Blatna a Malměřic.

2.7.2 Mateřské školy

V lokalitě Čertovka se nacházejí celkem 3 mateřské školy. Z dotčených obcí tak MŠ není pouze v obci Tis u Blatna, což však odpovídá i velikosti obce, jelikož v Tisu žije přibližně 100 obyvatel. Kapacity ve všech MŠ jsou dostatečné a naplněnost se ve všech obcích pohybuje kolem 83 %. Naplněnost v jednotlivých obcích navíc kopírují průměrné hodnoty v obou ORP.

Tabulka 17: Kapacity a naplněnost MŠ v lokalitě, srovnání s průměrnými kapacitami v ORP

Obec	ORP	kapacita MŠ	navštěvující děti	naplněnost v %	naplněnost MŠ v ORP
Lubenec	Podbořany	62	52	83,87%	85,00%
Žihle	Kralovice	60	49	81,67%	81,43%
Blatno	Podbořany	24	20	83,33%	85,00%

Poznámka: Hodnoty vycházejí z výkazů za školní rok 2014/15.

Zdroj: MŠMT, statistický výkaz, rejstřík

2.7.3 Základní školy

Základní školy se v lokalitě nacházejí 2, a to v obou největších obcích. Strukturou se přitom jedná o běžné školy, kdy jsou k dispozici 2 stupně, a v každém ročníku je jedna třída. Na obě školy přitom chodí podobný počet dětí, v případě Žihle to je 150 žáků a v případě Lubence 159.

Tabulka 18: Přehled základních škol v lokalitě

Obec	Žihle	Lubenec
ORP	Kralovice	Podbořany
Počet tříd	9	9
Počet tříd na 1. stupni	5	5
Počet žáků celkem	150	159
Počet dívek celkem	67	74
Počet žáků na 1. stupni	90	82
Počet dívek na 1. stupni	43	43
Konec povinné školní docházky	15	30
Žáci se SVP v běžných třídách	6	31
Podíl žáků se SVP ve škole	4 %	19 %
Sociálně znevýhodnění žáci	0	16
Zdravotně znevýhodnění žáci	0	1
Zdravotně postižení žáci	6	17
Žáci s vývojovými poruchami	2	12

Zdroj: MŠMT, statistický výkaz o základních školách

Při bližším pohledu na strukturu žáků zjistíme, že podstatný rozdíl mezi oběma školami tkví v zastoupení žáků se SVP (speciálními vzdělávacími potřebami). Zatímco na školu v Žihli jich chodí 6, což představuje 4 % ze všech žáků, na školu v Lubenci to je 31 žáků a tedy 19 %. Ještě podstatnější rozdíl je v tom, že na škole v Žihli jde ve všech případech o žáky se zdravotním postižením, v Lubenci je žáků se zdravotním postižením 17, ale u 16 žáků je identifikováno sociální znevýhodnění. Z čísel je tedy patrné, že u dvou žáků pravděpodobně došlo ke kumulaci faktorů. Ze 17 zdravotně postižených žáků jich má 12 diagnostikovanou některou z vývojových poruch.

2.8 Zdravotnictví

Lubenec je centrem lokality z hlediska základní lékařské péče, lékaři se nacházejí i v obci Žihle. Většina odborných lékařů se nachází mimo lokalitu Čertovka, místa, kam za nimi místní jezdí, jsou různá: Podbořany, Rakovník, Jesenice, Kryry, Žatec, Kadaň, Kralovice, Třemošná, Plzeň, Karlovy Vary i Praha. Veřejná doprava není obecně k cestám k lékařům příliš využívána vzhledem k nevhodným intervalům mezi spojeními k lékaři a od něj, občané se spíše „svezou se sousedem“.

Lubenec je z hlediska zdravotní péče považován za nejvíce vybavený, ordinuje zde praktický lékař (4 dny v týdnu), dětský lékař (2 dny v týdnu) a 2 zubní lékaři, kteří společně naplňují ordinace hodiny po celý týden, včetně víkendu. Za specialisty (gynekolog, ORL, oční lékař) jezdí občané do Podbořan, Žatce, Kadaně či Rakovníka. Pohotovost a nejbližší nemocnice je v Žatci a Karlových Varech. Přímo v Lubenci se nachází i lékárna. Veřejná doprava k lékaři je funkční pouze směrem Žatec a Podbořany, do ostatních míst se lidé dopravují především autem.

Další obcí, kde mají své praxe lékaři, je **Žihle**. Obyvatelé zde mohou navštívit obvodního lékaře, zubaře (oba každý všední den), dětského lékaře (2x týdně) a gynekologa. Za odbornými lékaři jezdí do Kralovic, Třemošné, Plzně. V Plzni je také spádová nemocnice. Nejbližší lékárnu najdeme v Kralovicích (12 km).

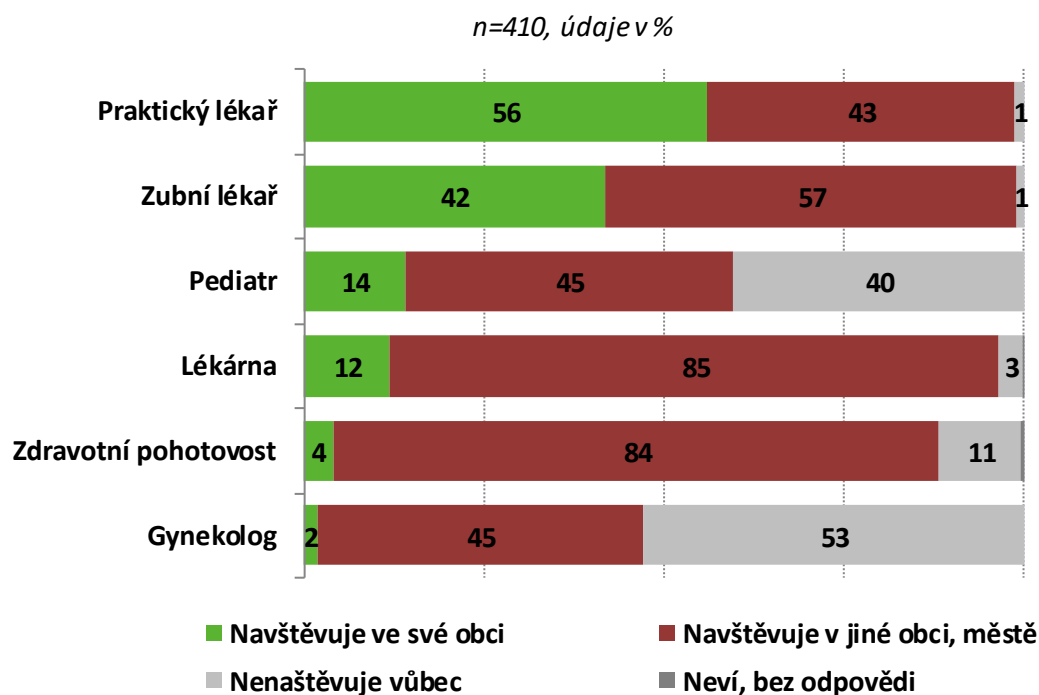
V Blatně skončila praxe praktického lékaře před dvěma roky, od té doby místní občané dojíždějí do Lubence, Jesenice či Kryr. Vzhledem k tomu, že okolní lékaři jsou relativně dobře dostupní a mohou si dovolit lépe vybavenou ordinaci, obec v současné době neplánuje obnovení lékařské praxe v místě. Za odbornou lékařskou péčí dojíždějí blatenští občané do Podbořan a Rakovníka, podobně jako občané Lubence. V Žatci a Rakovníku navštěvují nemocnici. Pro léky se z Blatna jezdí do Lubence, Jesenice a Kryr.

Malá obec **Tis u Blatna** nemá vlastního lékaře ani o zřízení lékařské praxe neuvažuje. Vzhledem k hraniční poloze mezi kraji dojíždějí místní za lékařskou péčí do různých míst, především ale do Lubence. Za specialisty pak dojíždějí do Plzně, Prahy, Chomutova, Kadaně. Spádovou nemocnicí je nemocnice v Plzni, nejbližší lékárnu naleznou místní v Lubenci.

Z kvantitativního šetření – dotazování obyvatel – vyplynulo, že v lokalitě Čertovka navštěvuje více než polovina obyvatel (56 %) svého praktického lékaře ve své obci (což je, společně s lokalitou Hrádek, jeden z nejvyšších podílů), zubaře ve své obci navštěvuje 42 % obyvatel. Za ostatními lékaři lidé jezdí v naprosté většině mimo svou obec, nejvíce to platí v případě zdravotní pohotovosti (84 %). Naprostá většina (85 %) také navštěvuje mimo svou obec lékárnu.

Nejvyšší podíl obyvatel navštěvuje praktického lékaře ve své obci v Žihli (76 %) a v Lubenci (59 %). V případě zubního lékaře je to v Žihli 67 % a v Lubenci 36 %, v případě pediatra v Žihli 26 % a v Lubenci 9 %, v případě gynekologa v Žihli 4 % a v Lubenci 5 %. Obyvatelé Blatna a Tisu u Blatna jezdí za všemi lékaři mimo svou obec.

Pokud jde o zdravotnickou pohotovost, v Lubenci uvedlo 10 % respondentů, že ji využívají ve své obci, všichni ostatní respondenti jezdí mimo obec. Rovněž lékárnu ve své obci využívají pouze v Lubenci (29 %).

Graf 21: Návštěva lékaře

(Pozn.: Položky v grafu jsou seřazeny podle procentních četností odpovědi „navštěvuje ve své obci“. Údaje týkající se návštěv gynekologa a pediatra se vztahují k celému souboru.)

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.9 Sociální služby

V obcích lokality Čertovka je provozováno minimum sociálních služeb, pouze v obci Žihle je provozován dům s pečovatelskou službou, v Lubenci a Blatně se pak nacházejí domy pro ubytování seniorů – pronájem vybavených bytů seniorům spolu s nabídkou doprovodných služeb jako je nákup, dovoz obědů či úklid. Starostové mají dojem, že potřeby sociálních služeb pro občany jsou naplněny, především však díky rodinné a sousedské výpomoci. V Žihli se však objevují určité problémy se sociálně slabými občany, v Lubenci existuje přímo menší sociálně vyloučená lokalita, představitelé obcí si s těmito problémy neumějí v současnosti úplně poradit.

Personál i služby v domě s pečovatelskou službou poskytuje Centrum pečovatelských služeb Města Touškov, pouze budova patří obci. Starostové svorně uvádějí, že pro obec je v současnosti legislativně náročné provozovat sociální služby, hlavní překážkou je nutnost zaměstnat vysokoškolsky vzdělanou osobu se sociálním zaměřením pro vedení ostatních pracovníků. Potřeby seniorů v lokalitě jsou uvedenými způsoby podle slov starostů naplněny, v Žihli například přijímají do domu s pečovatelskou službou i seniory z Plzně či Podbořan.

Dovoz obědů či nákupů je většinou nabízen i občanům mimo tento dům, zájem však není vysoký (v každé obci pouze několik starších občanů).

V Tisu u Blatna nejsou provozovány žádné sociální služby, obědy pro seniory i ostatní občany je však možné objednat ve Škole v přírodě Sklárna.

V Lubenci uvádí starosta určité obtíže s menší vyloučenou lokalitou v části obce Libyně a v Kralovicích. Podle jeho slov je řešení situace obtížné.

V obci **Žihle** také žije několik sociálně slabých občanů v hmotné nouzi, bydlící v obecním domě, se sníženou kvalitou za snížený nájem. Podle představitelů obce tito lidé odmítají nabízenou pomoc a způsobují občasně problémy s pořádkem v obci.

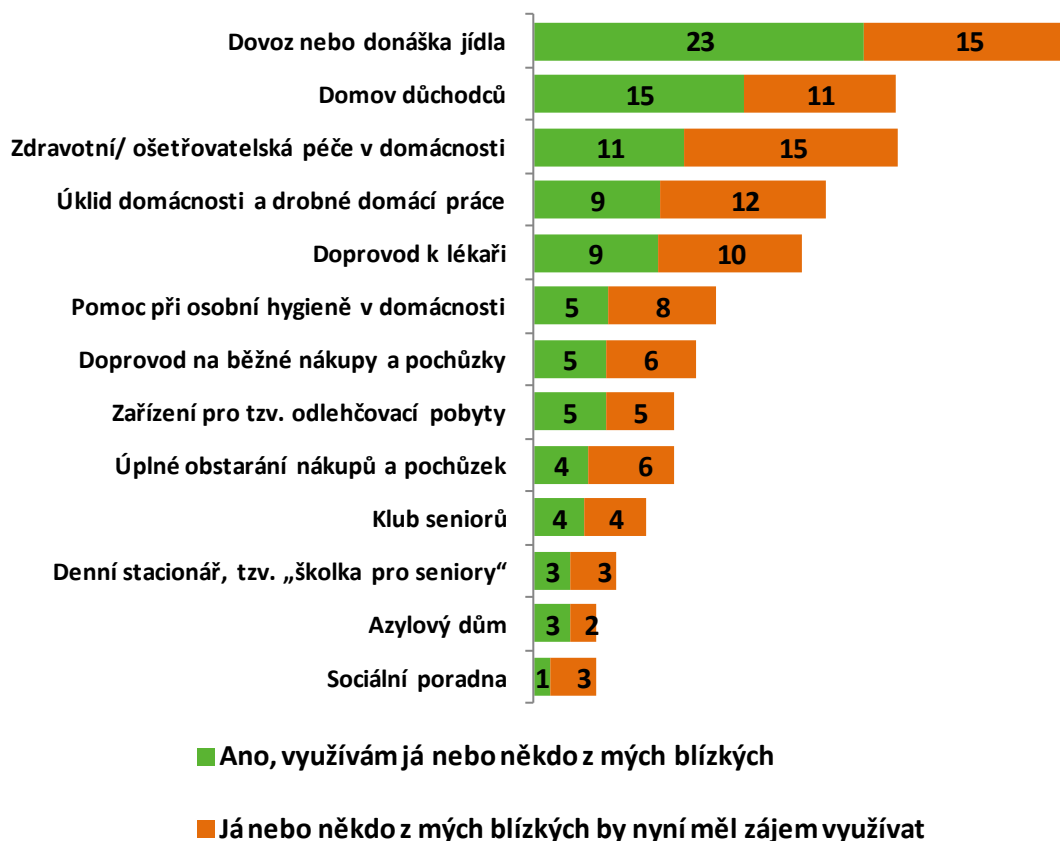
Z kvantitativního šetření plyne, že ze sociálních služeb jsou v obcích v lokalitě Čertovka nejčastěji využívány dovoz nebo donáška jídla (využívání vlastní osobou nebo někým z blízkých uvádí téměř každý čtvrtý), domov důchodců a zdravotnická či ošetrovatelská péče v domácnosti, dále doprovod k lékaři či úklid domácnosti a drobné domácí práce. Další sociální služby poskytované v domácnosti, jako doprovod na nákupy či pochůzky nebo úplné obstarání téhož, doprovod k lékaři či pomoc při osobní hygieně, jsou uváděny méně často. Podobně nejvýše pět procent respondentů uvedlo využívání zařízení pro odlehčovací pobyty (respirační péče), denní stacionář či klub seniorů, azylový dům či sociální poradnu.

Zájem u těch, kteří příslušných sociálních služeb nevyužívají, je strukturován obdobně jako reálné využívání. Nejčastěji by lidé sami nebo jejich blízcí měli zájem o dovoz nebo donášku jídla, ošetrovatelskou péči v domácnosti, domov důchodců, úklid domácnosti a drobné domácí práce, doprovod k lékaři; zájem o tyto služby uvádí více než 10 % obyvatel, kteří dosud (ani jejich blízcí) těchto služeb nevyužívají.

Relativně nejčastější využívání jednotlivých služeb, spojených s asistencí zejména seniorům apod., zjistil průzkum v Žihli.

Graf 22: Využívání a zájem o sociální služby

n=410, údaje v %

Dopočet do 100 % v každém řádku tvoří odpovědi „já ani nikdo z blízkých by nyní neměl zájem využívat“ a „nevím“.

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.10 Kultura, sport, občanský život

Jako nejbohatší se jeví kulturní život v Žihli, což dokládá i ocenění Modrá stuha za bohatý kulturní život v Plzeňském kraji. Konají se zde plesy, kulturní akce ve venkovním prostředí i sportovní akce. V Lubenci má velkou část kulturních podniků na starosti Sdružení dobrovolných hasičů, opět se jedná zejména o plesy. V ostatních obcích se kulturou žije spíše málo nebo vůbec, v Blatně se spíše věnují skupinovým sportům. Obce poměrně dost investují do výstavby a modernizace sportovišť.

V Žihli se schází smíšený pěvecký sbor, který účinkuje na různých místech v ČR. Obec pořádá taneční plesy. Koná se zde každoroční Národní pouť u příležitosti osvobození Československa 8. 5. V létě pořádá obec Žihelské kulturní léto, jejichž součástí jsou hudební představení i tradiční přejezd či přebíhání plovoucí lávky.

Občané se účastní masopustu i stavění májky. Podle starosty chodí na akce v současnosti méně než dříve, avšak stále se konají. Obec pořádá i autobusové zájezdy do divadla do Plzně a do Prahy, účast na nich se ovšem také snižuje.

V obci jsou činní členové TJ Sokol a TJ Slavoj, hasiči a myslivci. Mezi sportovní setkání, která se v obci konají, patří nohejbalové turnaje, „neckiády“, cyklistické podniky „Drtikol“, závody historických aut a motocyklů. Žihelští občané využívají víceúčelové hřiště na sporty, s umělým povrchem i dětská hřiště.

Lubenecký kulturní život je popisován jako ne zcela bohatý, ale dostačující. Konají se zde každoroční plesy pořádané obcí, dobrovolnými hasiči a sportovními kluby. Dále byly zmíněny občasné výstavy. Místní kino je zavřené, jeho provoz se v tak malé obci v současnosti nevyplatí, občané však mohou navštěvovat neziskovou akci Kinovna – občasné promítání v sále kulturního domu. Občasné jsou také výlety do divadla v Mostě či na muzikál do Prahy.

Největším organizátorem společenského a kulturního života jsou místní dobrovolní hasiči. Dále jsou zastoupeny zájmové spolky myslivců, rybářů, zahrádkářů, chovatelů, Svazarm a TJ Spartak Lubenec.

V Blatně se občané kulturním a společenským událostem příliš nevěnují, spíše se účastní sportovních akcí, především fotbalových. V obci se dále provozuje volejbal, nohejbal, tenis, tedy sporty, ke kterým je možné používat nové multifunkční hřiště. V minulosti byl navštěvován místní masopust, byly pořádány výjezdy do divadel v Praze, v současnosti však tyto tradice již nikdo neobnovuje.

Tis u Blatna žije kulturou a společenskými akcemi jen málo, obzvláště ve srovnání s minulostí. Místní občané nejsou ochotni věnovat svůj čas přípravě společenských akcí ani účasti na nich. Jedinými obcí organizovanými akcemi je Mikulášská a Den dětí. Lidé jezdí individuálně i ve skupinách na představení do Prahy, ovšem bez účasti obce. Na území Tisu nejsou aktivní žádné spolky, dřív se zde sdružovali hasiči a myslivci.

Ze spolků, které se vyjadřují k možnosti úložiště radioaktivního odpadu, respondenti v kvalitativním šetření nejvíce hovoří o S.O.S. Lubenec, jedná se zřejmě o nejaktivnější sdružení. Dále je zde činný spolek Za záchranu kostela sv. Jiljí, obě organizace sídlí v Lubenci. Mají pověst nesmiřitelných odpůrců úložiště. Členové sdružení S.O.S. Lubenec vyjíždějí s informačními akcemi i do ostatních obcí, mimo Lubenec však zřejmě nepůsobí žádné podobné spolky, odpůrci radioaktivního úložiště a geologických průzkumů zde nejsou organizováni.

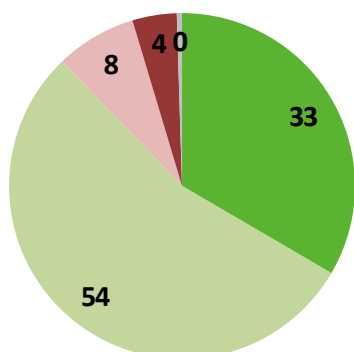
Výsledky kvantitativního šetření v lokalitě svědčí o tom, že naprostá většina obyvatel obcí v lokalitě Čertovka považuje sousedské vztahy ve své obci za dobré, i když převážně „spíše“.

Obdobně hodnotí obyvatelé i vedení svých obcí z hlediska toho, jak hájí zájmy občanů: téměř devadesát procent je hodnotí pozitivně, ovšem i zde převažují odpovědi „spíše“.

Graf 23: Hodnocení sousedských vztahů a vedení obce

Dobré sousedské vztahy

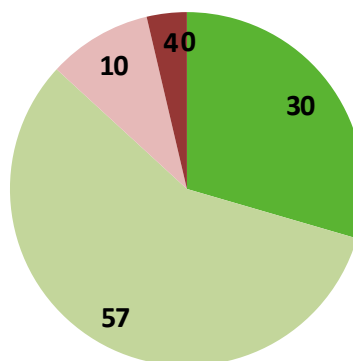
n=410, údaje v %

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Neví, bez odpovědi

Vedení obce hájí zájmy svých občanů

n=410, údaje v %

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Neví, bez odpovědi

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.11 Hodnocení života v obci, spokojenost občanů

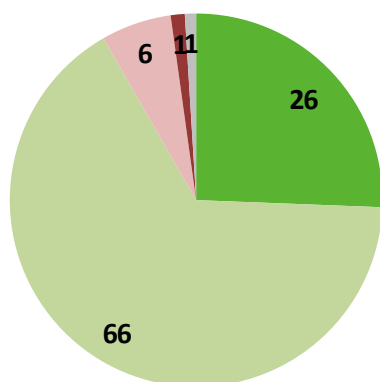
Obyvatelé lokality Čertovka si většinou myslí, že se lidem v jejich obci žije poměrně dobře (66 %), případně velmi dobře (26 %). Pokud bychom přepočítali odpovědi „velmi dobře“ až „zcela špatně“ na číselnou škálu 1-4, průměrná odpověď by měla hodnotu 1,83. Poněkud lépe hodnotí život v obci lidé bydlící ve vlastních rodinných domech, mírně horší hodnocení uvádějí obyvatelé bytových domů, zvláště nájemníků.

Chataři a chalupáři v lokalitě Čertovka se při svém hodnocení života obyvatel v obci příliš neliší, také téměř dvě třetiny soudí, že se zde žije poměrně dobře, a zbytek si převážně myslí, že velmi dobře. Průměrné hodnocení je 1,69.

Graf 24: Celkové hodnocení života v obci

**Celkové hodnocení života
v obci - REZIDENTI**

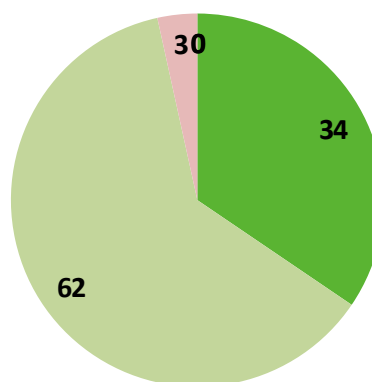
n=410, údaje v %

■ Velmi dobře
 ■ Poměrně dobře
 ■ Spíše špatně
 ■ Zcela špatně
 ■ Neví, bez odpovědi

**Hodnocení života obyvatel
v lokalitě - REKREANTI**

n=29, údaje v %

■ Velmi dobře
 ■ Poměrně dobře
 ■ Spíše špatně
 ■ Zcela špatně
 ■ Neví, bez odpovědi

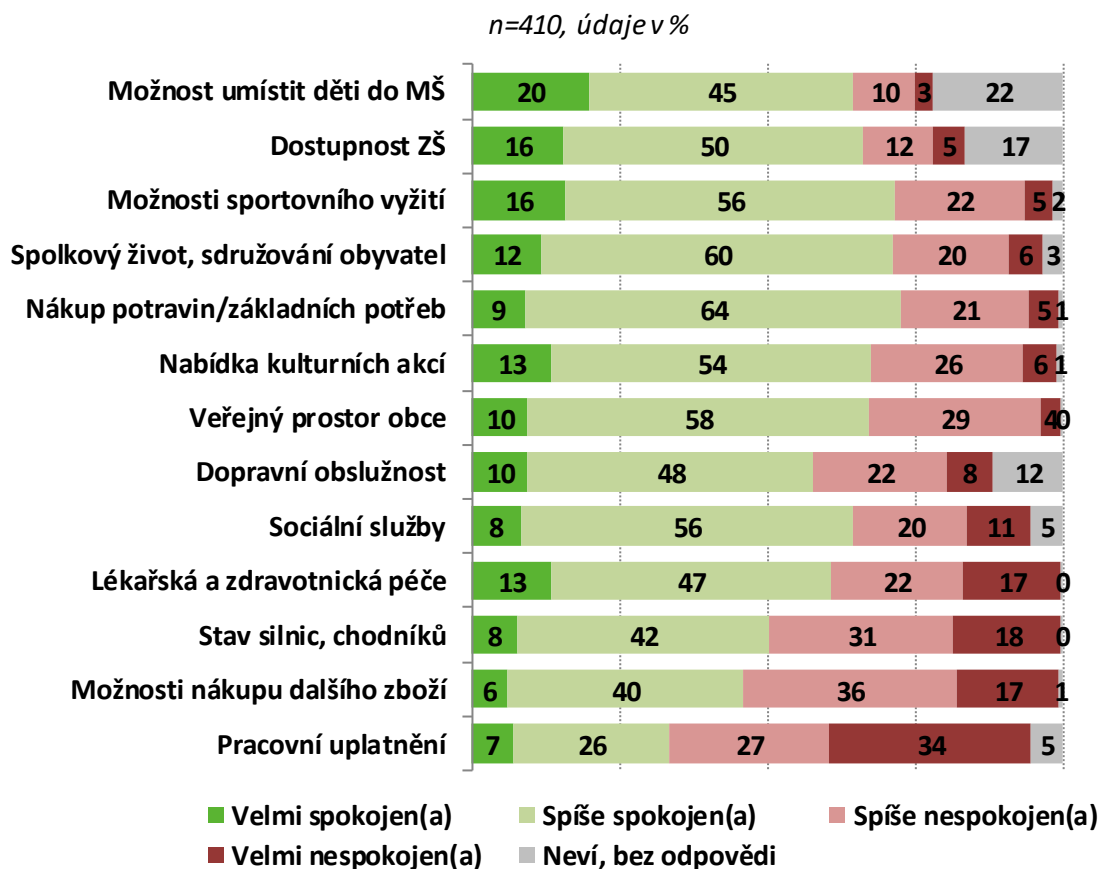
Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Z kvantitativního šetření dále vyplývá, že obyvatelé lokality Čertovka jsou ve svých obcích poměrně spokojeni, pokud jde o možnost umístit děti do mateřské školy i pokud jde o dostupnost ZŠ. Většina je spokojena s možnostmi nákupu potravin a základních potřeb, dále s možnostmi sportovního i kulturního vyžití či spolkového života, s veřejným prostorem, se sociálními službami či dopravní obslužností. U všech těchto položek činí podíl nespokojených cca čtvrtinu až třetinu.

O něco méně spokojeni jsou obyvatelé v případě lékařské a zdravotnické péče a zejména v případě stavu silnic a chodníků a možnosti nákupu dalšího zboží (kolem poloviny nespokojených). Největší nespokojenost panuje v oblasti pracovního uplatnění, kde je spokojených jen třetina.

U většiny položek jsou spokojenější obyvatelé větších obcí (Lubence a Žihle), což je dáno pravděpodobně lepší občanskou vybaveností a „infrastrukturou“ pro volnočasové aktivity. Výjimkou je značná nespokojenost obyvatel Žihle s pracovním uplatněním a na druhé straně značná spokojenost obyvatel Blatna s možností umístit děti v mateřské škole.

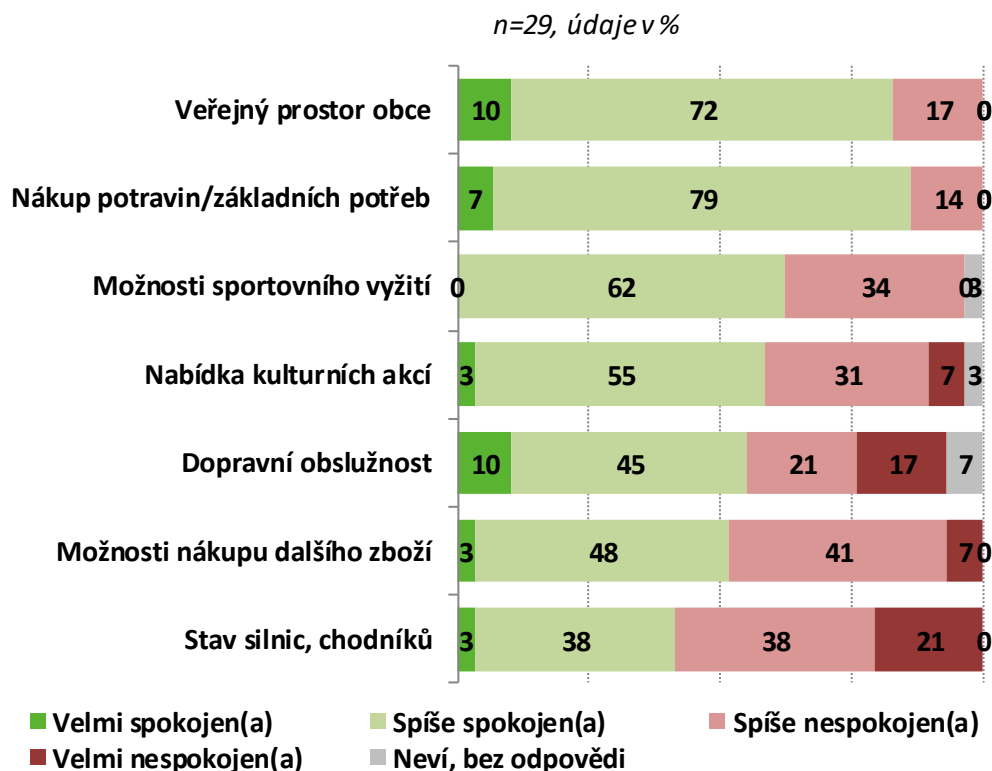
Graf 25: Spokojenost občanů s atributy života v obci

(Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů.)

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Rekreanti byli dotázáni jen na ty oblasti života v obci, které mohou vesměs posoudit. Spokojeni jsou hlavně s nákupem potravin a základních potřeb a s veřejným prostorem v obci, spokojenost převažuje v oblastech možností sportovního vyžití a nabídky kulturních akcí, i pokud jde o dopravní obslužnost. Méně spokojeni jsou chataři a chalupáři s možnostmi nákupu dalšího zboží v obcích a zejména se stavem silnic a chodníků. Jejich názory se tak vcelku shodují s tím, jak jednotlivé atributy vidí stálí obyvatelé.

Graf 26: Spokojenost rekreatantů s atributy života v obci

(Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů.)

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Na doplňující otázku, co v obci nejvíce chybí nebo co je největším problémem, byly získány následující odpovědi:

Blatno

lékař/lékařská péče (20 %), nedostatečný stav komunikací (18 %), kanalizace (16 %), kulturní zařízení/společenské akce (8 %), lepší nákupní možnosti (7 %), více pracovních příležitostí (5 %), základní škola (5 %)

Lubenec

kulturní zařízení/společenské akce (15 %), více pracovních příležitostí (11 %), sportovní zařízení/vyžití (9 %), lepší nákupní možnosti (8 %), lékař/lékařská péče (6 %)

Tis u Blatna

nedostatečná infrastruktura (25 %), kanalizace (17 %), problémy s vodou (8 %), více pracovních příležitostí (8 %)

Žihle

lékárna (26 %), bankomat (15 %), více pracovních příležitostí (12 %)

2.12 Ekonomika

2.12.1 Ekonomická aktivita

Z hlediska ekonomické aktivity se lokalita velmi podobá charakteru území ORP Podbořany. Ekonomicky aktivních je 46,3 % obyvatel, v ORP Podbořany to je 46,2 %. Téměř stejné hodnoty dosahuje i podíl zaměstnaných. Nepatrný rozdíl můžeme pozorovat u podílu nezaměstnaných osob, kterých bylo v roce 2011 v lokalitě 5,6 %, zatímco v ORP Podbořany je to o 0,5 p.b. více. Na území ORP Kralovice žije větší podíl ekonomicky aktivních lidí a zároveň i nižší podíl nezaměstnaných.

Tabulka 19: Ekonomická aktivita obyvatelstva lokality dle SLDB 2011

Ekonomická aktivita	lokalita	ORP	ORP
	Čertovka	Kralovice	Podbořany
Obyvatelstvo celkem (abs.)	3 568,0	21 911	15 947
Ekonomicky aktivní	46,3	49,1	46,2
v tom:			
zaměstnaní	40,7	44,7	40,2
v tom:			
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	38,2	41,3	37,0
pracující studenti a učni	0,0	0,6	0,5
pracující důchodci	0,0	2,0	1,8
ženy na mateřské dovolené	0,7	0,9	0,8
nezaměstnaní	5,6	4,4	6,1
v tom:			
hledající první zaměstnání	1,0	0,6	1,2
ostatní nezaměstnaní	4,6	3,8	4,8
Ekonomicky neaktivní	48,1	47,1	47,0
v tom:			
nepracující důchodci	23,4	23,4	23,3
ostatní s vlastním zdrojem obživy	1,5	1,8	1,7
osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	8,8	7,6	8,1
žáci, studenti, učni	14,3	14,3	13,9
Nezjištěno	5,6	3,8	6,8

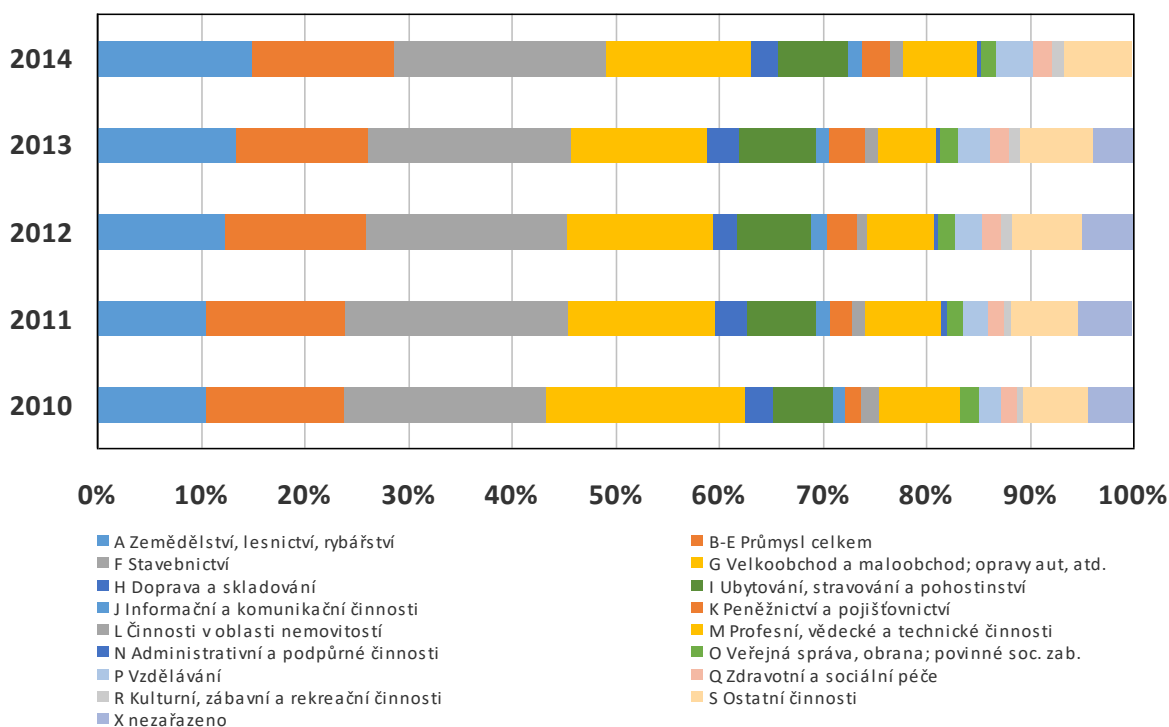
Shoda napříč všemi srovnávanými územími panuje u podílu nepracujících důchodců. Zde dochází k jedné odchylce na úrovni jedné desetiny procentního bodu. Celkově lze ale říci, že charakter lokality z hlediska ekonomické aktivity se nijak zásadně neodlišuje ani od jednoho území ORP.

2.12.2 Ekonomické subjekty

Ekonomické subjekty jsme zkoumali v úseku posledních pěti let. Je třeba podotknout, že změny v počtu či struktuře ekonomických subjektů mohou být v posledních pěti letech značně ovlivněny hospodářskou krizí, která na Česko dolehla na konci roku 2008 a trvala víceméně až do roku 2014. Právě krize může být příčinou vývoje podílu podniků se zjištěnou činností ze všech registrovaných objektů. Pro podrobnější srovnání jsme zvolili právě podniky se zjištěnou aktivitou.

V případě lokality Čertovka se v posledních letech zvyšuje podíl podniků se zjištěnou aktivitou. Nejnižší hodnota byla zaznamenána v roce 2011, a to 43 %, zatímco v roce 2014 to bylo již 47,7 %, přičemž nárůst podílu byl způsoben zánikem registrovaných neaktivních podniků, nikoli zvyšujícím se počtem aktivních podniků.

Graf 27: Struktura podniků se zjištěnou aktivitou

Z vývoje struktury podniků dle odvětví je patrný nejvýraznější nárůst podílu odvětví A (zemědělství, lesnictví, rybářství). Toto odvětví roste kontinuálně od roku 2011. Např. velkoobchod a maloobchod, který zaznamenal skokový pokles v roce 2011, v současné době spíše stagnuje, což může být právě typický důsledek vleklé hospodářské krize. Celkem v roce 2014 působilo na území obcí dotčených lokalitou 328 podniků.

Z analýzy kvalitativního šetření vyplývá, že hlavními zaměstnavateli na území lokality jsou následující subjekty:

Lubenec:

- zemědělská výroba Lukra
 - Vznik v roce 1993, původně 1800 hektarů zemědělské půdy a silná živočišná výroba včetně jatek, 126 zaměstnanců. Vzhledem k vývoji cen a zvyšování požadavků na provoz jatek byla živočišná výroba během let značně omezena a jatka byla zrušena zcela. V současnosti převažuje rostlinná výroba na vlastních i pronajatých pozemcích (obilí, řepka, travní porosty), částečně chov masných plemen skotu, dále prodej uhlí, autodoprava, opravy aut, výkup jablek a zvěřiny.
 - Přibližně 20 zaměstnanců, nejčastěji v profesi traktorista, drtivá většina z Lubence a okolí.
- Šicí dílna v majetku města v pronájmu německé firmy Best Piece Konfektion (cca 50 zaměstnanců).
- Detenční zařízení pro cizince Drahonice (cca 120 zaměstnanců)
- provozovna BV Plast z Klášterce nad Ohří (10 – 12 zaměstnanců),
- zemědělská výroba Botep (poblíž lokality)
- Skloart – firma manželského páru vyrábějící a restaurující vitráže
- drobní zemědělci a řemeslníci.
- Odhadem polovina pracujících občanů jezdí za prací dále, nejčastěji do průmyslové zóny Podbořany (také okres Louny, 15 km od Lubence, společnosti Lock it a FTE), dále stejným směrem do průmyslové zóny Joseph v Žatci (30 km). Menší část pak až do Karlových Varů či do Prahy.

Žihle:

- Žihelský statek
 - Výroba mléka, chov prasat včetně vlastních jatek, míchárna krmných směsí, pěstování řepky, 2 bioplynové stanice
 - 70 zaměstnanců, krmiči, traktoristi, dojiči, ošetřovatelky prasnic v porodně, administrativní pracovníci, všichni místní či z okolí.
- Eko-natur, s.r.o. – výroba a instalace čistíren odpadních vod, výrobky z plastu, 5 zaměstnanců
- Joto.cz – elektrické vytápění a ohřev
- Škola v přírodě Sklárna, cca 25 zaměstnanců
- zedníci
- instalatéři
- cca 80 % pracujících obyvatel Žihle cestuje za prací do Plzně, Drahovic, Kaznějova, někteří také do Rakovníka.

Blatno:

- SDP Logistics s.r.o., Profidřevo s.r.o., výrobní závod - výroba dřevěných palet a obalů, cca 25 zaměstnanců
- Zemědělské firmy
- Přibližně polovina pracujících obyvatel Blatna dojíždí do práce mimo lokalitu, nejčastěji do Podbořan a Rakovníka.

Tis u Blatna:

- Kamenolom Granio
 - 12 – 17 zaměstnanců většinou v odborných dělnických profesích – obsluha strojů, stělmistři. Dojíždějí z blízkého okolí (Žihle, Chyšě apod.), přímo z obce Tis však zde nikdo nepracuje
- Dřevovýroba, lesnická firma
- Pila
- Častým cílem pracujících z Tisu u Blatna je Rakovník.

2.12.3 Vyjíždka a dojíždka za prací

Celkově v roce 2011 vyjíždělo za prací z obcí tvořících lokalitu Čertovka 566 osob, z toho mírná většina mužů (53 %), což je obdobná hodnota jako v případě obou ORP. Zásadní odlišnost u lokality Čertovka můžeme spatřovat v případě dojíždění do jiného kraje. To je však způsobeno především skutečností, že samotná lokalita leží na hranici dvou krajů a zároveň lokalitou prochází páteřní silnice spojující Prahu s Karlovými Vary a po této silnici je možné během několika minut dojet do dalších dvou krajů (Karlovarský a Středočeský). Ve své podstatě lokalita leží na hranici 4 krajů.

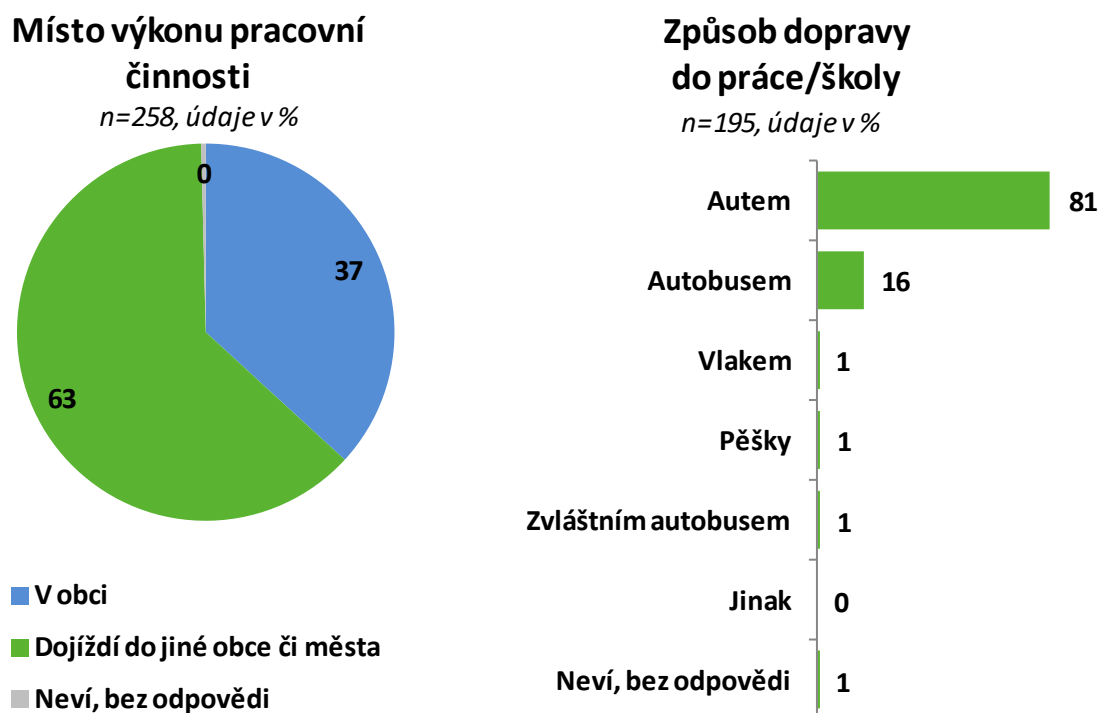
Tabulka 20: Srovnání vyjíždky za prací z obcí v lokalitě a relevantní ORP dle SLDB 2011

Vyjíždějící, doba cesty	Čertovka			ORP Kralovice			ORP Podbořany		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Vyjíždějící do zaměstnání	566	300	266	4 753	2 505	2 248	2 392	1 254	1 138
v tom:									
v rámci obce	19%	13%	25%	22%	18%	26%	31%	26%	36%
do jiné obce okresu	32%	27%	38%	34%	33%	35%	40%	37%	43%
do jiného okresu kraje	12%	15%	8%	34%	37%	31%	5%	7%	4%
do jiného kraje	36%	42%	28%	9%	11%	8%	22%	28%	16%
do zahraničí	2%	2%	1%	1%	1%	1%	2%	2%	1%
Vyjíždějící denně mimo obec	60%	57%	64%	67%	68%	65%	53%	53%	53%

Zdroj: ČSÚ

Podle kvantitativního šetření něco přes třetinu (37 %) ekonomicky aktivních obyvatel lokality Čertovka vykonává svou pracovní činnost ve své obci, téměř dvě třetiny (63 %) jezdí za prací jinam. Nejvíce těch, kteří pracují ve své obci, je v Lubenci (asi polovina), v Žihli je naopak největší podíl vyjíždějících mimo obec (kolem 80 %).

Zdaleka nejčastěji dojíždějící používají auto (81 % z těch, kteří dojíždějí). Další v pořadí je s velkým odstupem autobus (16 %). Vlakem jezdí do práce nebo do školy pouhé 1 % dojíždějících z lokality Čertovka, zhruba stejný podíl využívá zvláštního autobusu nebo chodí pěšky.

Graf 28: Místo výkonu pracovní činnosti a způsob dojížděky

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.12.4 Nezaměstnanost

K analýze nezaměstnanosti byla použita data o nezaměstnanosti vedená Úřady práce, přičemž níže zpracovaná srovnání uvádějí hodnoty za měsíc říjen ve třech sekvencích (2005, 2010 a 2015). Jelikož nezaměstnanost vykazuje sezónní výkyvy, rozhodli jsme se pro analýzu ve stejný okamžik roku. Měsíc říjen přitom patří v rámci roku spíše k průměrným hodnotám.

Ze statistik nezaměstnanosti je patrný významný pokles podílu nezaměstnaných osob ve všech sledovaných územích. Hodnoty lokality Čertovka se přitom dlouhodobě pohybují mezi hodnotami obou ORP. Jak již zaznělo výše, je zřejmé, že trend nezaměstnanosti může být s velkou pravděpodobností ovlivněn končící hospodářskou krizí. Nicméně trend poklesu hodnot nezaměstnanosti u lokality je velmi podobný trendům poklesu v obou ORP a není proto důvod se domnívat, že v lokalita si v tomto ohledu nese nějaký hendikep.

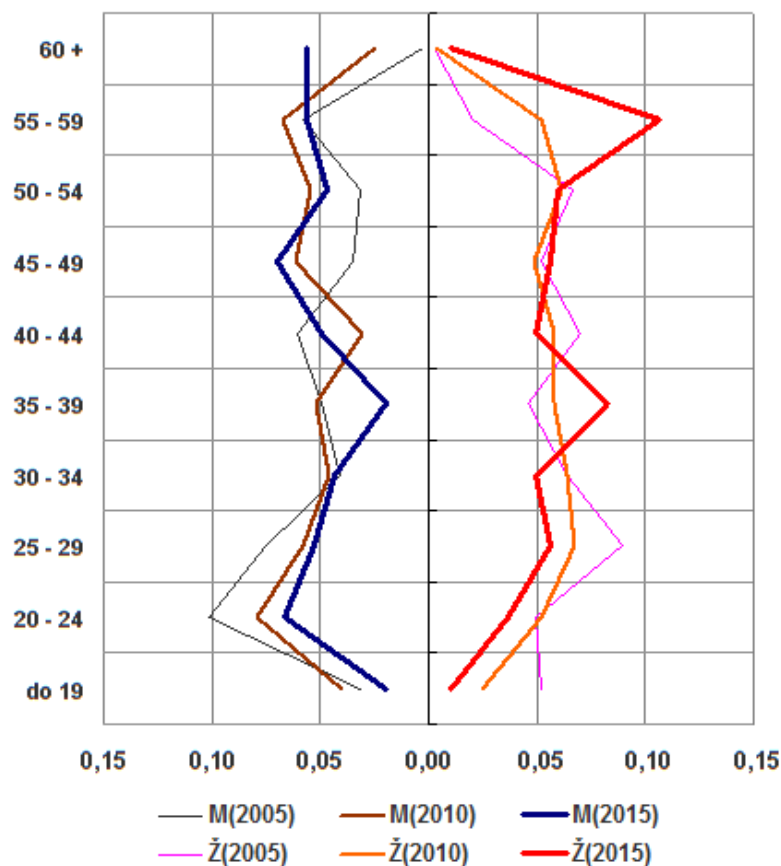
Tabulka 21: Porovnání charakteristik nezaměstnanosti mezi lokalitou a relevantními ORP

	ORP1			ORP2			Lokalita		
	2005	2010	2015	2005	2010	2015	2005	2010	2015
jméno	Podbořany			Kralovice			Čertovka		
Podíl nezaměstnaných osob [%]	14,00	12,96	7,81	7,86	8,59	5,21	10,14	9,64	6,92
Podíl žen [%]	51,16	45,81	50,85	55,85	56,06	52,56	51,30	48,78	51,83
Podíl uchaz. se ZŠ vzd. [%]	41,52	39,63	49,15	27,04	26,06	26,28	28,12	28,05	29,24
Podíl žen se ZŠ vzd. [%]	43,11	45,26	50,83	27,47	28,47	27,80	25,42	33,75	32,05
Podíl vyučených [%]	37,23	38,38	32,37	46,80	43,54	47,05	45,80	45,73	44,52
Podíl žen vyučených [%]	34,21	32,42	29,69	42,09	38,92	40,00	42,94	38,75	39,74
Podíl uchazečů s maturitou [%]	15,18	16,39	13,89	20,86	23,84	18,97	19,71	21,04	18,27
Podíl žen s maturitou [%]	17,10	17,47	14,96	24,11	26,49	23,17	24,29	22,50	21,79

Hodnoty nezaměstnanosti podle dosaženého vzdělání v lokalitě se podobají hodnotám ORP Kralovice a v některých kategoriích jsou velmi vzdáleny hodnotám ORP Podbořany.

Ze srovnání nezaměstnanosti dle věkových kategorií vyplývá, že v posledních deseti letech dochází v lokalitě Čertovka k relativnímu poklesu nezaměstnanosti v nižších věkových kategoriích a tento podíl se naopak zvyšuje ve vyšších věkových kategoriích. Tento trend je možné pozorovat u obou pohlaví. Jinak lze konstatovat, že míry nezaměstnanosti jsou v lokalitě Čertovka relativně podobné jak dle věku, tak dle pohlaví.

Graf 29: Distribuce nezaměstnanosti dle věkových kategorií v letech 2005, 2010 a 2015 v lokalitě Čertovka

Zdroj: ČSÚ

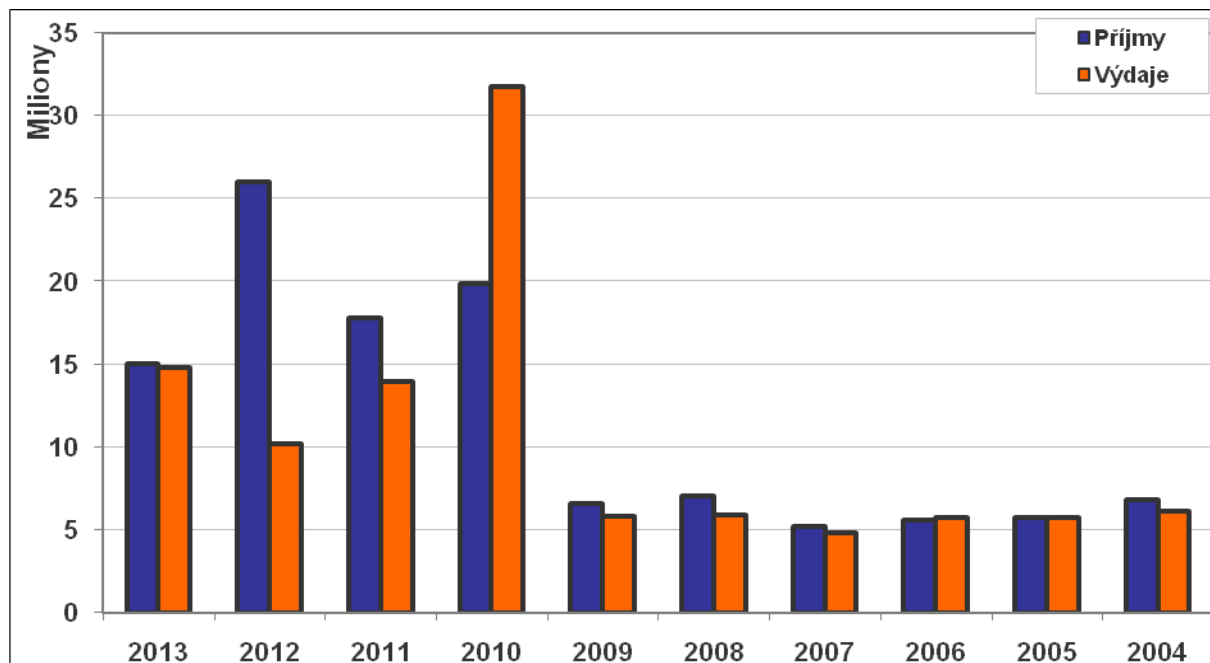
2.13 Hospodaření obcí

Kromě obce Žihle všechny obce mezi lety 2004 a 2013 v souhrnu hospodařily s přebytkem. V hospodaření obcí Blatno, Lubenec a Žihle jsou patrné investice do oblasti Průmyslu, za kterými se pravděpodobně skrývá oprava silnic či kanalizace. Rovněž v rozpočtu je patrná zvyšující se míra přijatých prostředků z dotací (zejména Blatno) a i investice do oblastí Vzdělávání (Blatno, Žihle), Bydlení, komunální služby a územní rozvoj (Lubenec, Tis u Blatna a Žihle) a i Ochrana životního prostředí (Lubenec).

U obce Žihle se na souhrnném deficitu rozpočtů 2004-2013 výrazně podílel rozpočet z roku 2013, který měl schodek 7 mil. Kč. V roce 2013 obec výrazně investovala do oblastí Vzdělávání a Průmyslu.

Blatno

Obec hospodaří dlouhodobě s přebytkovým rozpočtem. Mezi lety 2004-2013 byl celkový přebytek rozpočtu ve výši 10,9 mil. Kč. Od roku 2010 obec intenzivně investuje, což se projevuje ve skladbě rozpočtu a i jeho výši.

Graf 30: Hospodaření obce Blatno v letech 2004-2013

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Od roku 2010 se rozpočet, se kterým obec hospodaří, výrazně zvýšil. Výrazně vzrostly příjmy rozpočtu z 6,5 mil. Kč v roce 2009 na 19,9 mil. Kč v roce 2010 či na 26 mil. Kč v roce 2012. V roce 2010 obec přijala 10 mil. Kč dotaci, která pravděpodobně souvisela s vysokými výdaji v oblasti Průmyslu (26,5 mil. Kč, Pitná voda). Rovněž v následujících letech obec získávala dotace ve výši 2,7 mil. Kč v roce 2011; 1,1 mil. Kč v roce 2012 a 1,2 mil. Kč v roce 2013. V roce 2011 a 2012 obci vysoce stouply nedaňové příjmy (7,7 mil. a 13,6 mil.). Z rozhovoru se starostou vyplynulo, že obec získala příspěvek od investorů stavby plynovodu Gazela (tranzitní německý plynovod). Díky tomuto příspěvku a příspěvku od SÚRAO nyní obec hospodaří s přebytkem. Obec Blatno je také zkušená v čerpání dotací, v posledních letech je využila k nákupu techniky (program Omezení prašnosti z Ministerstva životního prostředí, cca 0,5 milionu Kč + Podpora zaměstnanosti, Ministerstvo místního rozvoje, cca 700 000 Kč), dále pak čerpá drobnější dotace z Ústeckého kraje. V roce 2012 a 2013 byla pravděpodobně prodána část majetku obce (kapitálové příjmy) v hodnotě 13 mil. Kč.

Z hlediska výdajů jsou nejvýznamnější roky 2010, kdy bylo vynaloženo 26,5 mil. Kč, a 2011, kdy bylo vynaloženo 7,8 mil. Kč, v oblasti Průmyslu (viz komentář výše). Zajímavé jsou i vysoké výdaje na oblast Bydlení, komunální služby a územní rozvoj (Rozvoj bydlení a bytové hospodářství). V roce 2012 bylo na ni vynaloženo 3,4 mil. Kč, což je více než kdykoliv předtím. V roce 2013 bylo do oblasti Vzdělávání investováno 7 mil. Kč, což je více než desetinásobek předchozího roku; šlo o výstavbu nové mateřské školy. V roce 2015 otevřeli bytový dům pro seniory za více než 9 milionů, dále investovali do multifunkčního hřiště v rozsahu 1 milionu korun.

Tabulka 22: Investice obce Blatno

<i>Druh investice</i>	<i>Co</i>	<i>kdy (rok)</i>	<i>objem financí v Kč</i>	<i>pokud ne, je plánováno?</i>	<i>Pokud není plánováno, proč?</i>
oprava silnic	Asi 2,5 km v části Malměřice	2015	2,5 milionu	<i>Letos plánovány další opravy komunikací</i>	
kanalizace	Dešťová kanalizace	2016 – 2017	5-6 milionů	<i>Kanalizace zatím ne-ní, je hotový projekt, na 53 milionů, na to obec nedosáhne.</i>	
vodovod		2011	Asi 13 mil. Blatno, jinak dotace		
topení					
zateplování domů	Zateplování bytovek, v domě pro seniory, část obecního úřadu	2014	Bytovky – 2,7 milionu		
výměna kotlů	Kotel v bytovce, domě pro seniory, tepelné čerpadlo v MŠ	2014	300 000	<i>Plán výměny kotlů v dalších obecních bytovkách</i>	

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvalitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

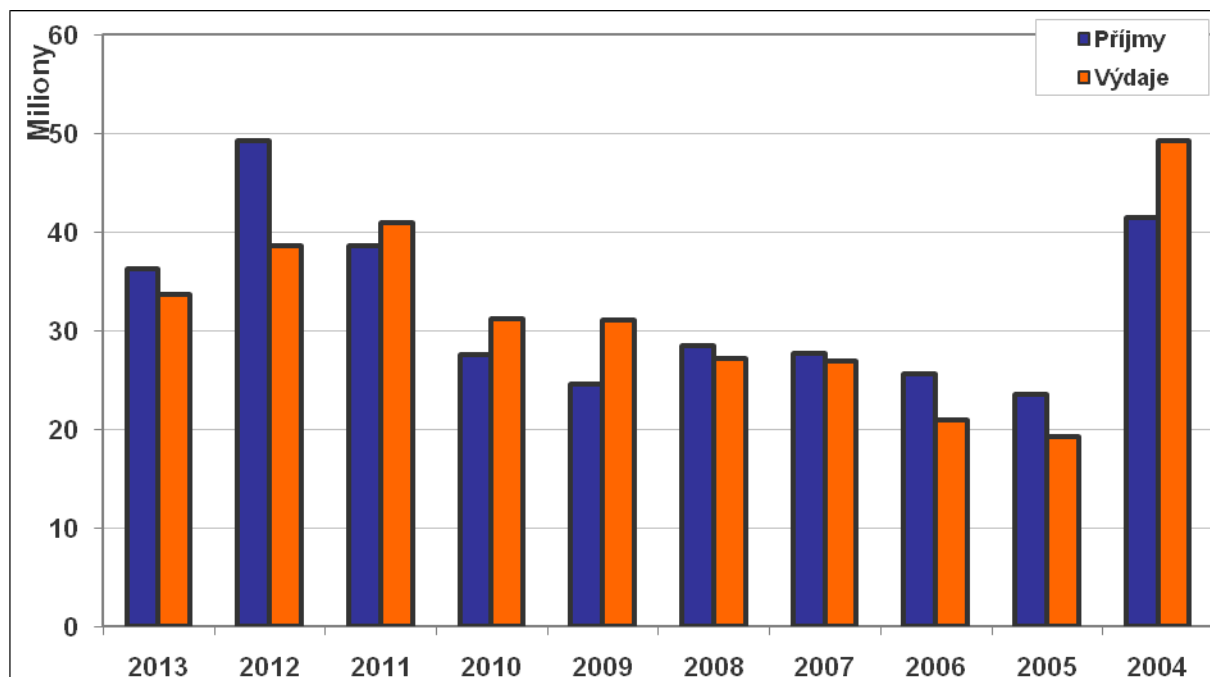
Obec Blatno plánuje další investice v letošním roce a dalších letech, především jde o pokračující opravu komunikací (měly by pomoci dotace z MMR a MŽP, stejně jako příspěvek od SÚRAO). Dále je plánována výstavba retenční nádrže, opět financovaná hlavně z dotací. V plánu je také prodlužování infrastrukturních sítí za účelem nabídky parcel k zastavění rodinnými domy.

Příspěvek od SÚRAO je a bude využíván k opravě komunikací a pravděpodobně i k financování zateplování obecních bytovek.

Lubenec

Obec z dlouhodobého hlediska hospodaří s přebytkovým rozpočtem. Mezi lety 2004-2013 byl celkový přebytek rozpočtu ve výši 4,3 mil. Kč. V roce 2010 byl přebytek rozpočtu 10,7 mil. Kč, což je nejvýznamnějším přebytkem během celého období. V posledních letech obec investuje. To se projevuje jak v oblasti příjmů, tak i výdajů.

Graf 31: Hospodaření obce Lubenec v letech 2004 - 2013

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Z hlediska příjmů od roku 2011 obec získala do svého rozpočtu relativně vysoké částky v oblasti dotací a nedaňových příjmů. Ve výdajích jsou patrné vysoké částky v oblasti Průmyslu (14 mil. Kč v roce 2011), což podobně jako v obci Blatno souvisí s investicí do Odvádění a čištění odpadních vod. V oblasti Bydlení, komunální služby a územní rozvoj bylo významně více vynaloženo v roce 2012 (19,4 mil. Kč) a 2013 (10,9 mil. Kč) než tomu bylo v předchozích letech. Jednalo se částečně o běžné výdaje a částečně o investice do oblastí Rozvoj bydlení a bytové hospodářství a Komunální služby a územní rozvoj. V oblasti Ochrana životního prostředí (Sběr a svoz komunálních odpadů) bylo investováno oproti předchozím letům významně více v roce 2010 (5,7 mil. Kč) a 2011 (7,7 mil. Kč.).

Kvalitativní šetření ukazuje, že Lubenec má zkušenosti s dotacemi, například na opravu náměstí (cca 2013) nebo na kanalizaci v části obce Ležky. V současné době žádají o dotace na komunikace a na výstavbu zařízení pro fotbalisty na hřišti. Jako zdroje dotací využívají nejčastěji Ústecký kraj, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo zemědělství.

Z nedávných investic považují představitelé obce za nejdůležitější úpravy ploch v obci, vybudování a opravy dětských hřišť, investice do budovy mateřské školy. Obec také spolupracovala s církví na fasádě a rekonstrukci kostela.

Tabulka 23: Investice obce Lubenec

<i>Druh investice</i>	<i>Co</i>	<i>kdy (rok)</i>	<i>objem financí v Kč</i>	<i>pokud ne, je plánováno?</i>	<i>Pokud není plánováno, proč?</i>
oprava silnic	Ne			<i>jen jedna silnice je v horším stavu, tam připravujeme, pokud vyjde dotace, nějakou opravu</i>	<i>ne, silnice jsou ve vlastnictví ŘSD nebo správy a údržby komunikací, silnice jsou v uspokojivém stavu,</i>
kanalizace	Část obce Ležky	2012	Více než 10 milionů		<i>Lubenec už kanalizaci má, je převedena na SVS Teplice - už není v majetku obce</i>
vodovod	Ne				<i>Obec je akcionářem SVS Teplice, které se o vodovod starají</i>
topení	Ne				<i>80 % obyvatel již topí plynem</i>
zateplování domů	Zateplení školy	2014	Přes 10 mil. Kč		
výměna kotlů	Obecní kotelny	2014	Odhad financí není možný, součást větší akce		

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvalitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

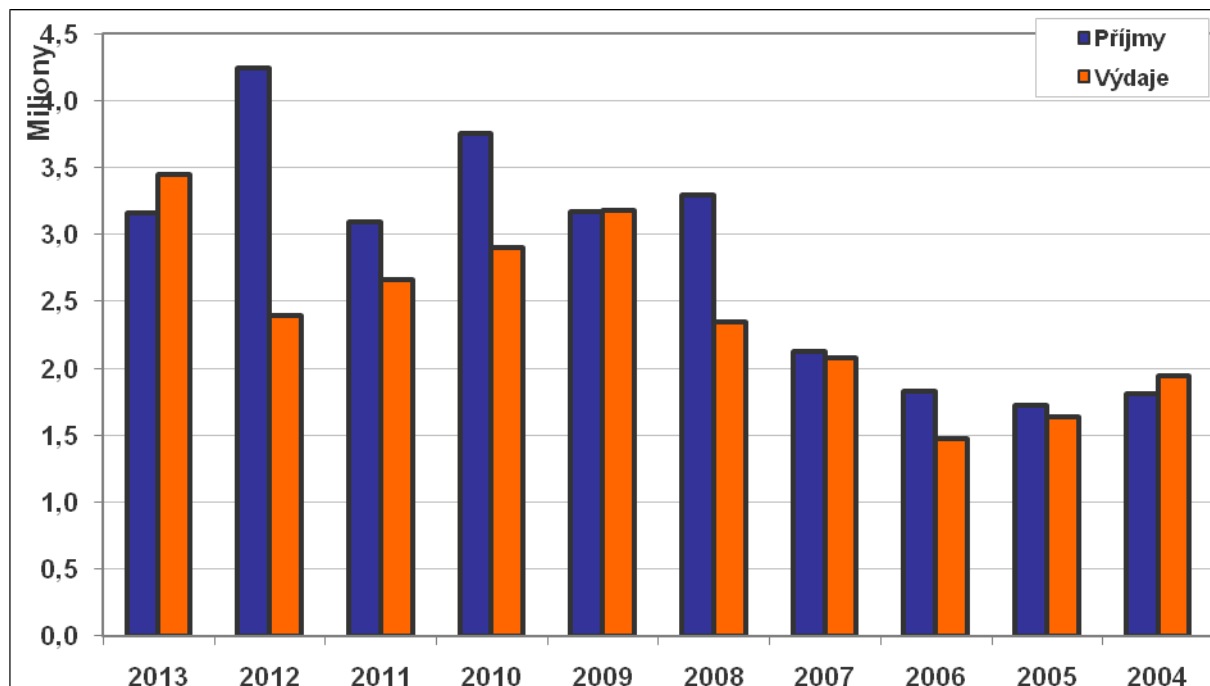
Lubenec má poměrně velké investiční plány do budoucna: vyčištění a rekonstrukce rybníka a mostků, které ohrožují bezpečnost při povodních, oprava chodníků na Pražské ulici, fasády na obecních panelových domech. Prostředky na tyto investice chce čerpat především z dotací (rekonstrukce rybníka) i z vlastních financí (oprava obecních domů).

Příspěvek pro obec dotčené geologickým průzkumem zde již začali využívat, s jeho pomocí snížili občanský poplatek za svoz odpadů o polovinu, zbytek příspěvku hodlají využít ke zvelebení obce.

Tis u Blatna

Jedná se o relativně malou obec, která hospodaří s omezeným byt' zvyšujícím se rozpočtem. Z dlouhodobého pohledu mezi lety 2004 a 2013 obec hospodařila s celkovým přebytkem 4,1 mil. Kč, což je na úrovni jejího běžného ročního rozpočtu.

Graf 32: Hospodaření obce Tis u Blatna v letech 2004 - 2013

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Z hlediska příjmů se obci v roce 2008 zvýšily daňové příjmy na zhruba dvojnásobek oproti předchozímu roku a na této úrovni setrvaly. Oproti ostatním obcím je z rozpočtu relativně více finančních prostředků přiděleno do oblasti Bydlení, komunální služby a územní rozvoj a v posledních letech šla investice do Ochrany životního prostředí (Sběr a svoz komunálních odpadů). V roce 2013 obec vynaložila zhruba čtvrtinu ze svých výdajů na oblast Zemědělství a lesy. Jedná se o náklady spojené se správou lesů ve vlastnictví obce – nákup traktoru na údržbu obecních lesů.

Starosta Tisu u Blatna uvádí, že rozpočet obce se v posledních letech mírně zvyšuje především díky odkupu pozemků chalupáři. Příspěvek od SÚRAO znamená výrazné navýšení rozpočtu, zastupitelé se ovšem dohodli, že jej prozatím odloží stranou, na samostatný účet, a nebudou s ním nijak nakládat. Rozpočet podle slov starosty stačí na běžnou údržbu a správu obce, ne však na žádné větší investice (např. na uvažovanou kanalizaci). Investice v posledních letech: dětské hřiště, zmíněný nový traktor, nové fasády obecních staveb za 1 500 000 Kč.

Obec také někdy využívá dotace, ovšem jde spíše o menší investice než v ostatních obcích.

Tabulka 24: Investice obce Tis u Blatna

<i>Druh investice</i>	<i>Co</i>	<i>kdy (rok)</i>	<i>objem financí v Kč</i>	<i>pokud ne, je plánováno?</i>	<i>Pokud není plánováno, proč?</i>
oprava silnic	Jen malé opravy				komunikace přes obec je ve vlastnictví kraje, u ostatních komunikací jsou problémem nevyřešené majetkoprávní vztahy u půdy pod nimi (církev, pozemkový fond)
kanalizace	Obnova kanalizačního řádu	2016	„Nebylo to finančně náročné“		
vodovod	není				Pro 180 obyvatel se nevyplatí
topení	ne				Topení dřevem je dostatečně ekologické a vyhovující
zateplování domů	Zateplení obecní bytové jednotky	2014	1 500 000		
výměna kotlů	ne				Topení dřevem je dostatečně ekologické a vyhovující

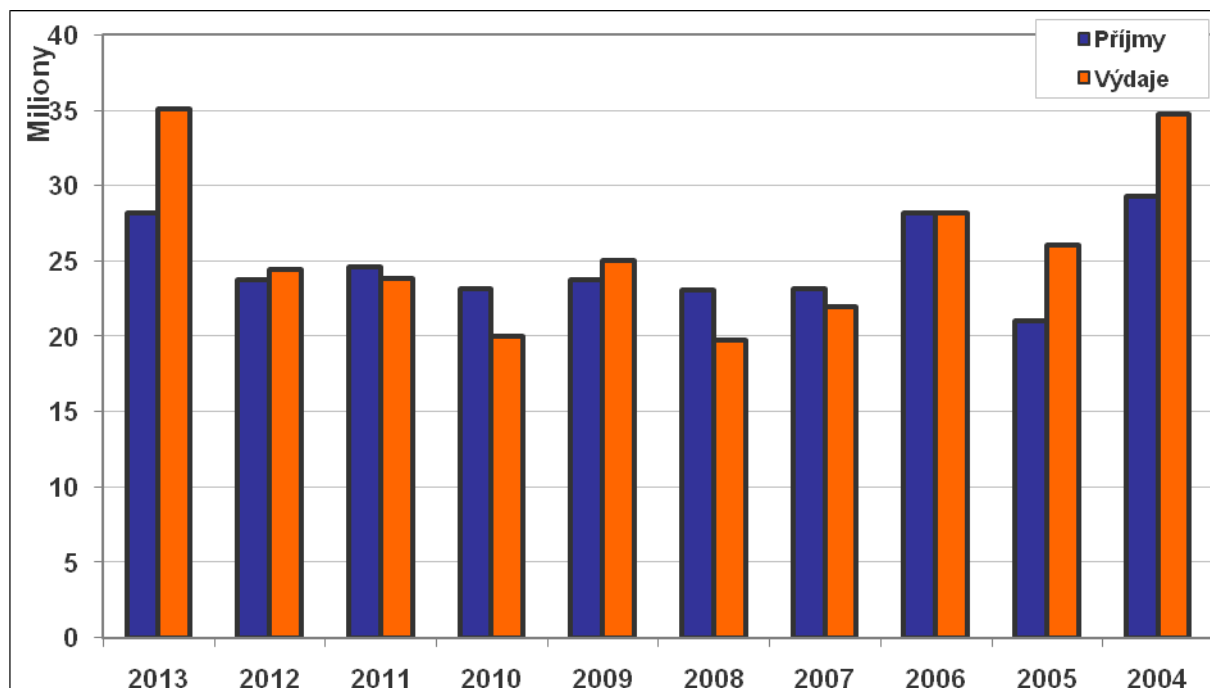
Zdroj: Socioekonomická analýza, kvalitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Plánované investice jsou také spíše menšího rázu než v ostatních obcích, např. střecha obecního domu za cca 700 000 Kč, část z ní by měla být zaplacená z dotací. Zastupitelstvo obce je především rozhodnuto se nezadlužit a být z hlediska výdajů opatrné.

Žihle

Obec mezi lety 2004 a 2013 hospodařila s celkovým deficitem 10,9 mil. Kč. Na tomto čísle se výrazně podílel deficitní rozpočet v roce 2013, který skončil schodkem 7 mil. Kč a rozpočty v letech 2004 a 2005, které měly schodek 5,4 a 5 mil. Kč.

Graf 33: Hospodaření obce Žihle v letech 2004 - 2013

Zdroj: www.rozpocetobce.cz

Do rozpočtu v roce 2013 se významně promítly zvýšené výdaje v oblasti Vzdělávání (Základní škola, Předškolní zařízení) 10 mil. Kč a Průmyslu (Pozemní komunikace) 6,5 mil. Kč. Pro srovnání, výdaje v těchto oblastech byly v roce 2011 3,8 mil. Kč a 1,3 mil. Kč. Rovněž na schodkových rozpočtech v letech 2004 a 2005 měly významný podíl vysoké investice v oblasti Vzdělávání (8,2 mil. Kč v roce 2004) a Bydlení, komunální služby a územní rozvoj (Výstavba a údržba místních inženýrských sítí, Bytové hospodářství), kde byly výdaje v roce 2004 17,8 mil. Kč a v roce 2005 byly 9,3 mil. Kč.

Podle starosty Žihle je rozpočet obce ve výši 28–30 mil. plánován vždy schodkový. Obec se soustředí na poměrně velké investice, jako jediný z oslovených starostů hovořil o využívání úvěrů, např. v poslední době ve výši 6 mil Kč, z toho bylo 3,5 mil určeno na zateplení budovy MŠ a rekonstrukci lesních cest a za 2,5 mil obec zakoupila obecní autobus, především na svážení dětí do škol.

Obec je zvyklá čerpat dotace, např. 2,5 milionu Kč od MŠMT na vybavení školy, z operačního programu MŽP pořídili obecní kompostéry a lesní techniku na údržbu obecního lesa. Dále dostali dotace z krajského úřadu, MMR zafinancovalo dětské hřiště a opravy komunikací.

Mezi nejdůležitější investice v Žihli patří: opravy komunikací za 3,5 mil v loňském roce, vybavení základní školy, odkoupení kostela od církve za účelem jeho záchrany a obnovy, již do něj investovali 4,5 mil, odkoupení kaple v sousední vesnici.

Tabulka 25: Investice obce Žihle

Druh investice	Co	kdy (rok)	objem financí v Kč	pokud ne, je plánováno?	Pokud není plánováno, proč?
oprava silnic	Opravy komunikací v obci Rekonstrukce lesních cest	2015	3,5 mil		
kanalizace	Pouze postupné prodlužování na nové stavební pozemky				
vodovod	Pouze postupné prodlužování na nové stavební pozemky				
topení	ne				<i>Centrální topení je jen v panelo-vých domech, kde bylo nově provedeno v roce 2009</i>
zateplování domů	Zateplení MŠ	2015	Cca 3 mil	<i>Zateplení ostatních obecních budov za cca 6 mil. je v plánu, avšak v současnosti jsou velmi nízké dotace</i>	
výměna kotlů	Ne				-/-

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvalitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Do budoucna má obec v plánu především další rozšiřování infrastruktury (kanalizace a vodovod) vzhledem k plánované soukromé výstavbě v obci, odhadem půjde o investice ve výši 30–40 milionů Kč, na které by měly přispět dotace z Plzeňského kraje, MMR, Ministerstva dopravy, ROP. Dalším úkolem je korekce mokřadů a budování cyklistických stezek.

Příspěvek od SÚRAO bude sloužit především ke zmiňovanému rozšiřování infrastruktury.

2.14 Komunální volby

Při analýze voleb jsme vycházeli z výsledků za komunální volby v letech 2002, 2006, 2010 a 2014. Výsledky za ostatní volby jsme nakonec do analýzy nezahrnuli, jelikož téma vybudování hlubinného úložiště nebylo předvolebním tématem žádné ze standardních politických stran. V komunálních volbách je však velmi obtížné regionální srovnání s vyššími celky, protože, jak je patrné z tabulek níže, v každé obci, zvláště v případě malých obcí, kandiduje unikátní soubor subjektů, ať již se jedná o hnutí či jednotlivce. Při srovnání s vyšším územním celkem je tak relevantní porovnání pouze u volební účasti, kdy je možné sledovat míru občanské aktivity v jednotlivých obcích. Zde jsme zvolili srovnání s dotčenými kraji.

V případě lokality Čertovka se jedná o kraj Ústecký a Plzeňský. Z tabulky níže můžeme pozorovat, že v Ústeckém kraji je stabilní volební účast kolem 40 % a v Plzeňském kraji kolem 48 %. Naproti tomu ve všech obcích, které tvoří lokalitu, je volební účast podstatně vyšší. Nejvyšší je v obci Tis u Blatna (kolem 80 %, vyjma roku 2014), což může být ale ovlivněno velikostí obce, jelikož Tis je z celé lokality zdaleka nejmenší. Z hlediska času je zajímavé, že ve většině obcí byla volební účast v roce 2006 nižší než v roce 2002 (kromě Tisu), přičemž v roce 2004 došlo k zúžení počtu zvažovaných lokalit pro vybudování hlubinného úložiště. Vzhledem k tomu, že krajské hodnoty volební účasti byly v obou letech podobné, lze konstatovat, že zvýšení pravděpodobnosti, že bude úložiště vybudováno, nemělo ve sledovaných obcích pravděpodobně vliv na volební účast.

Tabulka 26: Srovnání volební účasti v jednotlivých obcích lokality a dotčených krajů

	2002		2006		2010		2014	
	voliči v seznamu	volební účast v %	voliči v seznamu	volební účast v %	voliči v seznamu	volební účast v %	voliči v seznamu	volební účast v %
Ústecký kraj	651 579	38,58	659 326	40,57	663 992	42,50	660 813	38,97
Plzeňský kraj	446 922	48,89	451 680	47,89	456 328	49,23	457 791	45,74
Blatno	420	64,05	432	59,95	435	63,22	443	64,56
Lubenec	1 220	65,33	1 227	53,06	1 218	52,30	1 180	61,53
Tis u Blatna	81	80,25	69	86,96	81	83,95	86	55,81
Žihle	1 105	67,15	1 113	57,32	1 153	59,06	1 131	54,38

Zdroj: www.volby.cz

Při detailnější analýze volebních výsledků za jednotlivé dotčené obce můžeme pozorovat značnou proměnlivost kandidujících subjektů mezi jednotlivými volebními roky. Zároveň, zvláště u menších obcí, je patrné, že standardní politické strany mají až na výjimky jen okrajové zastoupení.

V případě Blatna je jedinou standardní stranou v zastupitelstvu i mezi kandidujícími stranami KSČM, přičemž komunisté kandidovali i uspěli ve všech sledovaných letech, tedy 2002 až 2014. V letech 2010 a 2014 dokonce získali více než 50 % všech hlasů a mají tak v zastupitelstvu většinu hlasů. Naopak ani jeden z dalších volebních subjektů v žádných předchozích volbách nekandidoval.

Tabulka 27: Komunální volby v roce 2014 v obci Blatno

Kandidátní listina název	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtená % platných hlasů	Počet mandátů
	abs.	v %			
PRO OBČANY	165	8,92	7	8,92	0
SPORTOVCI A FANOUŠCI	402	21,74	7	21,74	1
KSČM	1 010	54,62	7	54,62	5
OBČANÉ BLATNA A MALMĚŘIC	272	14,71	7	14,71	1

Zdroj: www.volby.cz

V Lubenci je také jedinou standardní politickou stranou mezi volebními subjekty KSČM a stejně jako u Blatna tomu tak bylo i v předchozích sledovaných letech. Situace je však jiná v tom, že oproti předchozím rokům významným způsobem narostl počet kandidujících subjektů. Nicméně z 9 subjektů se nakonec do zastupitelstva obce probojovalo pouze 5. Mezi kandidujícími subjekty byly minimálně tři, které jako politický program deklarovaly odmítání vybudování hlubinného úložiště. Jedná se o subjekty „NE úložiště“ a „SNK SOS Lubenec 1“ a „SOS Lubenec“ (web: sos-lubenec.wz.cz/). Do zastupitelstva se dostal pouze druhý subjekt s téměř 13 % hlasů, což byl třetí nejlepší výsledek, a z 9 zastupitelů získali 1 post. „NE úložiště“ získalo 3 % hlasů a „SOS Lubenec“ získalo 7,4 % hlasů. Celkem tak subjekty řešící problematiku úložiště získaly přes 23 % hlasů.

Tabulka 28: Komunální volby v roce 2014 v obci Lubenec

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtená % platných hlasů	Počet mandátů
název	abs.	v %			
SNK SOS Lubenec 1	769	12,84	9	12,83	1
SOS Lubenec	442	7,38	9	7,37	0
"SNK - Lubenec 2"	592	9,88	9	9,88	1
KSČM	594	9,92	9	9,91	1
Pro občany	252	4,21	9	4,20	0
NE úložišti	185	3,09	9	3,08	0
"SNK - Lubenec 1"	1 881	31,40	9	31,40	4
OS Za záchr. kostela sv. Jiljí	338	5,64	9	5,64	0
"HASIČI LUBENEC"	937	15,64	9	15,64	2

Zdroj: www.volby.cz

V Tisu naopak kandidoval a tím pádem i uspěl pouze jeden subjekt. Za celé sledované období v Tisu přitom nekandidovala žádná standardní politická strana. Subjekt „SNK – Za obec krásnější“ kandidoval v letech 2006 a 2014. V obou případech jako jediný subjekt.

Tabulka 29: Komunální volby v roce 2014 v obci Tis u Blatna

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtená % platných hlasů	Počet mandátů
název	abs.	v %			
SNK - Za obec krásnější	264	100,00	8	100,00	7

Zdroj: www.volby.cz

Jiná situace je v obci Žihle, kde po celé sledované období kandidovaly i uspěly 4 subjekty, přičemž ve dvou případech se jednalo o standardní politické strany (KSČM a ČSSD) a v ostatních případech se jednalo o různé formace nezávislých kandidátů. Nezávislí kandidáti oproti stávajícím stranám byli podstatně úspěšnější a ve všech sledovaných letech získali kolem 70 % hlasů. Ani jeden subjekt dohledatelně nedeklaroval odpor proti vybudování úložiště.

Tabulka 30: Komunální volby v roce 2014 v obci Žihle

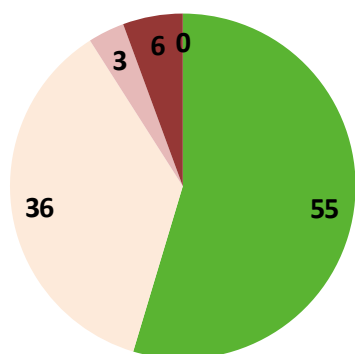
Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Přepočtená % platných hlasů	Počet mandátů
název	abs.	v %			
KSČM	485	6,24	9	10,39	1
SNK - PRO ŽIHLE 2014	1 409	18,12	15	18,12	2
ČSSD	1 150	14,79	15	14,79	2
SNK - Obec Žihle	4 730	60,84	15	60,84	10

Zdroj: www.volby.cz

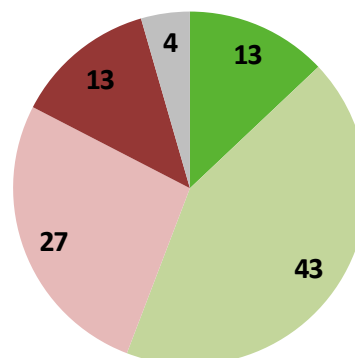
Z dat o volební účasti nevyplyvá, že by problematika hlubinného úložiště měla dopad na občanskou angažovanost. Ze všech obcí tvořících lokalitu Čertovka pouze v Lubenci tato problematika přímo zasáhla do formace kandidujících subjektů.

Kvantitativní šetření v obcích v lokalitě zjistilo, že obecních voleb v roce 2014 se zúčastnilo 55 % současných obyvatel obcí lokality Čertovka, což přibližně odpovídá údajům v tabulce volební účasti (Tab. 26). Neúčast uvádí 36 %, dalších 9 % tehdy nemělo volební právo nebo ještě v obci nebydleli.

Celkem více než polovina (56 %) těch, kteří tehdy volili, uvádí, že na jejich rozhodování měly vliv postoje kandidujících stran nebo sdružení či kandidátů k otázce umístění hlubinného úložiště. „Rozhodně“ měly vliv na rozhodování 13 % voličů. Dva z pěti voličů (40 %) vliv postojů kandidátů na své rozhodování více či méně popírají. Ve shodě s výše uvedeným předpokladem uvádějí vliv zdaleka nejčastěji obyvatelé Lubence: tři čtvrtiny z nich na otázku odpověděly kladně, v tom 30 % „rozhodně ano“.

Graf 34: Komunální volby – účast a vliv postojů kandidátů k HÚ
Účast v obecních volbách 2014
n=410, údaje v %

- Ano
- Ne, nešel k volbám
- Ne, ještě zde nebydlel
- Neměl volební právo
- Neví, bez odpovědi

Vliv postojů kandidátů k HÚ
n=224, údaje v %

- Rozhodně ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Rozhodně ne
- Neví, bez odpovědi

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

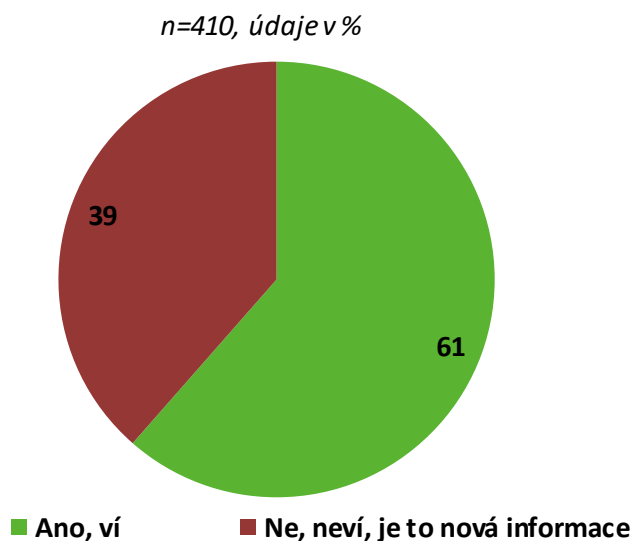
2.15 Obyvatelé a úložiště

Postojům obyvatel k problematice úložiště se věnovalo jak kvantitativní, tak kvalitativní šetření.

2.15.1 Geologický průzkum – postoje a znalosti

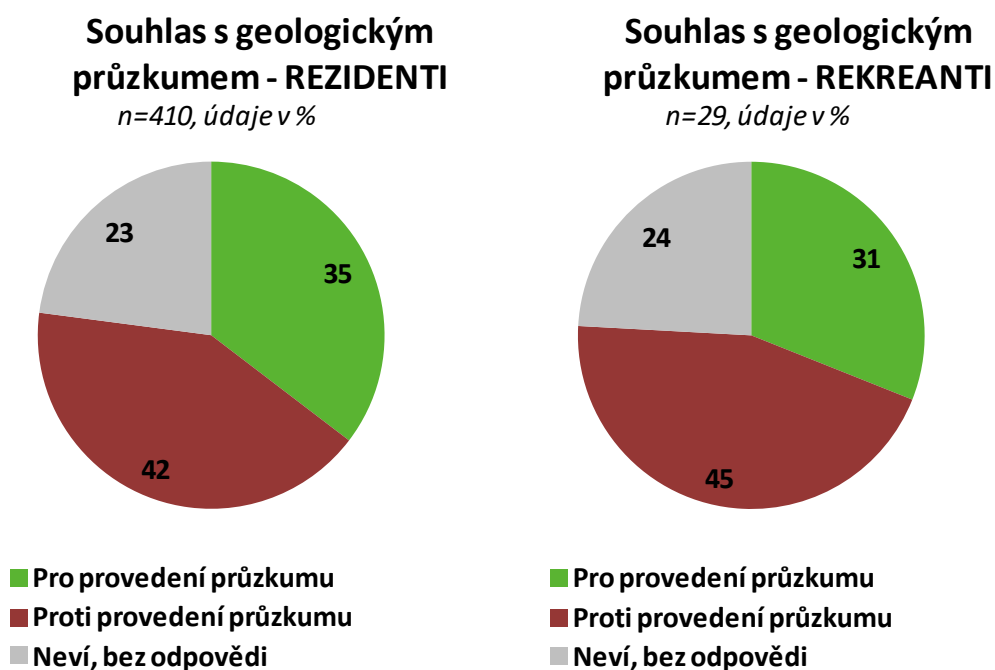
Tři z pěti občanů žijících v lokalitě Čertovka vědí, že povolením geologických průzkumů obec umožňuje jen průzkumy, nikoli výstavbu HÚ. Pro dvě pětiny je tato informace nová.

Častěji jsou informováni obyvatelé menších obcí, Blatna a Tisu u Blatna (kolem 80 %), v Lubenci i v Žihli odpovědělo kladně mezi 50 a 60 %.

Graf 35: Znalost problematiky geologického průzkumu

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Z dotazování občanů v rámci kvantitativního šetření dále vyplynulo, že jak mezi obyvateli, tak mezi chataři a chalupáři se zhruba třetina vyjadřuje souhlasně k provedení geologického průzkumu. Více je těch, kteří by v případném referendu o průzkumu hlasovali proti – v obou skupinách přes 40 %. Poměrně početný je však v obou skupinách i tábor těch, kteří nevědí, jak by se ke geologickému průzkumu stavěli (23 % resp. 24 %).

Graf 36: Souhlas s geologickým průzkumem

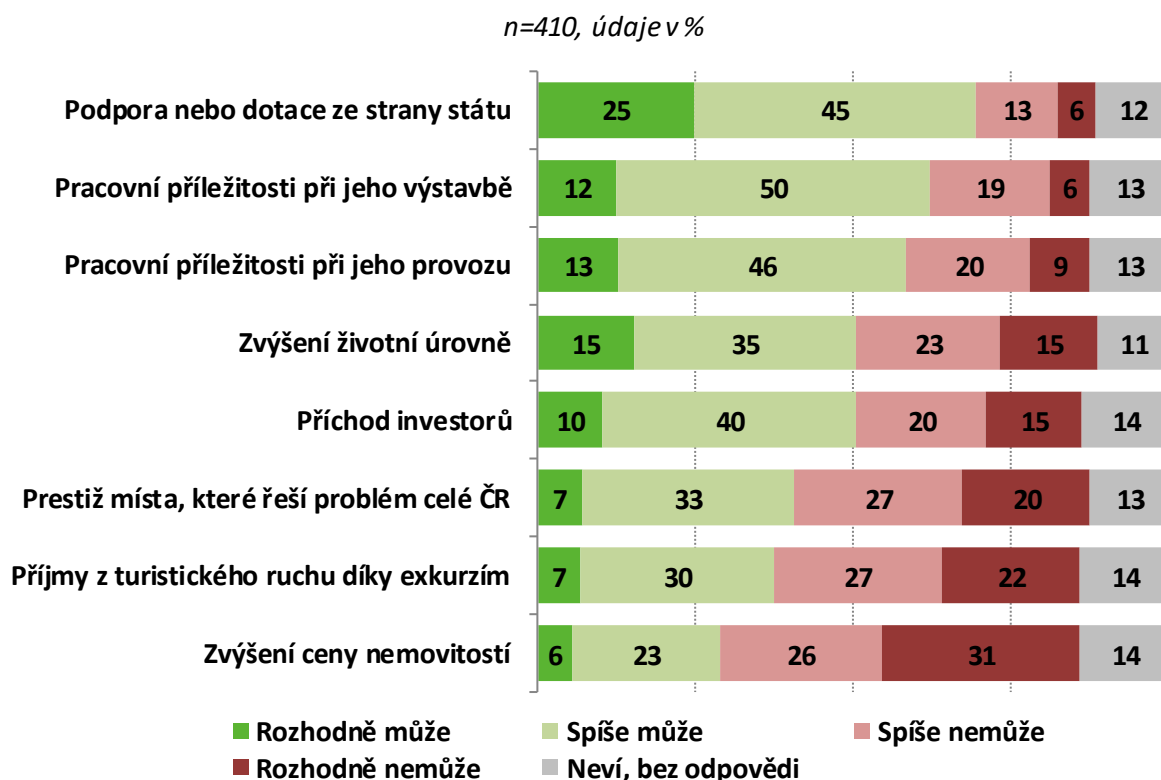
Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Pokud jde o obyvatele obcí, naznačuje se, že v Blatnu a v Lubenci převažuje nesouhlas s geologickým průzkumem, zatímco v Tisu u Blatna a v Žihli je více těch, kteří by byli pro průzkum.

2.15.2 Pozitivní očekávání a obavy v souvislosti s hlubinným úložištěm

Co může hlubinné úložiště přinést lokalitě pozitivního? Především podporu nebo dotace ze strany státu – to uznává 70 % obyvatel obcí v Čertovce. Kolem 60 % vidí jako pozitiva pracovní příležitosti při výstavbě a při provozu HÚ. Příchod investorů očekává 50 % občanů, stejný podíl si myslí, že HÚ může přinést zvýšení životní úrovně. O dalších cca 10 procentních bodů nižší je podíl těch, kteří by očekávali příjmy z turistického ruchu díky exkurzím nebo prestiž lokality jako místa, které řeší problém celé republiky. V těchto položkách činí podíl těch, kteří uvedená pozitiva popírají, bezmála 50 %. Co obyvatelé Čertovky čekají relativně nejméně, to je zvýšení cen nemovitostí: očekává je necelých třicet procent, 57 % si myslí, že HÚ zvýšení cen nemovitostí nemůže přinést.

Graf 37: Pozitivní očekávání od HÚ – rezidenti

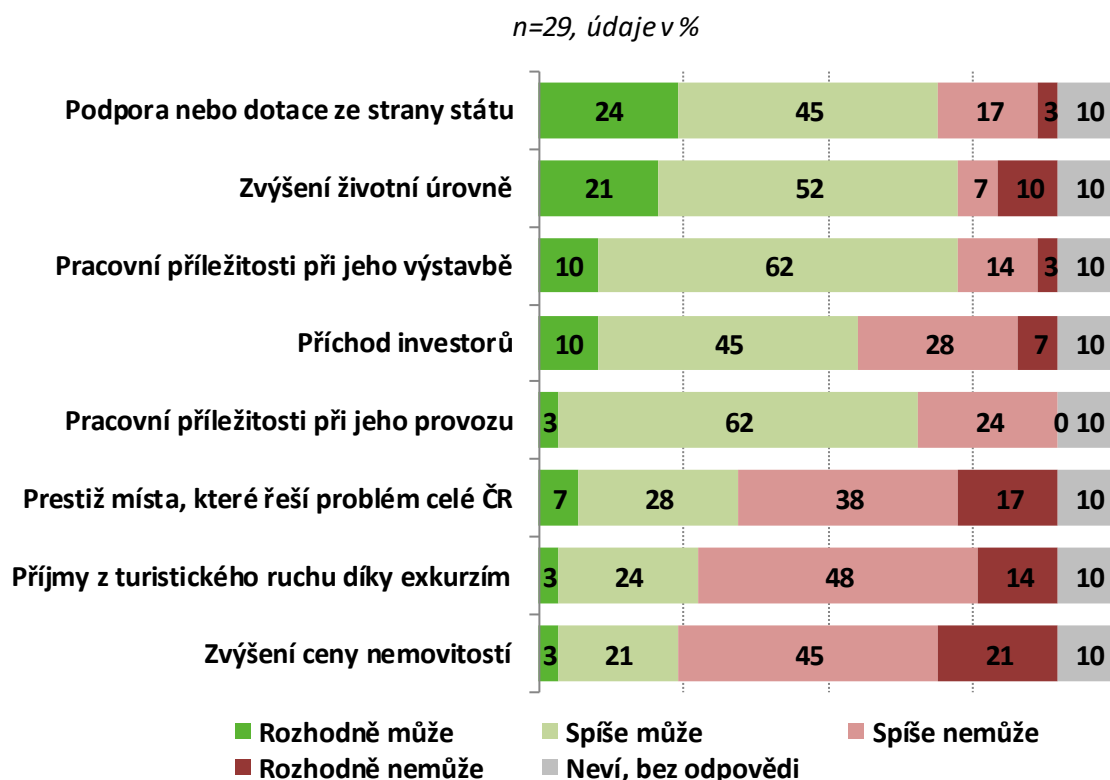
(Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů.)

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Na doplňující dotaz, co ještě by mohlo vybudování HÚ přinést, rezidenti nejčastěji buď odpovídali, že už nic dalšího (32 %), nebo že nevědí (36 %). Z konkrétních odpovědí zdůrazňovali hlavně finanční přínos (26 %), už jen ojediněle se vyskytovaly další odpovědi, jako zlepšení služeb, zlepšení dopravní situace, rozvoj infrastruktury.

Rekreanti vcelku podobně jako rezidenti nejčastěji očekávají od HÚ podporu nebo přísun dotací ze strany státu, dále zvýšení životní úrovně pracovní a také příležitosti při jeho výstavbě i provozu. Další v pořadí toho, co může HÚ přinést, je příchod investorů. S těmito pozitivy souhlasí většina dotázaných. Jen menší část si myslí, že HÚ přinese lokalitě prestiž, příjmy z turismu a zvýšení ceny nemovitostí.

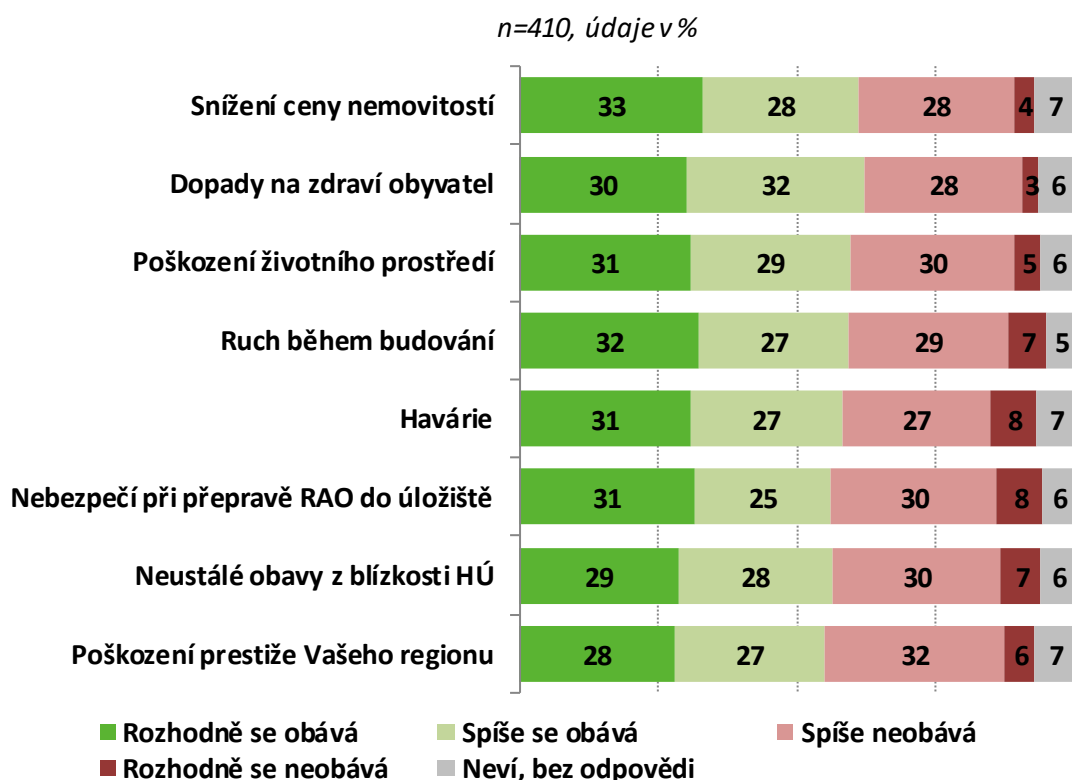
Graf 38: Pozitivní očekávání od HÚ – rekreatanti

(Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů.)

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Vedle pozitivních očekávání se kvantitativní výzkum zaměřil i na obavy spojené s vybudováním HÚ. Jednotlivé položky obav z vybudování HÚ jsou respondenty vnímány dosti podobně. Podíly těch, kteří se rozhodně a spíše obávají, jsou u všech položek v rozmezí 55-62 %. Relativně nejvíce se lidé v lokalitě Čertovka obávají snížení ceny nemovitostí a dopadů na zdraví obyvatel, dále poškození životního prostředí a ruchu během budování. Následuje riziko havárie, nebezpečí při přepravě RAO do úložiště, neustálé obavy z blízkosti HÚ (stres) a poškození prestiže regionu.

Graf 39: Obavy z vybudování HÚ – rezidenti

(Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů.)

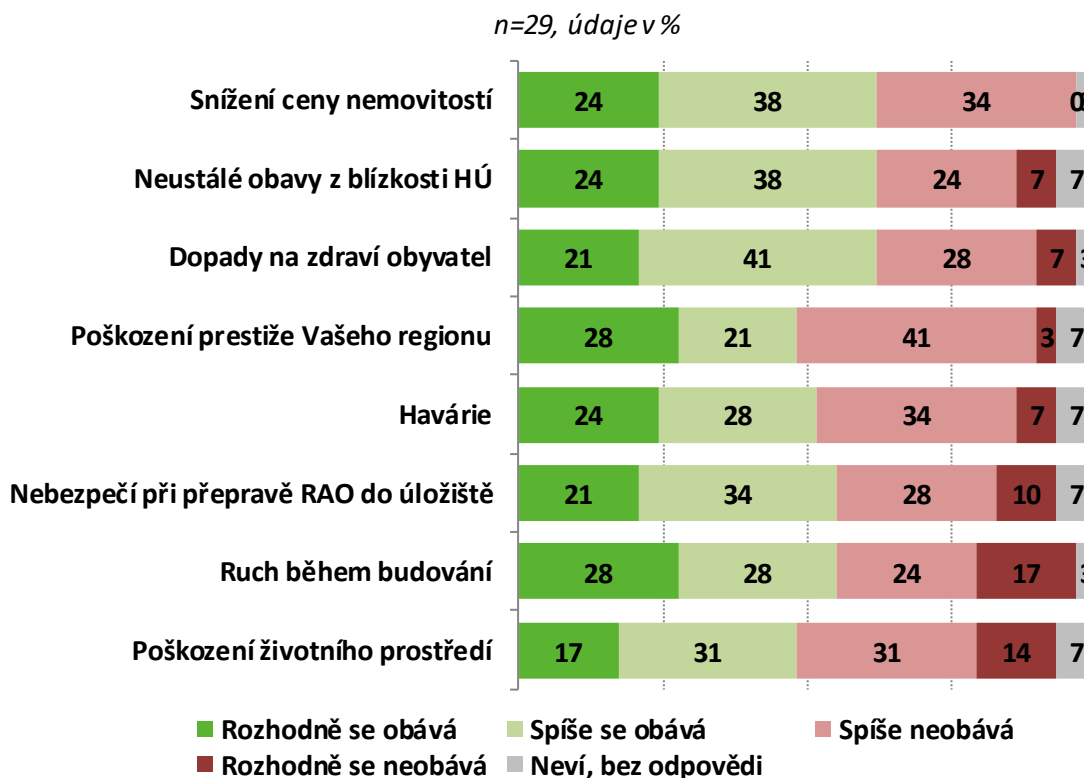
Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Podrobnější analýza obav rezidentů podle jednotlivých obcí ukazuje, proč lidé bydlící v Žihli a v Tisu u Blatna častěji souhlasí s geologickým průzkumem. Obyvatelé těchto obcí se totiž jednotlivých důsledků vybudování HÚ obávají ve znatelně nižší míře než lidé v Blatnu a v Lubenci.

Na doplňující dotaz, čeho se ještě v souvislosti s vybudováním HÚ obávají, rezidenti nejčastěji buď odpovídali, že už ničeho dalšího (41 %), nebo že nevědí (44 %). Z konkrétních odpovědí zdůrazňovali hlavně ohrožení klidu a pořádku, zdraví apod., tedy odpovědi, jež jsou obsaženy už v předchozí otázce. Za zmínku stojí 1 % odpovědí, poukazujících na riziko „rozhádání, rozdělení“ obyvatel obcí v souvislosti s postoji k HÚ.

Chataři a chalupáři ve svých obavách z HÚ akcentují snížení cen nemovitostí, neustálé obavy z blízkosti HÚ a dopady na zdraví. Následují obavy z poškození prestiže regionu, z havárie, z rizika přepravy, z ruchu při budování a z poškození životního prostředí.

Graf 40: Obavy z vybudování HÚ – rekreanti

(Položky v grafu jsou seřazeny podle vážených aritmetických průměrů.)

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.15.3 Zájem o problematiku HÚ a postoje k jeho budování

V lokalitě Čertovka se o problematiku hlubinného úložiště osobně velmi zajímá 10 % obyvatel a mezi rekreanty tak odpověděla jen 3 %. Další, kteří se spíše zajímají, tzn. na 7bodové škále vybrali hodnoty 2 a 3, tvoří 24 % mezi obyvateli a 35 % mezi chataři a chalupáři. Neutrálně se vyjádřilo 20 % rezidentů a 17 % rekreantů. Spíše se nezajímá (odpovědi 5 a 6) 29 % obyvatel a 20 % chatařů a chalupářů a vůbec se nezajímá 17 % rezidentů a 24 % chatařů a chalupářů.

Průměrná hodnota zájmu na uvedené 7bodové škále je 4,3 u rezidentů a 4,4 u rekreantů. V obou případech se jedná o vůbec nejnižší hodnoty zájmu mezi všemi lokalitami.

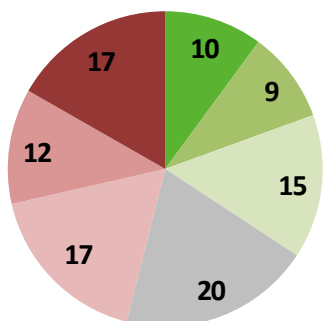
Zvlášť nízký je zájem mezi obyvateli těch obcí, kde by spíše podpořili provedení geologického průzkumu, tedy Žihle a Tisu u Blatna.

Graf 41: Zájem o problematiku HÚ

Zájem o problematiku HÚ

- REZIDENTI

n=410, údaje v %

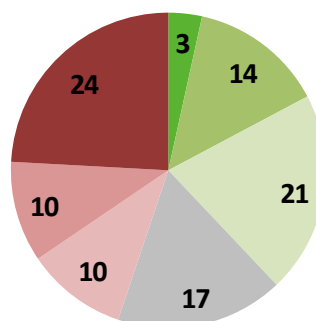

■ Ano, velmi se zajímá
■ 2
■ 3
■ 4
■ 5
■ 6
■ Ne, vůbec se nezajímá

Zájem o problematiku HÚ

- REKREANTI

n=29, údaje v %

■ Ano, velmi se zajímá
■ 2
■ 3
■ 4
■ 5
■ 6
■ Ne, vůbec se nezajímá

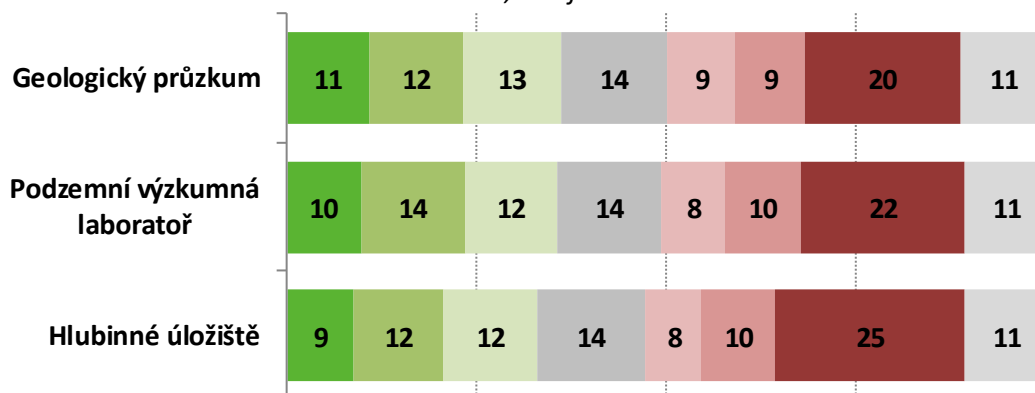
Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Postoje ke geologickému průzkumu, k budování podzemní laboratoře a k hlubinnému úložišti jsou v zásadě dosti podobné, jen mírně odstupňované. Nejčastější je ve všech případech odpověď „rozhodně nesouhlasím“.

Graf 42: Postoje obyvatel ke geologickému průzkumu, podzemní výzkumné laboratoři a hlubinnému úložišti

Postoje k budování:

n=410, údaje v %

■ Rozhodně souhlasí ■ 2 ■ 3 ■ 4 ■ 5 ■ 6 ■ Rozhodně nesouhlasí ■ Neví, bez odpovědi

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Pokud bychom chtěli porovnat četnosti pozitivních stanovisek (odpovědi 1, 2 a 3) a negativních (5, 6, 7), pak v případě geologického průzkumu jsou vcelku vyrovnané (36 % : 38 %), u podzemní laboratoře se těžiště více vychyluje k negativnímu postoji (36 % : 40 %) a u hlubinného úložiště je poměr ještě výraznější ve prospěch nesouhlasu (33 % : 43 %).

Průměrné hodnoty na sedmibodové škále jsou v lokalitě Čertovka následující:

geologický průzkum	4,3
podzemní výzkumná laboratoř	4,7
hlubinné úložiště	5,2

Následující tabulka ukazuje na rozdíly mezi postoji v jednotlivých obcích.

Tabulka 31: Postoje k budování podle obcí

(vážené aritmetické průměry, 1=rozhodně souhlasí, 7=rozhodně nesouhlasí, vyloučeny odpovědi „neví“)

	Blatno	Lubenec	Tis u Blatna	Žihle
Geologický průzkum	4,5	4,5	3,6	3,7
Podzemní výzkumná laboratoř	4,8	4,7	3,7	3,6
Hlubinné úložiště	5,4	4,8	3,5	3,7

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

2.15.4 Postoje občanů k úložišti – pohled samosprávy a podnikatelů

Představitelé obcí a podnikatelé, kteří hovořili o postojích občanů v rámci kvalitativního šetření, se někdy ve svých popisech neshodovali, především v případech, kdy starostové hovořili o pozitivním nebo neutrálním přístupu občanů k úložišti a průzkumům v katastru obce. Podnikatelé, s kterými jsme hovořili, těchto pozitivních či neutrálních názorů zaznamenali minimum a sami byli všichni k otázce úložiště a průzkumů naladěni spíše negativně.

Podle výpovědí respondentů je možno v lokalitě zaznamenat různé varianty názorů na hlubinné úložiště a geologické průzkumy:

- Podle velmi hrubých odhadů starostů je cca polovina občanů Lubence, 35 % občanů Blatna, malá část obyvatel Žihle a drtivá většina občanů Tisu zaměřena proti vybudování úložiště v jejich lokalitě i proti geologickým průzkumům.⁵ (Podnikatelé se domnívají, že tento postoj má většina obyvatel ve všech obcích) Mají dojem, že jakmile obec jednou ustoupí, tzn., dovolí na svém území průzkumy, úložiště se zde přirozeně postaví. Obyvatelé tedy často spojují téma geologického

⁵ Zatímco kvalitativní šetření ukazuje na vstřícnější postoj ke geologickému průzkumu a k HÚ u obyvatel Blatna a naopak odmítavější u obyvatel Tisu u Blatna, kvantitativní šetření naznačuje opačný výsledek. Je ovšem třeba poznamenat, že vzhledem k nízkým četnostem respondentů reprezentujících tyto dvě menší obce v lokalitě je nutno zjištění kvantitativního šetření v tomto směru brát s rezervou.

průzkumu a budování samotného úložiště. Myslí si, že pokud obce budou souhlasit s průzkumem, bude to automaticky bráno i jako souhlas s úložištěm. Nevědí o slibu SÚRAO, že souhlas s geologickým průzkumem neznamená souhlas s úložištěm, nebo mu nevěří.

Geologický průzkum je také v představách některých značně invazivní a omezující turistický ruch a ničící klid přírody pro rekreatanty.

- Menší část obyvatel (starostové Blatna a Žihle uvádějí, že v jejich obcích se jedná o většinu) je s geologickými průzkumy smířena, domnívají se, že:
 - Zásah průzkumů do krajiny i života obce je minimální.
 - Příspěvek od SÚRAO v době průzkumů výrazně pomůže rozpočtům obcí.
 - Výsledkem průzkumů by mohlo být potvrzení, že lokalita je pro vybudování úložiště nevhodná.
- O souhlasu s vybudováním úložiště mezi občany hovoří pouze starostové obcí Blatno a Žihle, podle odhadů ostatních je velká většina běžných občanů proti možnosti výstavby úložiště v jejich lokalitě.
-
- Obavy z úložiště radioaktivních odpadů jsou různého druhu:
 - Obavy z toho, že technologie a způsoby dlouhodobého ukládání radioaktivního odpadu jsou ještě nedostatečně vyzkoušené, nikdo neví, jak se vše zachová za padesát let existence, představa, že úložiště vydrží nezměněno 100 tisíc let, připadá některým respondentům jen těžko uvěřitelná
 - Přestože v zahraničí již podobné stavby existují, nebo se budují, a na všechny respondenty, kteří je viděli, udělaly dobrý dojem, je možné identifikovat obavy z toho, že v našem prostředí by stavba dopadla podstatně hůře (očekávání špatné práce, podvodů s materiálem apod.)
 - Objevují se i obavy a nejistoty z toho, jak bude probíhat stavba, jak moc ovlivní a poškodí lokalitu, otázkou je, kam se například uloží nesmírné množství kamene a dalšího materiálu, které bude vytěženo.
 - Obavy jsou spojeny i nedostatkem informací o samotném úložišti, např. kde by vlastně mělo stát, kde by se nacházel vjezd do podzemí apod.

Možné pozitivní vlivy stavby a provozu úložiště na zaměstnanost v regionu jsou vnímány spíše jako podružné – podnikatelé předpokládají, že budou potřeba spíše lidé odborných profesí, kteří budou spíše z Prahy, místní by mohli pracovat pouze v málo kvalifikovaných pozicích, např. jako ostraha objektu apod. Určitá šance by mohla být pro místní podnikatele v oboru stavebnictví apod. Celkově však respondenti předpokládají, že by stavba úložiště byla svěřena velké firmě, která by si své pracovní zdroje hledala jinde. Jiné možné pozitivní dopady vybudování úložiště občané podle výpovědí respondenti nenapadají.

Lubenec se jeví jako centrum nesouhlasu, ovšem starosta i podnikatelé popisují, že obec je rozpolcena, občané jsou „rozhádání“, především z pohledu souhlasu či nesouhlasu s průzkumy, ale zřejmě i v otázce toho, jakým způsobem mají být názory na úložiště a průzkumy prezentovány. V roce 2012 zde bylo provedeno referendum, kde se přes 83 % zúčastněných vyjádřilo proti průzkumným pracím nutným k vybudování hlubinného úložiště. Tento výsledek působí poměrně jednoznačně, přesto představitelé obce považují situaci za nepřátelskou až vyhrocenou. Podle odhadu starosty je v současnosti postoj ke geologickému průzkumu výrazně méně jednoznačný, přibližně polovina občanů je pro výzkum a polovina proti němu. Zastánci provádění výzkumu především věří tomu, že by mohl prokázat nevhodnost lokality pro dané účely a místo by mohlo být z vytipovaných lokalit definitivně vyřazeno.

Jádrem odporu proti úložišti i proti průzkumům je, jak bylo uvedeno výše, sdružení S.O.S. Lubenec. Druhá strana, tedy ti, kteří nejsou proti průzkumům, ale s výstavbou úložiště většinou také nesouhlasí, nemá žádné mluvčí či leadry.

V **Žihli** občany dané téma podle starosty příliš nezajímá (cca 50 %) nebo se úložiště nebojí. Podnikatelé z obce ovšem situaci popisují jinak – většina obyvatel je proti aktivitám spojeným s možným úložištěm, ale nemají čas či nechtějí vyjadřovat tyto názory veřejně, na demonstracích či pochodech, spíše si o tom popovídají se sousedy.

Obyvatelé obce **Blatno** se ke geologickým průzkumům podle slov jejich starosty staví také relativně pozitivně. Starosta odhaduje, že až 65 % obyvatel by v současnosti bylo pro provádění geologického průzkumu v lokalitě. Podle výsledků ankety z roku 2012 tento byl poměr cca 50 : 50, od té doby však občané byli dostatečně informováni o tom, co průzkumy znamenají a že souhlas s nimi není zároveň souhlasem s výstavbou úložiště. K dostatečné informovanosti přispívají podle starosty mnohé akce pořádané správou úložišť, pravidelné články v místních novinách i zařazení informací o situaci ohledně úložiště na pořad každého jednání zastupitelstva.

Většina občanů **Tisu u Blatna** je proti úložišti, což potvrzuje starosta i místní podnikatel, představa jaderného úložiště se nelíbí nejen stálým obyvatelům, ale především chatařům a chalupářům. Jsou citliví na všechny zásahy do krajiny a klidu přírody, mají výtky i proti provozu kamenolomu, který je zde ovšem odněpaměti.

Poměrně velká část obyvatel se, podle vyjádření starostů, o úložiště a průzkumy v podstatě nezajímá. To je dáno tím, že budování úložiště je plánováno v poměrně daleké budoucnosti, ale i nedůvěrou v možnost něco změnit.

Podle výpovědí respondentů hovoří občané mimo Lubenec o nesouhlasu s vybudováním úložiště i s geologickým průzkumem spíše v restauraci či při setkání se sousedem. Na organizování protestních akcí i účast na nich nemají prý čas.

Nesouhlas s vybudováním úložiště a ve většině i s geologickými průzkumy vyjádřili všichni dotazovaní podnikatelé z lokality. Nejostřeji se vyjadřují především zástupci zemědělských firem, kteří mají obavy z negativních důsledků na hospodaření jejich firem. Odběratelé by mohli odmítat rostlinné i živočišné výrobky z oblasti, kde by byl skladován radioaktivní odpad nebo kde se případně i chystá velká stavba mající vliv na znečištění prostředí. Podobně ohrožující je potenciální stavba úložiště pravděpodobně i pro kamenolom v Tisu u Blatna – dá se předpokládat, že v blízkosti úložiště nebude možné pracovat pravidelně s výbušninami.

Stejně tak by případné úložiště podle mínění některých občanů znamenalo velké omezení pro turismus. Negativní by byl vliv i na přítomnost chatařů a chalupářů, kteří obcím také přinášejí určitý finanční příjem.

Někteří podnikatelé uvádějí, že jsou z vyjednávání o úložišti a geologických průzkumech i z informování o vývoji situace, soustavně vynecháváni. Výjimku tvoří majitel firmy, který je zároveň zastupitelem obce.

Většina respondentů z celé lokality v současnosti nezaznamenala zásadní vliv toho, že jejich obec se nachází v jedné z vytipovaných lokalit. V Lubenci ovšem tuto skutečnost považují za důvod rozpolcenosti obce a zhoršení mezilidských vztahů mezi občany. Boj proti průzkumům a úložišti se projevil i ve volbách do obecního zastupitelstva, kdy polovinu kandidátek sestavili členové sdružení stavějících se proti úložišti. Do zastupitelstva se však dostala

pouze jedna zástupkyně těchto sdružení, zbytek zastupitelstva tvoří Nezávislí, Hasiči Lubenec a KSČM.

Vliv na cenu nemovitostí v obcích většinou respondenti popírají nebo nemohou potvrdit, ovšem je možné, že vytipování místa pro případné úložiště nějak cenu nemovitostí i ochotu k jejich pořízení ovlivňuje. Stejně tak chuť a ochotu stěhovat se do lokality není zcela možné odvozovat od jejího vytipování, zájem o nemovitosti zde obecně není vysoký (především v Lubenci, Žihle uvádí poměrně častý zájem o bydlení zde, především o výstavbu nových domů). Jednou jsme zaznamenali sdělení, že banka nabídla nevýhodnější úvěr na zakoupení nemovitosti v obci z lokality s odkazem na možné vybudování úložiště.

2.16 Obce a úložiště

2.16.1 Postoje občanů k příspěvkům obcí v souvislosti s geologickým průzkumem

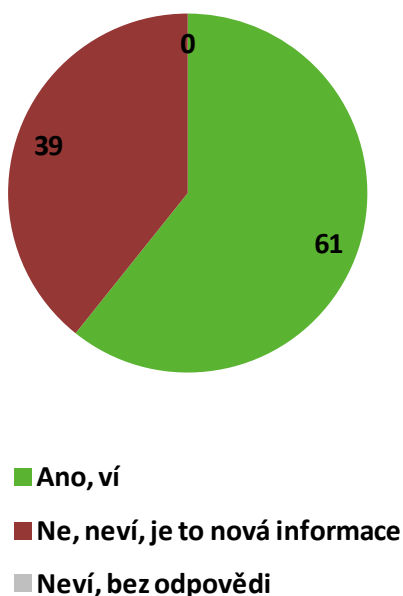
Stejně jako v otázce na povolení geologického průzkumu, i v případě dotací za jeho povolení se za informované považují tři z pěti obyvatel lokality, dvě pětiny tuto skutečnost neznají.

Podobné jako v otázce na povolení geologického průzkumu jsou i rozdíly mezi obcemi: v Blatně a Tisu u Blatna je informováno přes 80 % obyvatel, v Lubenci a v Žihli mezi 50 a 60 %.

Graf 43: Informovanost o příspěvcích za povolení geologického průzkumu

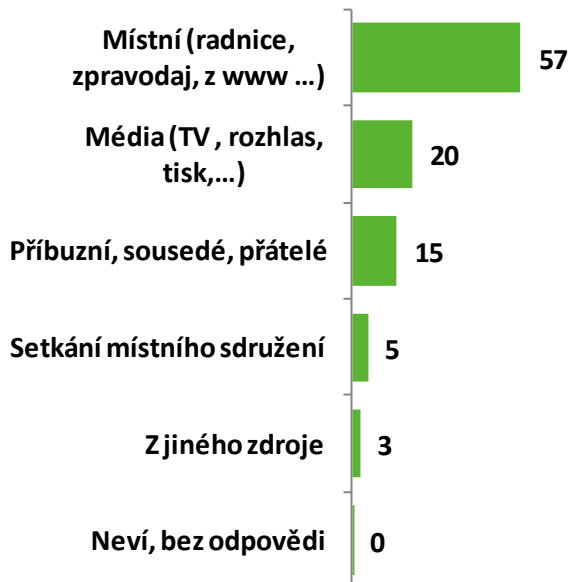
Povědomí o dotacích za povolení geo. průzkumu

n=410, údaje v %

Zdroj informací o dotacích za geo. průzkum

n=195, údaje v %

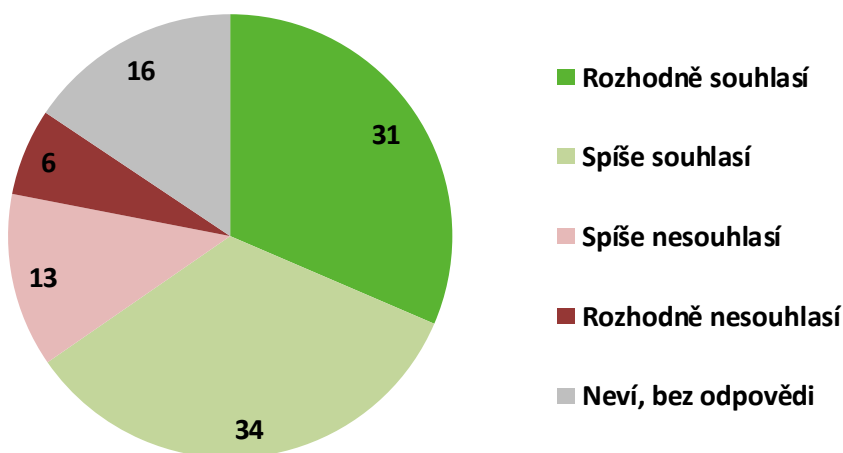

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Přibližně dvě třetiny obyvatel lokality Čertovka (65 %) souhlasí s tím, aby obec finanční prostředky, které obdržela od státu za geologický průzkum, použila na rozvoj obce a zlepšování životních podmínek občanů. Nesouhlas vyjadřuje necelých 20 % obyvatel, 16 % neví.

Graf 44: Souhlas s využitím příspěvků za povolení geologického průzkumu na rozvoj obce

n=410, údaje v %

Zdroj: Socioekonomická analýza, kvantitativní šetření ppm factum research pro SÚRAO, 4-6/2016

Nejčastěji a nejintenzivněji s využitím příspěvků za průzkum na rozvoj obce souhlasí v Blatnu, kde je souhlas stoprocentní a většinou i „rozhodný“. Většina souhlasí i v Tisu u Blatna a v Žihli. Nejnižší souhlas byl zaznamenán v Lubenci, kde ho vyjadřuje asi polovina, zatímco třetina se staví proti využívání prostředků od státu na rozvoj obce.

2.16.2 Postoj samosprávy k HÚ

Jak zjistilo kvalitativní šetření, postoj představitelů obcí k otázce úložiště spolu s geologickým průzkumem je různý. Lubenec a Tis u Blatna se oficiálně k těmto bodům vyjadřuje negativně, Blatno a Žihle naopak mají spíše pozitivní názor. Obecně se však představitelé všech obcí snaží k problému přistupovat nezaujatě, vnímat různé úhly pohledů a přemýšlet o různých alternativách.

V Lubenci je pro zastupitelstvo obce závazné referendum, podle kterého se musí snažit zabránit průzkumům a stavbě úložiště všemi silami, včetně podání odvolání proti provádění geologických průzkumů u ministra průmyslu a obchodu v loňském roce. Referendum s otázkou postoje vůči geologickému průzkumu proběhlo v obci v roce 2012, postoj zastupitelstva je deklarován jako neměnný od té doby, a to i pro nové zastupitelstvo vzešlé z voleb 2014. Část zastupitelstva sdílí názor občanů, že pokud by se obec díky pozitivním výsledkům průzkumu dostala do užšího výběru, situace by se podstatně zhoršila, proto se vyjadřují negativně i proti samotnému průzkumu. Na druhou stranu jsou průzkumné práce považovány za poměrně neškodné, co se týče životního prostředí. Představitelé také vítají příspěvek, který dává SÚRAO obcím ležícím na území, kde probíhají geologické průzkumy. Starosta Lubence se domnívá, že je správné, aby průzkumy probíhaly ve všech vytipovaných lokalitách tak, aby mohlo spravedlivým způsobem dojít k zúžení počtu lokalit. Stejný názor s ním sdílí asi polovina zastupitelstva.

Starosta **Žihle** uvádí, že postoj zastupitelů obce je stálý, již od dob zástupců z minulého volebního období, nevnímají možnost úložiště ani geologických průzkumů jako nebezpečí. Starosta se sám se otevřeně staví pozitivně k možnosti vybudování úložiště, vnímá možné výhody, například podporu modernizace infrastruktury, oprav silnic apod. Stejně jako starosta Blatna, i on byl na exkurzi ve Švédsku, Francii a Švýcarsku, v místech kde již mají nějaké zkušenosti s výstavbou úložišť radioaktivního odpadu, což ho silně ovlivnilo směrem k důvěře v bezpečnost možného úložiště a v jeho pozitivní vliv na lokalitu okolo.

Zastupitelé obce **Blatno** pod vedením starosty patří k největším podporovatelům geologického průzkumu v lokalitě Čertovka. Přispívá k tomu několik skutečností. Jednou z nich je fakt, že starosta Blatna byl u projednávání dané problematiky od jejích počátků a je s ní dostatečně obeznámen. Na jeho názory měly velký vliv také cesty do míst, kde se jaderné úložiště buduje (Finsko) i na místo funkční jaderné laboratoře ve Švédsku, měl příležitost v těchto místech hovořit i se členy místních samospráv. Tyto zahraniční cesty mu podle jeho slov objasnily, že provoz úložiště může být zcela bezpečný a místo, kde je úložiště zbudováno, nemusí být nijak znehodnoceno. Proto se osobně domnívá, že i samotné vybudování úložiště by obci spíše prospělo než uškodilo, například by mohlo pomoci při dobudování infrastruktury.

Zastupitelstvo **Tisu u Blatna** je jednotné, co se týče nesouhlasu s možnou výstavbou úložiště, následuje v tom názory obyvatel obce. Co se týče vztahu ke geologickým průzkumům, objevují se v zastupitelstvu různé názory, převládají však také ty negativní. Tomu odpovídá i fakt, že zastupitelé Tisu podávali odvolání proti rozhodnutí Ministerstva životního prostředí proti povolení průzkumů. Odvolání bylo zamítnuto, proto podali žalobu, která je v současné době v jednání, žádost o předběžné opatření, tzn. neprovádění průzkumu do doby rozhodnutí ohledně žaloby, soud neuznal. Postoje představitelů obce jsou v čase stálé.

Další připomínky k tématu úložiště

Respondenti v hloubkových rozhovorech rozvíjeli i další úvahy ohledně tématu, které často sklouzly k tomu, že úložiště by se mělo začít stavět až v poměrně daleké budoucnosti i k tomu, že celý proces a způsob budování stálého úložiště radioaktivního odpadu je stále velkou neznámou. Podle starosty Blatna je stěžejní přijetí zákona o úložišti, který by měl vyjasnit řadu problémů.

Respondenti z řad podnikatelů a starostů zpochybňovali nutnost stavby úložiště, uvažovali o tom, že do konce 50. let 21. století, kdy má stavba úložiště započít, bude snad již známa bezodpadová technologie využití jaderného paliva. Další možností je pokrok v oblasti obnovitelných zdrojů energie, který by umožnil zastavení využívání jaderné energie. Podobně se naděje některých upírají k tomu, že by se mohlo ukázat jako dostatečně bezpečné skladování odpadu v dočasném úložišti v dole Richard nebo se evropské země dohodnou na společném úložišti na místě, které nebude tak hustě obydlené jako střední Evropa. Objevily se i myšlenky o nejasné budoucnosti Evropy, válečných konfliktech, které mohou začít dříve než stavba úložiště.

Slyšeli jsme i několik vyjádření k tomu, proč jaderné úložiště nestavět v lokalitě Čertovka, důvodem by měla být nejen záchrana krásného prostředí, ale stálé úložiště by se mělo nacházet blíže jaderné elektrárně Temelín – nebezpečný odpad by neměl být transportován přes velké území.

Zároveň se několikrát objevil argument proti bojkotu vládních snah o vybudování úložiště – ČR je zemí, která podporuje výrobu energie z jádra, tudíž musí být schopna se nějak o radioaktivní odpad postarat. Jedinou další možností je omezení výroby jaderné energie (elektrickou energii nevyvážet) nebo její úplné zastavení.

Jednotlivě jsme zaznamenali obavy z toho, že v ČR se bude skladovat i jaderný odpad z jiných evropských zemí.

NAŠE BEZPEČNÁ BUDOUCNOST

SÚRAO

Správa úložišť radioaktivních odpadů

Dlážděná 6, 110 00 Praha 1

Tel.: 221 421 511, E-mail: info@surao.cz

www.surao.cz